Επίσημη Εφημερίδα L 135

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση στην ελληνική γλώσσα

57ο έτος

8 Μαΐου 2014

Νομοθεσία

Περιεχόμενα

I *Νομοθετικές πράξεις*

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

★ **Απόφαση αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης** 1

II *Μη νομοθετικές πράξεις*

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 467/2014 της Επιτροπής, της 7ης Μαΐου 2014, για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών 21

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

2014/256/ΕΕ:

★ **Απόφαση της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2014, σχετικά με τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού** *[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 2774]* ([1]) 24

([1]) Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις οι τίτλοι των οποίων έχουν τυπωθεί με ημίμαυρα στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχειρίσεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

III *Λοιπές πράξεις*

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

★ **Απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 73/13/COL, της 20ής Φεβρουαρίου 2013, που τροποποιεί για 89η φορά τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων μέσω της εισαγωγής ενός νέου κεφαλαίου σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων** 49

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 466/2014/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 16ης Απριλίου 2014

με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 209 και 212,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), εκτός από την κύρια αποστολή της που συνίσταται στη χρηματοδότηση επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία παραμένει βασικό της καθήκον και αντικείμενο, αναλαμβάνει χρηματοδοτικές δραστηριότητες εκτός της Ένωσης για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης. Με τον τρόπο αυτόν, οι δημοσιονομικοί πόροι της Ένωσης που διατίθενται στις εξωτερικές περιοχές συμπληρώνονται από την οικονομική ισχύ της ΕΤΕπ προς όφελος των στοχευόμενων τρίτων χωρών. Αναλαμβάνοντας χρηματοδοτικές δραστηριότητες αυτού του είδους, η ΕΤΕπ συμβάλλει έμμεσα στις γενικές αρχές και τους στόχους πολιτικής της Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη μείωση της φτώχειας μέσω της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς και της βιώσιμης οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής ανάπτυξης και την ευημερία της Ένωσης εντός των μεταβαλλόμενων παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών.

(2) Το άρθρο 209 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), σε συνδυασμό με το άρθρο 208, προβλέπει ότι η ΕΤΕπ συμβάλλει, υπό τους όρους που προβλέπονται στο καταστατικό της, στην εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση των στόχων της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας.

(3) Με σκοπό τη στήριξη της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, και προκειμένου να καταστεί η ΕΤΕπ ικανή να χρηματοδοτεί επενδύσεις εκτός της Ένωσης χωρίς να επηρεάζεται η φερεγγυότητα της ΕΤΕπ, οι περισσότερες δραστηριότητές της εκτός της Ένωσης επωφελούνται από εγγύηση προερχόμενη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ («εγγύηση της ΕΕ») και τελούσα υπό τη διαχείριση της Επιτροπής. Αυτό ενισχύει περαιτέρω την πιστοληπτική ικανότητα της ΕΤΕπ έναντι των χρηματοπιστωτικών αγορών, γεγονός πρωταρχικής σημασίας.

(4) Η πιο πρόσφατη εγγύηση της ΕΕ για χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που υπεγράφησαν κατά την περίοδο από την 1η Φεβρουαρίου 2007 έως την 31η Δεκεμβρίου 2013 θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1080/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]). Για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2014-2020, θα πρέπει να θεσπιστεί εγγύηση της ΕΕ για χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ εκτός της Ένωσης προς υποστήριξη των πολιτικών της Ένωσης.

([1]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 2014 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2014.

([2]) Απόφαση αριθ. 1080/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για τη χορήγηση εγγύησης της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από δάνεια και εγγυήσεις δανείων για έργα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 633/2009/ΕΚ (ΕΕ L 280 της 27.10.2011, σ. 1).

(5) Το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις («Ταμείο Εγγυήσεων»), το οποίο ιδρύθηκε δυνάμει του κανονισμού αριθ. 480/2009 (ΕΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου ([1]), παρέχει αποθεματικό ρευστότητας στον προϋπολογισμό της Ένωσης έναντι ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ και από μακροοικονομική βοήθεια και δάνεια της Ευρατόμ εκτός της Ένωσης.

(6) Θα πρέπει να καταρτιστεί κατάλογος των δυνητικά επιλέξιμων χωρών για χρηματοδότηση της ΕΤΕπ με την εγγύηση της ΕΕ. Είναι επίσης σκόπιμο να καταρτιστεί κατάλογος των χωρών που είναι πράγματι επιλέξιμες για χρηματοδότηση της ΕΤΕπ με την εγγύηση της ΕΕ.

(7) Το Μπουτάν θα πρέπει να προστεθεί στον κατάλογο των χωρών που είναι πράγματι επιλέξιμες για χρηματοδότηση της ΕΤΕπ, η δε Μιανμάρ/Βιρμανία θα πρέπει να προστεθεί και στους δυο καταλόγους μετά από τις πρόσφατες εξελίξεις που επέτρεψαν στην Ένωση να ανοίξει νέο κεφάλαιο στις σχέσεις της με το Μπουτάν και τη Μιανμάρ/Βιρμανία με σκοπό τη στήριξη των εν εξελίξει πολιτικών και οικονομικών μεταρρυθμίσεων σε αμφότερες τις χώρες.

(8) Προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι σημαντικές πολιτικές εξελίξεις, ο κατάλογος των χωρών που είναι πράγματι επιλέξιμες για χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ με την εγγύηση της ΕΕ θα πρέπει να αναθεωρείται κατά περίπτωση και η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή, όσον αφορά τροποποιήσεις του παραρτήματος III. Οι τροποποιήσεις της Επιτροπής στο παράρτημα III θα πρέπει να βασίζονται σε μια συνολική εκτίμηση συμπεριλαμβανομένων οικονομικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτικών πτυχών, ιδίως όσων σχετίζονται με τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διεξαγάγει η Επιτροπή τις κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων. Η Επιτροπή, κατά την επεξεργασία και κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, θα πρέπει να διασφαλίζει την ταυτόχρονη, έγκαιρη και αρμόζουσα διαβίβαση όλων των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

(9) Προκειμένου να ληφθεί μέριμνα για τη δυνητική εξέλιξη των πραγματικών αναγκών τροφοδότησης του Ταμείου Εγγυήσεων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009, το ανώτατο όριο της εγγύησης της ΕΕ θα πρέπει να αναλυθεί σε σταθερό ανώτατο όριο με ανώτατο ύψος 27 000 000 000 EUR και σε προαιρετικό πρόσθετο ποσό ύψους 3 000 000 000 EUR. Η τροφοδότηση του Ταμείου Εγγυήσεων στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (γραμμή προϋπολογισμού 01 03 06) γίνεται εκ των υστέρων βάσει του εκτελεσθέντος ποσού αποτελέσματος για την εκκρεμή εγγυημένη εξωτερική δανειοδότηση κατά το πέρας του έτους n — 2. Εν όψει της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 για τον καθορισμό γενικών διατάξεων σχετικά με τη θέσπιση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης, οι «επανεισροές» που απορρέουν από μεσογειακές επενδυτικές πράξεις επιχειρηματικών κεφαλαίων και δανείων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που συνήφθησαν πριν από το 2007 με τη χρησιμοποίηση πόρων του προϋπολογισμού της Ένωσης έχουν συγκεντρωθεί σε καταπιστευματικό λογαριασμό που δημιουργήθηκε για τον Ευρωμεσογειακό φορέα επενδύσεων και εταιρικής σχέσης (FEMIP). Οι επανεισροές αυτές θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν εν μέρει για το Ταμείο Εγγυήσεων, ως έκτακτο μέτρο για να εξασφαλιστεί ότι τα ανώτατα όρια των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης διατηρούνται σε κατάλληλο επίπεδο για το διάστημα 2014-2020. Τα απομένοντα κεφάλαια θα πρέπει να επιστραφούν στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

(10) Τα ζητήματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη σε σχέση με τη μερική ή ολική ενεργοποίηση του προαιρετικού πρόσθετου ποσού περιλαμβάνουν: την πρόοδο στην εφαρμογή της παρούσας απόφασης από την ΕΤΕπ, ιδίως τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ βάσει πληροφόρησης που λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, από το πλαίσιο μέτρησης των αποτελεσμάτων (ΠΜΑ), περιλαμβανομένου του αντικτύπου στην ανάπτυξη· τις ανάγκες τροφοδότησης του Ταμείου Εγγυήσεων λαμβάνοντας υπόψη προηγούμενα και μελλοντικά εκκρεμή ποσά σε σχέση με όλες τις δραστηριότητες που καλύπτονται από το Ταμείο εγγυήσεων· τη μακροοικονομική, οικονομική και πολιτική κατάσταση των επιλέξιμων περιοχών και χωρών κατά τον χρόνο της ενδιάμεσης επισκόπησης.

(11) Τα ποσά που καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ σε κάθε περιοχή θα πρέπει να εξακολουθήσουν να αντιπροσωπεύουν ανώτατα όρια χρηματοδότησης από την ΕΤΕπ με την εγγύηση της ΕΕ και όχι στόχους που οφείλει να επιτύχει η ΕΤΕπ. Τα ανώτατα όρια θα πρέπει να αξιολογηθούν στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επισκόπησης της παρούσας απόφασης, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές στον κατάλογο των περιοχών και χωρών που είναι πράγματι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ.

(12) Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ θα πρέπει να συνάδουν με τις στρατηγικές της δικαιούχου χώρας. Με βάση τα δεδομένα αυτά, προκειμένου να ενισχυθούν η συνοχή και η εστίαση της εξωτερικής χρηματοδοτικής δραστηριότητας της ΕΤΕπ στη στήριξη των πολιτικών της Ένωσης, καθώς και για τη μέγιστη ωφέλεια των δικαιούχων, η απόφαση αριθ. 1080/2011/ΕΕ καθορίζει γενικούς στόχους για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ σε όλες τις επιλέξιμες περιοχές και χώρες, δηλαδή την ανάπτυξη του τοπικού ιδιωτικού τομέα, ιδίως τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), την ανάπτυξη κοινωνικών και οικονομικών υποδομών και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, με βάση τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ΕΤΕπ σε τομείς όπου έχει αποδεδειγμένο ιστορικό καλών επιδόσεων. Αυτοί οι στόχοι θα πρέπει να διατηρηθούν στην παρούσα απόφαση, ώστε να προαγάγουν περαιτέρω τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

([1]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, για την ίδρυση Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 145 της 10.6.2009, σ. 10).

(13) Η βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στη χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ της Ένωσης που επενδύουν στις περιοχές που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση, μπορεί να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και την καταπολέμηση της ανεργίας. Προκειμένου να προσεγγίσει αποτελεσματικά τις ΜΜΕ, η ΕΤΕπ θα πρέπει να προσανατολίσει τις χρηματοδοτικές της δραστηριότητες στην επίτευξη αποτελεσμάτων. Η ΕΤΕπ θα πρέπει όπου μπορεί να επενδύει στην έρευνα και την καινοτομία των ΜΜΕ ως μέσο στήριξης της τοπικής ανάπτυξης. Η ΕΤΕπ θα πρέπει να συνεργάζεται στις επιλέξιμες χώρες με τοπικά ιδρύματα χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, τα οποία θα πρέπει να είναι ενσωματωμένα στην τοπική οικονομία, κυρίως για να διασφαλίζεται ότι μέρος των χρηματοοικονομικών οφελών θα μεταβιβάζεται στους πελάτες τους και ότι παρέχεται προστιθέμενη αξία σε σύγκριση με άλλες πηγές χρηματοδότησης. Η ΕΤΕπ θα πρέπει επίσης, κατά το δυνατόν, να διαφοροποιήσει περαιτέρω τους οικονομικούς της εταίρους στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Κατά τη δέουσα επιμέλειά της, η ΕΤΕπ θα πρέπει να αξιολογεί αν οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες για τη στήριξη των ΜΜΕ μέσω χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης είναι σύμφωνες με τις περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές, το ΠΜΑ και τα πρότυπα της ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ θα πρέπει να θεσπίσει μηχανισμό υποβολής εκθέσεων ώστε να εξασφαλίσει ότι τα κεφάλαια που διατίθενται για τις ΜΜΕ χρησιμοποιούνται προς όφελός τους. Η ΕΤΕπ θα πρέπει να υποβάλει ενοποιημένη έκθεση σχετικά με τη χρηματοδότηση των ΜΜΕ δυνάμει της παρούσας απόφασης στο πλαίσιο της συμβολής της στην ενδιάμεση επισκόπηση.

(14) Η κάλυψη της εγγύησης της ΕΕ, η οποία περιορίζεται στους κινδύνους κρατικής ή πολιτικής φύσης, δεν αρκεί από μόνη της να διασφαλίσει ουσιαστική δραστηριότητα της ΕΤΕπ προς στήριξη της μικροχρηματοδότησης. Κατά συνέπεια, δραστηριότητα αυτού του είδους θα πρέπει, κατά περίπτωση, να ασκείται σε συνδυασμό με δημοσιονομικούς πόρους που διατίθενται με άλλα μέσα και μέσω ιδρυμάτων διαμεσολάβησης και σε τοπικό επίπεδο ως μέσο για την προώθηση της ανάπτυξης και την έμμεση συμβολή στη μείωση της ένδειας στις φτωχότερες χώρες.

(15) Η ΕΤΕπ θα πρέπει να συνεχίσει να χρηματοδοτεί επενδυτικά έργα στους τομείς των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών και της ενέργειας, και θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο αύξησης της δραστηριότητάς της για τη στήριξη υποδομών υγείας και παιδείας, εφόσον προκύπτει σαφής προστιθέμενη αξία από αυτό.

(16) Για να ενισχυθεί η πτυχή της εγγύησης της ΕΕ που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή, θα πρέπει να προβλεφθεί συνολικός αριθμός στόχων των δραστηριοτήτων και σύστημα που επιτρέπει την εκ των προτέρων εκτίμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τα έργα που υποστηρίζονται με την εγγύηση της ΕΕ. Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ προς στήριξη του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν θα πρέπει να αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25 % του συνόλου των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ προκειμένου να ενθαρρυνθεί η προώθηση των κλιματικών στόχων της Ένωσης σε παγκόσμια κλίμακα. Η ΕΤΕπ θα πρέπει να παρέχει την τεχνική της εμπειρογνωμοσύνη σε συνεργασία με την Επιτροπή για τη στήριξη δημοσίων και ιδιωτικών αρχών που επωφελούνται από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ με σκοπό την αντιμετώπιση της πρόκλησης της κλιματικής αλλαγής και τη βέλτιστη δυνατή χρήση της διαθέσιμης χρηματοδότησης. Θα πρέπει να προβλέπεται η διάθεση κεφαλαίων υπό ευνοϊκούς όρους για έργα μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής σε αυτήν. Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ θα πρέπει να συμπληρώνονται, εφόσον υπάρχει η δυνατότητα και κρίνεται σκόπιμο, με κεφάλαια από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης μέσω του αποτελεσματικού και συνεκτικού συνδυασμού επιχορηγήσεων και δανείων για τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, στο πλαίσιο της εξωτερικής βοήθειας της Ένωσης. Εν προκειμένω, η ετήσια έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να περιέχει λεπτομερή έκθεση ως προς τα χρηματοπιστωτικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση αυτών των έργων, με προσδιορισμό των ποσών των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ και των αντίστοιχων ποσών των επιχορηγήσεων.

(17) Στο πλαίσιο των τομέων που καλύπτονται από τους γενικούς στόχους, η περιφερειακή ολοκλήρωση μεταξύ χωρών, ιδίως η οικονομική ολοκλήρωση μεταξύ χωρών υπό προενταξιακό καθεστώς, χωρών της Γειτονίας και της Ένωσης, θα πρέπει να αποτελεί βασικό στόχο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΤΕπ θα πρέπει να είναι σε θέση να στηρίζει χώρες εταίρους, στο πλαίσιο τομέων που καλύπτονται από τους γενικούς στόχους, μέσω άμεσων ξένων επενδύσεων από εταιρείες της Ένωσης που προωθούν την οικονομική ολοκλήρωση με την Ένωση και συμβάλλουν στην προώθηση της μεταφοράς τεχνολογίας και γνώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι έχει δοθεί η απαραίτητη μέριμνα, κατά τη δέουσα επιμέλεια των επενδυτικών έργων, στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση στην Ένωση. Η ΕΤΕπ θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί να στηρίζει άμεσες ξένες επενδύσεις σε χώρες εταίρους από εταιρείες της Ένωσης αναλαμβάνοντας η ίδια τον κίνδυνο, λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα ανάληψης κινδύνων της ΕΤΕπ.

(18) Η ΕΤΕπ θα πρέπει να πραγματοποιεί τακτικά αξιολογήσεις, εκ των υστέρων ή ενδιαμέσως, των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων δυνάμει της παρούσας απόφασης με σκοπό την εκτίμηση της σημασίας και των αποτελεσμάτων τους και των επιπτώσεών τους στην ανάπτυξη, και τον εντοπισμό πτυχών που θα μπορούσαν να συμβάλουν στη βελτίωση μελλοντικών δραστηριοτήτων. Οι αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να συμβάλουν στη λογοδοσία και την ανάλυση της βιωσιμότητας.

(19) Τα πρακτικά μέτρα για τη σύνδεση των γενικών στόχων της εγγύησης της ΕΕ και της υλοποίησής τους πρόκειται να καθορισθούν σε περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να συνάδουν με το ευρύτερο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της Ένωσης, περιλαμβανομένης της αρχής της διαφοροποίησης στην ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας. Οι περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να αναθεωρηθούν μετά από την έκδοση της παρούσας απόφασης και να επικαιροποιηθούν περαιτέρω μετά την ενδιάμεση επισκόπηση προκειμένου να προσαρμοστούν στις εξελίξεις των εξωτερικών πολιτικών και προτεραιοτήτων της Ένωσης. Η αναπροσαρμογή των περιφερειακών επιχειρησιακών τεχνικών κατευθυντήριων γραμμών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη μεταξύ άλλων τις σχετικές εξελίξεις στις επιλέξιμες χώρες.

(20) Σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 5 περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων το οποίο είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και στη ΣΛΕΕ, οι αιτήσεις που υποβάλλονται απευθείας στην ΕΤΕπ για χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ, οι οποίες θα εκτελούνται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης, θα υποβάλλονται στην Επιτροπή για γνωμοδότηση όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με τη σχετική νομοθεσία και τις σχετικές πολιτικές της Ένωσης. Στην περίπτωση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, όταν η Επιτροπή διατυπώνει αρνητική γνώμη για οποιαδήποτε δραστηριότητα αυτού του είδους, η δραστηριότητα δεν θα πρέπει να καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ.

(21) Παρότι η ισχύς της ΕΤΕπ έγκειται στον ιδιαίτερο χαρακτήρα της ως δημόσιας τράπεζας επενδύσεων με αποστολή την παροχή μακροπρόθεσμων δανείων για την εκπλήρωση των στόχων πολιτικής των μετόχων της, οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ θα πρέπει να συμβάλλουν στις γενικές αρχές της εδραίωσης και της στήριξης της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, οι οποίες διέπουν την εξωτερική δράση της Ένωσης, κατά το άρθρο 21 ΣΕΕ, καθώς και στην εφαρμογή διεθνών δεσμεύσεων και συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων περιβαλλοντικών συμφωνιών στις οποίες η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος. Ειδικότερα, η ΕΤΕπ θα πρέπει να συμβάλει στη οικονομική, χρηματοοικονομική και τεχνική συνεργασία με τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 212 ΣΛΕΕ. Επιπλέον, οι δράσεις της ΕΤΕπ θα πρέπει να συνάδουν με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Οι δράσεις της ΕΤΕπ θα πρέπει επίσης να συνάδουν με τη σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τη Ευρώπη (σύμβαση του Aarhus) σε συγκεκριμένα στάδια του κύκλου του έργου. Όσον αφορά τις αναπτυσσόμενες χώρες, οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ θα πρέπει να προάγουν τη βιώσιμη οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη στις χώρες αυτές, με ιδιαίτερη έμφαση στις πιο μειονεκτούσες, την ομαλή και σταδιακή ενσωμάτωσή τους στην παγκόσμια οικονομία, καθώς και τη συμμόρφωση με στόχους που εγκρίνει η Ένωση στο πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και άλλων συναφών διεθνών οργανισμών. Κατά τη συμβολή της στην εφαρμογή των μέτρων που απαιτούνται για την προώθηση των στόχων της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας για την ανάπτυξη, σύμφωνα με το άρθρο 209 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η ΕΤΕπ θα πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να στηρίξει έμμεσα την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας του 2015 των Ηνωμένων Εθνών, και μετά το 2015 την επίτευξη τυχόν νέων αναπτυξιακών στόχων που θα μπορούσαν να μεταβάλουν ή να αντικαταστήσουν τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας, σε όλες τις περιοχές όπου δραστηριοποιείται.

(22) Η δραστηριότητα της ΕΤΕπ στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή της ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη, του προγράμματος δράσης για αλλαγή και των αρχών της αποτελεσματικότητας της παροχής συνδρομής που περιγράφονται στη Δήλωση του Παρισιού του 2005, το πρόγραμμα δράσης της Άκρα του 2008 και τη συμφωνία εταιρικής σχέσης του Μπουσάν του 2011. Επιπλέον, θα πρέπει να συνάδει με το στρατηγικό πλαίσιο και σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Ιουνίου 2012 και με διεθνείς περιβαλλοντικές συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων για τη βιοποικιλότητα. Θα πρέπει να υλοποιείται με σειρά συγκεκριμένων μέτρων, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της ικανότητας της ΕΤΕπ να εκτιμά τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές, αναπτυξιακές πτυχές των επενδυτικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των ανθρώπινων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών ελευθεριών και των κινδύνων που σχετίζονται με εμπόλεμες καταστάσεις, καθώς και μέσω της προώθησης των τοπικών διαβουλεύσεων με τις δημόσιες αρχές και την κοινωνία των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΤΕπ θα πρέπει να εφαρμόσει και να αναπτύξει περαιτέρω το ΠΜΑ το οποίο προβλέπει λεπτομερές σύνολο δεικτών επιδόσεων που μετρούν τις οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις, καθώς και τις επιπτώσεις στην ανάπτυξη των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της σε όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου της ΕΤΕπ. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επισκόπησης της παρούσας απόφασης, θα πρέπει να αξιολογηθεί η εφαρμογή του ΠΜΑ. Κατά την άσκηση της δέουσας επιμέλειας όσον αφορά ένα επενδυτικό έργο, η ΕΤΕπ θα πρέπει, κατά περίπτωση και σύμφωνα με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές αρχές της Ένωσης και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, καθώς και με το δίκαιο της Ένωσης και το εθνικό δίκαιο της δικαιούχου χώρας, να απαιτεί από τον ανάδοχο του επενδυτικού έργου να διενεργεί τοπικές διαβουλεύσεις και να δημοσιοποιεί τα αποτελέσματά τους προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις των έργων στους οικείους φορείς. Η ΕΤΕπ θα πρέπει να παραμένει σε επικοινωνία με τους αναδόχους και τους δικαιούχους των έργων καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προγραμματισμού του έργου. Οι συμβάσεις χρηματοδότησης που υπογράφονται κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρούσα απόφαση για τις δράσεις χρηματοδότησης της ΕΤΕπ συμπεριλαμβανομένων και με δημόσιους φορείς θα πρέπει να περιλαμβάνουν ρητά τη δυνατότητα αναστολής των εκταμιεύσεων σε περίπτωση ανάκλησης της επιλεξιμότητας, βάσει της παρούσας απόφασης, της χώρας στην οποία υλοποιείται το επενδυτικό έργο.

(23) Σε όλα τα επίπεδα, από τον στρατηγικό σχεδιασμό προηγούμενου σταδίου ως την ανάπτυξη επενδυτικών έργων επόμενου σταδίου, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ ακολουθούν και στηρίζουν τις εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης και τους γενικούς στόχους που τίθενται στην παρούσα απόφαση. Για την ενίσχυση της συνοχής των εξωτερικών δράσεων της Ένωσης, θα πρέπει να ενδυναμωθεί περαιτέρω ο διάλογος μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ, καθώς και της Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), σχετικά με την πολιτική και τη στρατηγική, με παράλληλη δέουσα ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Τα γραφεία της ΕΤΕπ εκτός της Ένωσης θα πρέπει, εφόσον είναι δυνατόν, να ευρίσκονται σε αντιπροσωπείες της Ένωσης προκειμένου να προωθείται η συνεργασία αυτή, με ταυτόχρονο επιμερισμό των λειτουργικών δαπανών. Το μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σχετικά με τη συνεργασία και τον συντονισμό στις περιοχές που καλύπτονται από την εντολή για χρηματοδοτικές δραστηριότητες εκτός Ένωσης, το οποίο αναθεωρήθηκε το 2013 για την ενίσχυση της συνεργασίας και της έγκαιρης αμοιβαίας ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής, της

ΕΥΕΔ και της ΕΤΕπ σε επιχειρησιακό επίπεδο, θα πρέπει να συνεχίσει να εφαρμόζεται. Η συνεργασία στο πλαίσιο του μνημονίου συνεννόησης θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει ιδίως την τακτική επανεξέταση της εφαρμογής της αρχής διαφοροποίησης στις χώρες που εμπίπτουν στην πολιτική γειτονίας. Η έγκαιρη και συστηματική ανταλλαγή απόψεων στο πλαίσιο της διαδικασίας σύνταξης σχετικών εγγράφων προγραμματισμού μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ, καθώς και της ΕΥΕΔ, κατά περίπτωση, έχει ιδιαίτερη σημασία για τη μεγιστοποίηση των συνεργειών μεταξύ των δραστηριοτήτων των τριών αυτών φορέων της Ένωσης. Η συνεργασία επί ζητημάτων που άπτονται του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θεμελιωδών ελευθεριών και της πρόληψης των συγκρούσεων θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η συνεργασία της ΕΤΕπ με αντιπροσωπείες της Ένωσης καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου της ΕΤΕπ.

(24) Οι εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης θα πρέπει να υποστηριχθούν με πλείονες μηχανισμούς και ιδίως με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]). Προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή της συνολικής στήριξης της Ένωσης στις ενδιαφερόμενες περιοχές, θα πρέπει να αξιοποιηθούν ευκαιρίες για κατάλληλο συνδυασμό της χρηματοδότησης της ΕΤΕπ με δημοσιονομικούς πόρους της Ένωσης, όταν και όπως ενδείκνυται, υπό τη μορφή των χρηματοδοτικών μέσων που προβλέπονται στον τίτλο VIII του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), καθώς και με την παροχή τεχνικής βοήθειας για την προετοιμασία και την υλοποίηση έργων, μέσω του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας ΙΙ που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]), του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), του μηχανισμού αναπτυξιακής συνεργασίας που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]), του μηχανισμού εταιρικής σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 234/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]), του μέσου για την προαγωγή της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου παγκοσμίως που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 235/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]), του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([8]) και του μηχανισμού συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 237/2014 του Συμβουλίου ([9]). Μετά την απόφαση αριθ. 1080/2011/ΕΕ, η Επιτροπή δημιούργησε πλατφόρμα της ΕΕ για τον συνδυασμό μέσων στην εξωτερική συνεργασία, με σκοπό να βελτιστοποιήσει τη λειτουργία των μηχανισμών για τον συνδυασμό επιχορηγήσεων και δανείων που χορηγούνται εκτός της Ένωσης ιδίως κατά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης και των δανείων της ΕΤΕπ αντιστοίχως, καθώς και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τη διακυβέρνηση και τα κριτήρια αξιολόγησης σε επίπεδο έργου. Η συμμετοχή της ΕΤΕπ και άλλων χρηματοδοτικών οργανισμών στο συνδυασμό μηχανισμών θα πρέπει να είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη με τους εξωτερικούς στόχους της Ένωσης, την αποτελεσματικότητα της βοήθειας και τη διαφάνεια.

(25) Στις χρηματοδοτικές της δραστηριότητες εκτός της Ένωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, η ΕΤΕπ θα πρέπει να επιδιώκει την περαιτέρω βελτίωση του συντονισμού και της συνεργασίας με ευρωπαϊκούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, ιδίως με αυτούς που συμμετέχουν στην πλατφόρμα της ΕΕ για τον συνδυασμό μέσων στην εξωτερική συνεργασία. Αυτή η συνεργασία περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τη συνεργασία για τις τομεακές προϋποθέσεις και την αμοιβαία εμπιστοσύνη για τις διαδικασίες, τη χρήση συγχρηματοδότησης και τη συμμετοχή σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες, όπως οι πρωτοβουλίες για την προώθηση του συντονισμού και της αποδοτικότητας της βοήθειας. Ο συντονισμός και η συνεργασία αυτή θα πρέπει να επιδιώκουν την ελαχιστοποίηση πιθανών διπλών δαπανών και περιττών αλληλοεπικαλύψεων. Η συνεργασία θα πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αμοιβαιότητας. Θα πρέπει να προωθηθεί, κατά περίπτωση, η αμοιβαία πρόσβαση της ΕΤΕπ σε χρηματοδοτικά μέσα που δημιουργούνται από άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Το τριμερές μνημόνιο συνεννόησης μεταξύ της Επιτροπής, του Ομίλου της ΕΤΕπ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) όσον αφορά τη συνεργασία εκτός της Ένωσης, το οποίο επιτρέπει στον Όμιλο της ΕΤΕπ και στην ΕΤΑΑ να ενεργούν με συμπληρωματικό τρόπο στηριζόμενοι στα αντίστοιχα συγκριτικά πλεονεκτήματά τους, επικαιροποιήθηκε το 2012 προκειμένου να καλύψει την επέκταση του γεωγραφικού πεδίου της ΕΤΑΑ στην περιοχή της Μεσογείου και θα πρέπει να συνεχίσει να εφαρμόζεται. Οι αρχές που ορίζονται στην παρούσα απόφαση θα πρέπει να εφαρμόζονται επίσης όταν η χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ πραγματοποιείται μέσω συμφωνιών συνεργασίας με άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 236/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τον καθορισμό κοινών κανόνων και διαδικασιών για την εφαρμογή των μηχανισμών εξωτερικής δράσης της Ένωσης (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 95).

([2]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙ) (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 11).

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 232/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 27).

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 233/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, περί Μηχανισμού χρηματοδότησης της αναπτυξιακής συνεργασίας την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 44).

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 234/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Εταιρικής Σχέσης για τη συνεργασία με τρίτες χώρες (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 77).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 235/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για την καθιέρωση χρηματοδοτικού μέσου για τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα παγκοσμίως (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 85).

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 230/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 1).

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 237/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2014, για τη θέσπιση μηχανισμού συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας (ΕΕ L 77 της 15.3.2014, σ. 109).

(26) Η ΕΤΕπ θα πρέπει να ενθαρρυνθεί να συνεχίσει να χρηματοδοτεί τις δραστηριότητές της εκτός της Ένωσης αναλαμβάνοντας επίσης η ίδια τον κίνδυνο, μεταξύ άλλων προς στήριξη των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε χώρες και υπέρ επενδυτικών έργων με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα βάσει της εκτίμησης της ΕΤΕπ και λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητά της όσον αφορά την απορρόφηση των κινδύνων, ώστε η χρήση της εγγύησης της ΕΕ να μπορεί να επικεντρωθεί σε χώρες και επενδυτικά έργα στα οποία η εγγύηση της ΕΕ παρέχει προστιθέμενη αξία βάσει της αξιολόγησης της ίδιας της ΕΤΕπ, μεταξύ άλλων από άποψη βιώσιμης οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης.

(27) Η ΕΤΕπ θα πρέπει να διευρύνει το φάσμα των καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων που προσφέρει, μεταξύ άλλων και με την περαιτέρω επικέντρωση στην ανάπτυξη εγγυοδοτικών μέσων. Επιπλέον, η ΕΤΕπ θα πρέπει να επιδιώξει ενεργά να συμμετέχει σε μέσα επιμερισμού των κινδύνων και σε χρηματοδότηση έργων με τίτλους χρέους των κεφαλαιαγορών με σταθερή και προβλέψιμη δημιουργία ταμειακών ροών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο υποστήριξης τίτλων χρέους των κεφαλαιαγορών που εκδίδονται ή χορηγούνται προς όφελος ενός επενδυτικού έργου που υλοποιείται στις επιλέξιμες χώρες. Επιπλέον, η ΕΤΕπ θα πρέπει να αυξήσει τη χορήγηση δανείων σε τοπικά νομίσματα και την έκδοση ομολόγων στις τοπικές αγορές, εφόσον οι δικαιούχοι χώρες πραγματοποιούν τις απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ιδίως στον χρηματοπιστωτικό τομέα, και λαμβάνουν μέτρα για τη διευκόλυνση των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ. Κατά τη διαφοροποίηση και διεύρυνση των τίτλων της κεφαλαιαγοράς, θα πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα ώστε να διασφαλιστεί ότι οι τίτλοι αυτοί να μην οδηγούν σε επικίνδυνες χρηματοπιστωτικές πρακτικές και στη δημιουργία χρέους με επακόλουθο κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

(28) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Στην έκθεση θα πρέπει να αξιολογούνται οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ και η συμμόρφωσή τους με την παρούσα απόφαση, η προστιθέμενη αξία τους και η συμβολή τους στις εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης, η ποιότητά τους, ο αντίκτυπός τους στην ανάπτυξη με βάση το ΠΜΑ της ΕΤΕπ και τα χρηματοοικονομικά οφέλη που μεταβιβάζονται στους δικαιούχους. Στην έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τις καταπτώσεις της εγγύησης της ΕΕ, τη χρηματοδότηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα δυνάμει της παρούσας απόφασης, την παρακολούθηση της λειτουργίας του μνημονίου συνεννόησης μεταξύ της ΕΤΕπ και του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, και περιγραφή της συνεργασίας με την Επιτροπή και άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της συγχρηματοδότησης. Η έκθεση θα πρέπει να δημοσιοποιείται προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα οι οικείοι φορείς, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, να διατυπώσουν τις απόψεις τους.

(29) Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ προς υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης θα πρέπει να συνεχίσουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της ορθής τραπεζικής πρακτικής. Η διαχείρισή τους θα πρέπει να συνεχίσει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες της ΕΤΕπ, οι οποίες θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις αρχές αυτές, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων μέτρων ελέγχου και συμμόρφωσης με τη δήλωση της ΕΤΕπ σχετικά με τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα, καθώς και με τους συναφείς κανόνες και τις διαδικασίες που αφορούν το Ελεγκτικό Συνέδριο και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της, η ΕΤΕπ θα πρέπει να εφαρμόζει καταλλήλως τις πολιτικές της έναντι επικρατειών με χαλαρό ρυθμιστικό πλαίσιο ή μη συνεργαζόμενων επικρατειών που έχουν προσδιοριστεί από την Ένωση, τα Ηνωμένα Έθνη, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ή την Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης, προκειμένου να συνεισφέρει στη διεθνή καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η ΕΤΕπ θα πρέπει να καταρτίζει, για λόγους διαφάνειας και στο βαθμό του δυνατού, σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, κατάλογο των οριστικών δανειοληπτών.

(30) Η ΕΤΕπ θα πρέπει να λάβει κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι, όταν οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες υπόκεινται στην εγγύηση της Ένωσης, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης προστατεύονται μέσω της εφαρμογής προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και οποιωνδήποτε άλλων παράνομων δραστηριοτήτων και ότι η OLAF δικαιούται να διεξάγει επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις των δικαιούχων. Η ΕΤΕπ θα πρέπει, σύμφωνα με την Πολιτική της για την πρόληψη και καταπολέμηση απαγορευμένης συμπεριφοράς στις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ("πολιτική της ΕΤΕπ κατά της απάτης"), που υιοθετήθηκε το 2008 και αναθεωρήθηκε το 2013, να συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες αρχές της Ένωσης και των κρατών μελών για την ενίσχυση των μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και την καλύτερη επιβολή τους. Σύμφωνα με την πολιτική της για την καταγγελία δυσλειτουργιών, η ΕΤΕπ θα πρέπει επίσης να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις πληροφορίες που παρέχουν οι καταγγέλλοντες όσον αφορά ενδεχόμενες περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας, και να μεριμνά για την ορθή παρακολούθηση των περιπτώσεων, ενημέρωση και προστασία κατά τυχόν αντιποίνων.

(31) Τα διοικητικά όργανα της ΕΤΕπ θα πρέπει να παροτρύνονται να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προσαρμογή της δραστηριότητας της ΕΤΕπ ώστε να συμβάλλει αποτελεσματικά στις εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης, και να πληροί ικανοποιητικά τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγγύηση της ΕΕ

1. Η Ένωση παρέχει στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) δημοσιονομική εγγύηση για χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υλοποιούνται εκτός της Ένωσης («εγγύηση της ΕΕ»). Η εγγύηση της ΕΕ χορηγείται ως συνολική εγγύηση για πληρωμές που οφείλονται στην ΕΤΕπ, αλλά τις οποίες δεν έχει εισπράξει η ΕΤΕπ, σε σχέση με δάνεια, εγγυήσεις δανείων και τίτλους χρέους των κεφαλαιαγορών που χορηγούνται ή εκδίδονται προς όφελος επενδυτικών έργων της ΕΤΕπ τα οποία είναι επιλέξιμα σύμφωνα με την παράγραφο 2.

2. Επιλέξιμα για την εγγύηση της ΕΕ είναι τα δάνεια, οι εγγυήσεις δανείων και οι τίτλοι χρέους των κεφαλαιαγορών της ΕΤΕπ που χορηγούνται ή εκδίδονται προς όφελος επενδυτικών έργων τα οποία υλοποιούνται σε επιλέξιμες χώρες σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες της ΕΤΕπ, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης της ΕΤΕπ σχετικά με περιβαλλοντικές και κοινωνικές αρχές και πρότυπα, και προς στήριξη των σχετικών στόχων εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης, εφόσον η χρηματοδότηση της ΕΤΕπ έχει χορηγηθεί βάσει υπογεγραμμένης συμφωνίας που ούτε έχει λήξει ούτε έχει ακυρωθεί («χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ»).

3. Η διαχείριση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ προς υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης θα πρέπει να εξακολουθήσει να υπακούει στις αρχές της ορθής τραπεζικής πρακτικής.

4. Η εγγύηση της ΕΕ περιορίζεται στο 65 % του συνολικού ποσού των πιστώσεων που έχουν εκταμιευθεί και των εγγυήσεων που έχουν χορηγηθεί στο πλαίσιο χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ, μείον τα επιστραφέντα ποσά, συν όλα τα λοιπά συναφή ποσά.

5. Η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που θα υπογραφούν κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.

6. Εάν, κατά τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 5, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν έχουν εκδώσει απόφαση για τη χορήγηση νέας εγγύησης της ΕΕ στην ΕΤΕπ έναντι ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητές της εκτός της Ένωσης, η περίοδος αυτή παρατείνεται αυτόματα άπαξ κατά έξι μήνες.

Άρθρο 2

Ανώτατα όρια για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ με εγγύηση της ΕΕ

1. Το ανώτατο όριο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ με εγγύηση της ΕΕ για όλη την περίοδο 2014-2020 δεν υπερβαίνει τα 30 000 000 000 EUR. Ποσά που προορίζονταν αρχικά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες αλλά ακυρώθηκαν στη συνέχεια δεν καταλογίζονται στο ανώτατο όριο.

Αυτό το ανώτατο όριο κατανέμεται σε:

α) σταθερό ανώτατο όριο ύψους 27 000 000 000 EUR·

β) προαιρετικό πρόσθετο ποσό ύψους 3 000 000 000 EUR.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία σχετικά με την ολική ή μερική ενεργοποίηση του ποσού που αναφέρεται στο στοιχείο β) και την περιφερειακή κατανομή του κατόπιν της ενδιάμεσης ανασκόπησης, όπως ορίζεται στο άρθρο 19.

2. Το σταθερό ανώτατο όριο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) κατανέμεται σε περιφερειακά ανώτατα όρια και επιμέρους ανώτατα όρια, όπως ορίζεται στο παράρτημα Ι. Εντός των περιφερειακών ανώτατων ορίων, η ΕΤΕπ διασφαλίζει προοδευτικά την ισορροπημένη κατανομή ανά χώρα εντός των περιφερειών που καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ.

Άρθρο 3

Γενικοί στόχοι και αρχές

1. Η εγγύηση της ΕΕ χορηγείται μόνο για χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που έχουν προστιθέμενη αξία βάσει της αξιολόγησης της ίδιας της ΕΤΕπ και υποστηρίζουν έναν από τους παρακάτω γενικούς στόχους:

α) την ανάπτυξη του τοπικού ιδιωτικού τομέα και, ειδικότερα, τη στήριξη των ΜΜΕ·

β) την ανάπτυξη κοινωνικών και οικονομικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, της ενέργειας, των περιβαλλοντικών υποδομών και της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών·

γ) τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν.

2. Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης συμβάλλουν στο γενικό συμφέρον της ΕΕ και ιδίως στις αρχές που διέπουν την εξωτερική δράση της Ένωσης, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 21 ΣΕΕ, καθώς και στην εφαρμογή των διεθνών περιβαλλοντικών συμφωνιών στις οποίες η Ένωση είναι μέρος, διαφυλάσσοντας ταυτόχρονα τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της ΕΤΕπ ως τράπεζας επενδύσεων. Τα διοικητικά όργανα της ΕΤΕπ παροτρύνονται να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προσαρμογή της δραστηριότητας της ΕΤΕπ ώστε να συμβάλει αποτελεσματικά στις εξωτερικές πολιτικές της Ένωσης, και να πληροί ικανοποιητικά τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης.

3. Η περιφερειακή ολοκλήρωση μεταξύ χωρών, συμπεριλαμβανομένης ιδίως της οικονομικής ολοκλήρωσης μεταξύ χωρών υπό προενταξιακό καθεστώς, χωρών που εμπίπτουν στην Πολιτική Γειτονίας και της Ένωσης αποτελεί βασικό στόχο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ στο πλαίσιο των τομέων που καλύπτονται από τους γενικούς στόχους της παραγράφου 1. Η ΕΤΕπ θα αναλαμβάνει χρηματοδοτικές δραστηριότητες σε χώρες δικαιούχους στο πλαίσιο των τομέων που καλύπτονται από τους γενικούς στόχους με τη στήριξη άμεσων ξένων επενδύσεων που προάγουν την οικονομική ολοκλήρωση με την Ένωση.

4. Στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπως ορίζονται στον κατάλογο αποδεκτών δημόσιας αναπτυξιακής βοήθειας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ συμβάλλουν, σύμφωνα με τα άρθρα 208 και 209 ΣΛΕΕ, έμμεσα στους στόχους της πολιτικής της Ένωσης για την αναπτυξιακή συνεργασία, όπως η μείωση της φτώχειας μέσω της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς και της βιώσιμης οικονομικής, περιβαλλοντικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

5. Για να διασφαλιστεί ο μεγαλύτερος δυνατός αντίκτυπος των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη, η ΕΤΕπ θα επιδιώξει να ενισχύσει τον τοπικό ιδιωτικό τομέα στις δικαιούχους χώρες μέσω στήριξης των τοπικών επενδύσεων όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α). Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που υποστηρίζουν τους γενικούς στόχους της παραγράφου 1 συμπεριλαμβάνουν, κατά το δυνατόν, τη στήριξη επενδυτικών έργων από ΜΜΕ της Ένωσης. Για την αποτελεσματική παρακολούθηση της χρησιμοποίησης των κεφαλαίων προς όφελος των οικείων ΜΜΕ, η ΕΤΕπ θεσπίζει τις κατάλληλες συμβατικές απαιτήσεις με τους φορείς χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, συμπεριλαμβανομένων προδιαγραφών για την υποβολή στοιχείων από τις δικαιούχους χώρες.

Η ΕΤΕπ συνεργάζεται με τους φορείς χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης οι οποίοι μπορούν να στηρίξουν τις συγκεκριμένες ανάγκες των ΜΜΕ στις χώρες που καλύπτονται από τη δραστηριότητα και οι οποίοι δεν συμμετέχουν στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που υλοποιούνται σε επιλέξιμη χώρα με χρηματοπιστωτικά σχήματα ευρισκόμενα σε ξένη μη συνεργαζόμενη επικράτεια που αναφέρεται στο άρθρο 13.

6. Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που υποστηρίζουν τους γενικούς στόχους της παραγράφου 1 στοιχείο β) στηρίζουν επενδυτικά έργα κυρίως στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας, των περιβαλλοντικών υποδομών, της τεχνολογίας πληροφοριών και των επικοινωνιών, της υγείας και της παιδείας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η παραγωγή και η ενσωμάτωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, ο μετασχηματισμός των ενεργειακών συστημάτων ώστε να επιτραπεί η μετάβαση σε τεχνολογίες και καύσιμα χαμηλότερων ανθρακούχων εκπομπών, η βιώσιμη ενεργειακή ασφάλεια και οι ενεργειακές υποδομές, μεταξύ άλλων για την παραγωγή και μεταφορά του αερίου στην ενεργειακή αγορά της Ένωσης, καθώς και η ηλεκτροδότηση των αγροτικών περιοχών, οι περιβαλλοντικές υποδομές όπως υποδομές ύδρευσης και αποχέτευσης και πράσινης ανάπτυξης, υποδομές τηλεπικοινωνιών και ευρυζωνικών δικτύων.

7. Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που υποστηρίζουν τους γενικούς στόχους της παραγράφου 1 στοιχείο γ) στηρίζουν επενδυτικά έργα για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, τα οποία συμβάλλουν στην επίτευξη του γενικού στόχου της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος, ιδίως με την αποφυγή ή τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και των βιώσιμων μεταφορών ή με την αύξηση της ανθεκτικότητας στις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε ευπαθείς χώρες, τομείς και κοινότητες. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας για έργα που προβλέπουν δράσεις στον τομέα του κλίματος ορίζονται στη στρατηγική της ΕΤΕπ για την κλιματική αλλαγή η οποία θα αναπροσαρμοστεί πριν από τα τέλη του 2015. Για τον σκοπό αυτό, θα έπρεπε να περιλαμβάνεται ανάλυση του αποτυπώματος άνθρακα στη διαδικασία περιβαλλοντικής αξιολόγησης για να καθορίζεται αν οι προτάσεις έργων αξιοποιούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο βελτιώσεις από άποψη ενεργειακής απόδοσης. Κατά την περίοδο που καλύπτεται από την παρούσα απόφαση, ο όγκος των εν λόγω δραστηριοτήτων αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25 % των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ.

8. Σύμφωνα με τους ενωσιακούς και τους διεθνείς στόχους για την κλιματική αλλαγή, η ΕΤΕπ επικαιροποιεί, πριν από το τα τέλη του 2015, σε συνεργασία με την Επιτροπή, τη στρατηγική της για την κλιματική αλλαγή όσον αφορά τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ. Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης θα προβλεφθούν μεταξύ άλλων συγκεκριμένες δράσεις για να εξασφαλιστεί ότι τα επενδυτικά έργα δυνάμει της παρούσας απόφασης ευθυγραμμίζονται με τους στόχους της Ένωσης στον τομέα της κλιματικής αλλαγής και να ενισχυθούν οι προσπάθειες για τη στήριξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης.

9. Η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει μόνον χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ πραγματοποιούμενες σε επιλέξιμες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνία-πλαίσιο με την ΕΤΕπ, στην οποία καθορίζονται οι νομικοί όροι βάσει των οποίων πρόκειται να πραγματοποιηθούν οι εν λόγω δραστηριότητες.

Άρθρο 4

Καλυπτόμενες χώρες

1. Ο κατάλογος των δυνάμει επιλέξιμων χωρών για χρηματοδότηση της ΕΤΕπ με εγγύηση της ΕΕ παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ. Ο κατάλογος των χωρών που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ με εγγύηση της ΕΕ παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ και περιλαμβάνει μόνο τις χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ. Για τις χώρες που δεν αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, η επιλεξιμότητα για χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ με εγγύηση της ΕΕ αποφασίζεται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

2. Η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 18 όσον αφορά τις τροποποιήσεις του παραρτήματος ΙΙΙ. Οι αποφάσεις της Επιτροπής βασίζονται σε συνολική αξιολόγηση, η οποία αφορά μεταξύ άλλων οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτικές πτυχές, ιδίως αυτές που αφορούν τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, καθώς και στα σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις αποφάσεις και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου.

3. Οι κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙΙ δεν επηρεάζουν την κάλυψη από την εγγύηση της ΕΕ των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ που υπεγράφησαν πριν από την έναρξη ισχύος των εν λόγω πράξεων, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4.

4. Εκταμιεύσεις στο πλαίσιο χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ που καλύπτονται από συνολική εγγύηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1, δεν πραγματοποιούνται σε χώρες που δεν παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.

5. Η εγγύηση της ΕΕ δεν καλύπτει χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ σε συγκεκριμένη χώρα εφόσον η συμφωνία που αφορά τις δραστηριότητες αυτές έχει υπογραφεί μετά την προσχώρηση της χώρας στην Ένωση.

Άρθρο 5

Συμβολή των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ στις πολιτικές της Ένωσης

1. Η Επιτροπή επικαιροποιεί, από κοινού με την ΕΤΕπ, τις υφιστάμενες περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

Οι περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές είναι σύμφωνες προς το ευρύτερο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής της Ένωσης που καθορίζεται στο παράρτημα IV. Ειδικότερα, οι περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση της ΕΤΕπ βάσει της παρούσας απόφασης είναι συμπληρωματική των αντίστοιχων πολιτικών, προγραμμάτων και μηχανισμών παροχής βοήθειας της Ένωσης στις διάφορες περιφέρειες.

Κατά την επικαιροποίηση των εν λόγω περιφερειακών τεχνικών επιχειρησιακών κατευθυντήριων γραμμών, η Επιτροπή και η ΕΤΕπ λαμβάνουν υπόψη τα σχετικά ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τις αποφάσεις και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου. Οι περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές συνάδουν με τις προτεραιότητες που περιέχονται στα εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα, εφόσον υπάρχουν, τα οποία καταρτίζονται από τις δικαιούχους χώρες, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τυχόν διαβουλεύσεις με τοπικούς φορείς της κοινωνίας των πολιτών κατά τη διάρκεια κατάρτισης των εν λόγω προγραμμάτων.

Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τις επικαιροποιημένες περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές, αμέσως μετά τη σύνταξή τους.

Εντός του πλαισίου που καθορίζεται από τις περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές, η ΕΤΕπ καθορίζει αντίστοιχες στρατηγικές χρηματοδότησης και διασφαλίζει την εφαρμογή τους.

Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ συνάδουν με τις περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές και τις στρατηγικές της δικαιούχου χώρας.

Οι περιφερειακές τεχνικές επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές αναθεωρούνται μετά τη μεσοπρόθεσμη επισκόπηση που αναφέρεται στο άρθρο 19.

2. Στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 19 του πρωτοκόλλου αριθ. 5, η Επιτροπή διατυπώνει γνώμη σχετικά με τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ. Προκειμένου για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, αν η Επιτροπή διατυπώσει αρνητική γνώμη, η σχετική δραστηριότητα δεν καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ.

Άρθρο 6

Συνεργασία με την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ

1. Η συνοχή των εξωτερικών δράσεων της ΕΤΕπ με τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης ενισχύεται περαιτέρω, με σκοπό τη μεγιστοποίηση των συνεργειών μεταξύ των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ και των δημοσιονομικών πόρων της Ένωσης, ιδίως μέσω της επικαιροποίησης των περιφερειακών τεχνικών επιχειρησιακών κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 5, για την οποία πραγματοποιείται, κατά περίπτωση, διαβούλευση με την ΕΥΕΔ επί θεμάτων πολιτικής, καθώς και μέσω τακτικού και συστηματικού διαλόγου και έγκαιρης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά:

α) στρατηγικά έγγραφα που συντάσσουν η Επιτροπή ή η ΕΥΕΔ, κατά περίπτωση, όπως τα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα και ανά περιοχή, τα ενδεικτικά προγράμματα, τα σχέδια δράσης και τα προενταξιακά έγγραφα·

β) τα έγγραφα στρατηγικού σχεδιασμού, τα υπό μελέτη επενδυτικά έργα της ΕΤΕπ και τις ετήσιες εκθέσεις της ΕΤΕπ στην Επιτροπή·

γ) άλλα θέματα πολιτικής και επιχειρησιακά θέματα.

2. Η συνεργασία πραγματοποιείται ανά περιοχή, καθώς και σε επίπεδο αντιπροσωπειών της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη του ρόλου της ΕΤΕπ και των πολιτικών της Ένωσης σε κάθε περιοχή.

Άρθρο 7

Συνεργασία με άλλους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς

1. Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ διεξάγονται, κατά περίπτωση, σε συνεργασία με άλλους ευρωπαϊκούς πολυμερείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και χρηματοδοτικούς οργανισμούς των κρατών μελών («ευρωπαϊκοί χρηματοδοτικοί οργανισμοί»), και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων τραπεζών περιφερειακής ανάπτυξης («διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί») προκειμένου να μεγιστοποιούνται οι συνέργειες, η συνεργασία και η αποδοτικότητα, να αναπτύσσονται από κοινού καινοτόμα χρηματοπιστωτικά μέσα, να διασφαλίζονται ο συνετός και εύλογος καταμερισμός των κινδύνων και οι συνεκτικοί όροι επιλεξιμότητας για τα επενδυτικά έργα και τους τομείς, καθώς και να ελαχιστοποιούνται πιθανές διπλές δαπάνες και περιττές αλληλεπικαλύψεις.

2. Η συνεργασία κατά την παράγραφο 1 διευκολύνεται μέσω συντονισμού μεταξύ της Επιτροπής, της ΕΤΕπ και των σχετικών ευρωπαϊκών και διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στις διάφορες περιοχές, ο οποίος υλοποιείται, όπου ενδείκνυται, με μνημόνια συνεννόησης ή άλλα πλαίσια περιφερειακής συνεργασίας της Ένωσης.

Άρθρο 8

Κάλυψη και όροι της εγγύησης της ΕΕ

1. Η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει όλες τις πληρωμές που οφείλονται στην ΕΤΕπ αλλά δεν έχουν εισπραχθεί από αυτήν («συνολική εγγύηση»), σε σχέση με χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ, με την εξαίρεση όσων συνίστανται σε τίτλους χρέους των κεφαλαιαγορών, που συνάπτονται με κράτος ή με την εγγύηση κράτους και σε σχέση με άλλες χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που συνάπτονται είτε με περιφερειακές ή τοπικές αρχές είτε με δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς που βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή υπό τον έλεγχο του κράτους, εφόσον για αυτές τις άλλες χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ υπάρχει κατάλληλη αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου από την ΕΤΕπ που λαμβάνει υπόψη την κατάσταση του πιστωτικού κινδύνου της εκάστοτε χώρας.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Παλαιστίνη εκπροσωπείται από την Παλαιστινιακή Αρχή, το δε Κοσσυφοπέδιο εκπροσωπείται από τις Αρχές του Κοσσυφοπεδίου ([1]).

3. Για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 1, η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει όλες τις πληρωμές που οφείλονται στην ΕΤΕπ αλλά δεν έχουν εισπραχθεί από αυτήν, εφόσον η μη είσπραξη οφείλεται στην επέλευση ενός από τους εξής πολιτικούς κινδύνους («εγγύηση έναντι πολιτικών κινδύνων»):

α) μη μεταφορά συναλλάγματος·

β) απαλλοτρίωση·

([1]) Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244(1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

γ) πόλεμος ή εμφύλια αναταραχή·

δ) αρνησιδικία σε περίπτωση αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων.

4. Για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που συνίστανται σε τίτλους χρέους των κεφαλαιαγορών, ισχύει μόνον η εγγύηση έναντι πολιτικών κινδύνων.

5. Οι χρηματοδοτικές συμφωνίες με επιμέρους υπεύθυνους που αφορούν χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ περιλαμβάνουν επίσης τις δέουσες περιβαλλοντικές και κοινωνικές διατάξεις σύμφωνα με τους κανόνες και διαδικασίες της ΕΤΕπ.

6. Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ καθορίζουν στην εγγυητική συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 σαφή και διαφανή πολιτική κατανομής που επιτρέπει στην ΕΤΕπ να προσδιορίζει, στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της, τις δραστηριότητες που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν δυνάμει της παρούσας απόφασης ώστε να διασφαλιστεί η πλέον αποτελεσματική χρήση της εγγύησης της ΕΕ. Η πολιτική κατανομής βασίζεται στην πιστοληπτική ικανότητα των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ όπως αξιολογείται από την ΕΤΕπ, τα ανώτατα όρια όπως ορίζονται στο παράρτημα Ι, τη φύση του αντισυμβαλλόμενου ως κυρίαρχου κράτους, ή ως υποκρατικής οντότητας που εμπίπτει στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή ως ιδιωτικής οντότητας, την ικανότητα της ΕΤΕπ όσον αφορά την απορρόφηση κινδύνων και άλλα σχετικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένης της προστιθέμενης αξίας της εγγύησης της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώνονται για την πολιτική κατανομής σύμφωνα με το άρθρο 14.

7. Όταν καταπίπτει η εγγύηση της ΕΕ, η Ένωση υποκαθίσταται σε τυχόν σχετικά δικαιώματα της ΕΤΕπ όσον αφορά οποιαδήποτε υποχρέωση σχετική με τις χρηματοδοτικές δραστηριότητές της, όπως προβλέπεται στην εγγυητική συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 14.

Άρθρο 9

Αξιολόγηση και παρακολούθηση των επενδυτικών έργων από την ΕΤΕπ

1. Η ΕΤΕπ εφαρμόζει ενδελεχή δέουσα επιμέλεια και εφόσον κρίνεται σκόπιμο καλεί τους αναδόχους έργων να προβούν στη διενέργεια τοπικών δημοσίων διαβουλεύσεων σύμφωνα με τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές αρχές της Ένωσης, με τους οικείους εθνικούς και τοπικούς φορείς, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών, στο στάδιο προγραμματισμού των έργων και στο στάδιο υλοποίησης ως προς τις πτυχές των καλυπτόμενων από την εγγύηση της ΕΕ επενδυτικών έργων που αφορούν κοινωνικά θέματα, ανθρώπινα δικαιώματα, το περιβάλλον, οικονομικά ζητήματα και θέματα ανάπτυξης, και να παρέχουν πληροφορίες σημαντικές για την αξιολόγηση της συμβολής στην εκπλήρωση των στρατηγικών στόχων της Ένωσης και των στόχων της στο πεδίο της εξωτερικής πολιτικής.

Η παρούσα αξιολόγηση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο μπορούν να ενισχυθούν μέσω τεχνικής βοήθειας οι ικανότητες των δικαιούχων της χρηματοδότησης της ΕΤΕπ καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου του έργου. Οι κανόνες και οι διαδικασίες της ΕΤΕπ περιλαμβάνουν τις αναγκαίες διατάξεις σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των επενδυτικών έργων και των πτυχών που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την πρόληψη των συγκρούσεων, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα επενδυτικά έργα που υποστηρίζονται δυνάμει της παρούσας απόφασης είναι βιώσιμα από περιβαλλοντική και κοινωνική σκοπιά.

2. Εκτός από την εκ των προτέρων εκτίμηση των αναπτυξιακών πτυχών, η ΕΤΕπ παρακολουθεί και την υλοποίηση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, απαιτεί από τους αναδόχους έργων, κατά τη φάση της υλοποίησης έως και την ολοκλήρωση των έργων, να παρακολουθούν ενδελεχώς, μεταξύ άλλων, τις οικονομικές, αναπτυξιακές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους καθώς και τον αντίκτυπό τους στα ανθρώπινα δικαιώματα. Η ΕΤΕπ επαληθεύει τακτικά τις πληροφορίες που παρέχονται από τους αναδόχους των έργων και τις δημοσιοποιεί με τη συγκατάθεση του αναδόχου έργου. Εφόσον είναι δυνατόν, οι εκθέσεις περί ολοκλήρωσης των έργων που σχετίζονται με χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ δημοσιεύονται εξαιρουμένης κάθε απόρρητης πληροφορίας.

3. Η παρακολούθηση της ΕΤΕπ καλύπτει επίσης, κατά το δυνατόν, την υλοποίηση δραστηριοτήτων χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης και τις επιδόσεις των χρηματοπιστωτικών μεσολαβητών υπέρ των ΜΜΕ.

4. Η ΕΤΕπ θεσπίζει ολοκληρωμένο σύστημα για την εκ των προτέρων εκτίμηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σε απόλυτες και σε σχετικές τιμές, που σχετίζονται με χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ, όταν οι εκπομπές αυτές εγγίζουν κρίσιμα όρια, τα οποία προσδιορίζονται σε σχετική μεθοδολογία που περιλαμβάνεται στη στρατηγική της ΕΤΕπ για την κλιματική αλλαγή, και όταν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα.

5. Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης κοινοποιούνται, εφόσον δυνατόν, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων τήρησης απορρήτου και της συμφωνίας των οικείων μερών.

Άρθρο 10

Εξωτερικά έσοδα ειδικού προορισμού για το Ταμείο Εγγυήσεων

Οι επιστροφές και τα έσοδα για ποσό ύψους 110 000 000 EUR, που προέρχονται από δραστηριότητες πριν από το 2007, συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιακών επιστροφών, των αποδεσμευμένων εγγυήσεων και των αποπληρωμών του κεφαλαίου δανείων, των μερισμάτων, των υπερτιμημάτων, των αμοιβών εγγυοδοσίας και των τόκων από δάνεια και από ποσά σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς τα οποία καταβάλλονται στον καταπιστευματικό λογαριασμό που έχει ανοιχθεί για τον Ευρωμεσογειακό Φορέα Επενδύσεων και Εταιρικής Σχέσης και αποδίδονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, αποτελούν εξωτερικά έσοδα ειδικού προορισμού σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και χρησιμοποιούνται από το Ταμείο Εγγυήσεων.

Ποσά άνω των 110 000 000 EUR τα οποία έχουν καταβληθεί στον καταπιστευματικό λογαριασμό ο οποίος έχει ανοιχθεί για τον Ευρωμεσογειακό Φορέα Επενδύσεων και Εταιρικής Σχέσης εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης κατόπιν αφαίρεσης των διαχειριστικών δαπανών και αμοιβών.

Άρθρο 11

Ετήσια υποβολή έκθεσης και λογιστική

1. Η Επιτροπή υποβάλλει ετησίως έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης. Η έκθεση δημοσιοποιείται και περιλαμβάνει:

α) αξιολόγηση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ σε επίπεδο έργου, τομέα, χώρας και περιφέρειας και της συμμόρφωσής τους με την παρούσα απόφαση·

β) αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας, των κατ'εκτίμηση υλοποιήσεων, αποτελεσμάτων και του αναπτυξιακού αντίκτυπου των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ σε συγκεντρωτική βάση, βάσει της ετήσιας έκθεσης της ΕΤΕπ για το πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΤΕπ θα χρησιμοποιήσει δείκτες επιδόσεων όσον αφορά τις πτυχές των χρηματοδοτούμενων έργων που σχετίζονται με την ανάπτυξη, το περιβάλλον και κοινωνικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, λαμβάνοντας υπ' όψιν τους σχετικούς δείκτες που προβλέπονται στη δήλωση του Παρισιού του 2005 για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας. Οι δείκτες για τις περιβαλλοντικές πτυχές των έργων θα πρέπει να περιλαμβάνουν κριτήρια όσον αφορά την καθαρή τεχνολογία που να είναι προσανατολισμένα κατ' αρχήν στην ενεργειακή απόδοση και τις τεχνολογίες μείωσης των εκπομπών·

γ) αξιολόγηση της συμβολής των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ στην επίτευξη των στόχων εξωτερικής πολιτικής και των στρατηγικών στόχων της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των περιφερειακών τεχνικών επιχειρησιακών κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 5·

δ) αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών οφελών που μεταβιβάζονται στους δικαιούχους των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ σε συγκεντρωτική βάση·

ε) αξιολόγηση της ποιότητας των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ, ιδίως του βαθμού στον οποίο η ΕΤΕπ έχει λάβει υπόψη την περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα κατά τη διαδικασία δέουσας επιμέλειας, καθώς και της παρακολούθησης των επενδυτικών έργων που χρηματοδοτήθηκαν·

στ) λεπτομερή πληροφόρηση σχετικά με τις καταπτώσεις της εγγύησης της ΕΕ·

ζ) πληροφορίες για το ύψος της χρηματοδότησης σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα βάσει της παρούσας απόφασης, για τον αντίκτυπο όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, σε απόλυτες και σχετικές τιμές, που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 4 σε συγκεντρωτική βάση, καθώς και για τον αριθμό των έργων που αξιολογήθηκαν έναντι των κλιματικών κινδύνων·

η) περιγραφή της συνεργασίας με την Επιτροπή και άλλους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς και διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων συγχρηματοδότησης. Η έκθεση περιλαμβάνει συγκεκριμένα ανάλυση των δημοσιονομικών πόρων της Ένωσης και των πόρων άλλων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών οργανισμών και διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ, παρέχοντας κατά τον τρόπο αυτόν μια επισκόπηση των συνολικών επενδύσεων που υποστηρίζονται από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης. Η έκθεση αναφέρει επίσης τη σύναψη νέων μνημονίων κατανόησης μεταξύ της ΕΤΕπ και άλλων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών οργανισμών ή διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών τα οποία επηρεάζουν τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης·

θ) πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση της λειτουργίας του μνημονίου κατανόησης μεταξύ της ΕΤΕπ και του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή, στον βαθμό που το εν λόγω μνημόνιο αφορά χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

2. Για τους σκοπούς της υποβολής της έκθεσης της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η ΕΤΕπ υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης, συμπεριλαμβανομένων όλων των απαραίτητων στοιχείων που επιτρέπουν στην Επιτροπή να υποβάλει τη δική της έκθεση σύμφωνα με την παράγραφο 1. Η ΕΤΕπ μπορεί επίσης να παρέχει στην Επιτροπή πρόσθετες συναφείς πληροφορίες προκειμένου να αποκτήσουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συνολική επισκόπηση της εξωτερικής δραστηριότητας της ΕΤΕπ.

3. Η ΕΤΕπ παρέχει στην Επιτροπή στατιστικά, χρηματοοικονομικά και λογιστικά δεδομένα για κάθε μία από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ, καθώς και κάθε πρόσθετη πληροφορία που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων ενημέρωσης που έχει η Επιτροπή ή για την ικανοποίηση των αιτημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και πιστοποιητικό ελέγχου σχετικά με τα εκκρεμή ποσά των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ. Η ΕΤΕπ παρέχει επίσης στην Επιτροπή οποιοδήποτε άλλο απαραίτητο έγγραφο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

4. Για τους σκοπούς της λογιστικής και της ενημέρωσης της Επιτροπής όσον αφορά τους κινδύνους που καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ, η ΕΤΕπ παρέχει στην Επιτροπή εκτίμηση των κινδύνων της ΕΤΕπ και πληροφορίες σχετικά με τη διαβάθμιση των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ.

5. Η ΕΤΕπ παρέχει στην Επιτροπή, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, ενδεικτικό πολυετές πρόγραμμα του προβλεπόμενου όγκου υπογραφών χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ προκειμένου να εξασφαλισθεί η συμβατότητα των χρηματοδοτικών προβλέψεων της ΕΤΕπ με τα ανώτατα όρια που θεσπίζει η παρούσα απόφαση και να διασφαλίσει η Επιτροπή κατάλληλο δημοσιονομικό προγραμματισμό για την τροφοδότηση του Ταμείου Εγγυήσεων. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη αυτές τις προβλέψεις κατά την κατάρτιση του σχεδίου γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης.

6. Η ΕΤΕπ υποβάλλει τακτικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή όλες τις ανεξάρτητες εκθέσεις αξιολόγησης στις οποίες αποτιμώνται τα πρακτικά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες της ΕΤΕπ και λοιπές εξωτερικές εντολές.

7. Η ΕΤΕπ επιβαρύνεται με το κόστος παροχής των πληροφοριών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 έως 6. Η ΕΤΕπ δημοσιοποιεί επίσης τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 6, με γενικούς όρους και εξαιρουμένης κάθε απόρρητης πληροφορίας.

Άρθρο 12

Διαφάνεια και δημοσιοποίηση των πληροφοριών

1. Η ΕΤΕπ, σύμφωνα με την πολιτική διαφάνειας που εφαρμόζει και τις αρχές της Ένωσης σχετικά με την πρόσβαση στα έγγραφα και στις πληροφορίες, και σταδιακά σύμφωνα με τα πρότυπα της πρωτοβουλίας για τη διαφάνεια της διεθνούς βοήθειας (IATI), δημοσιεύει στον ιστότοπό της πληροφορίες σχετικά με:

α) όλες τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης, μετά από το στάδιο έγκρισης του έργου, αναφέροντας συγκεκριμένα εάν ένα επενδυτικό έργο καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ και τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, με έμφαση στον οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό του αντίκτυπο·

β) εάν δεν ισχύουν απαιτήσεις τήρησης απορρήτου, τυχόν μνημόνια κατανόησης μεταξύ της ΕΤΕπ και άλλων ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών οργανισμών ή διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών τα οποία επηρεάζουν τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της ΕΤΕπ που πραγματοποιούνται δυνάμει της παρούσας απόφασης·

γ) εφόσον είναι εφικτό και σκόπιμο, τις ισχύουσες συμφωνίες πλαίσια μεταξύ της ΕΤΕπ και αποδέκτριας χώρας. Κατά την υπογραφή νέων ή την τροποποίηση ισχυουσών συμφωνιών, η ΕΤΕπ θα επιδιώκει να καταστεί δυνατή η δημοσιοποίησή τους·

δ) την πολιτική κατανομής της ΕΤΕπ.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει στον ιστότοπό της συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με όλες τις περιπτώσεις ανάκτησης ποσών βάσει της εγγυητικής συμφωνία που αναφέρεται στο άρθρο 14 και της συμφωνίας στην οποία καθορίζονται λεπτομερώς οι διατάξεις και διαδικασίες είσπραξης των απαιτήσεων που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2, εκτός εάν ισχύουν απαιτήσεις τήρησης απορρήτου.

Άρθρο 13

Μη συνεργαζόμενες επικράτειες

Στις χρηματοδοτικές δραστηριότητές της, η ΕΤΕπ δεν ανέχεται καμιά δραστηριότητα που επιτελείται για παράνομους σκοπούς, όπως η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η φορολογική απάτη και η φοροδιαφυγή, η διαφθορά και η απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΤΕπ δεν συμμετέχει σε καμιά χρηματοδοτική δραστηριότητα που υλοποιείται σε επιλέξιμη χώρα μέσω σχήματος ευρισκόμενου σε ξένη μη συνεργαζόμενη επικράτεια που έχει χαρακτηρισθεί ως τέτοια από την Ένωση, τα Ηνωμένα Έθνη, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης ή την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης.

Στις χρηματοδοτικές της δραστηριότητες, η ΕΤΕπ εφαρμόζει τις αρχές και τα πρότυπα που καθορίζονται στο ενωσιακό δίκαιο για την πρόληψη της χρήσης του χρηματοδοτικού συστήματος για ξέπλυμα χρήματος και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης να λαμβάνει εύλογα μέτρα για την αναγνώριση των οικονομικών δικαιούχων εφόσον συντρέχει περίπτωση.

Άρθρο 14

Εγγυητική συμφωνία

Η Επιτροπή και η ΕΤΕπ υπογράφουν εγγυητική συμφωνία στην οποία καθορίζονται λεπτομερώς οι διατάξεις και διαδικασίες που αφορούν την εγγύηση της ΕΕ όπως ορίζεται στο άρθρο 8, και ενημερώνουν σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 15

Ανάκτηση πληρωμών που έχουν καταβληθεί από την Επιτροπή

1. Εάν η Επιτροπή πραγματοποιήσει πληρωμή στο πλαίσιο της εγγύησης της ΕΕ, η ΕΤΕπ προβαίνει, εξ ονόματος και για λογαριασμό της Επιτροπής, στην είσπραξη των απαιτήσεων για τα καταβληθέντα ποσά.

2. Το αργότερο κατά την ημερομηνία υπογραφής της εγγυητικής συμφωνίας που αναφέρεται στο άρθρο 14, η Επιτροπή και η ΕΤΕπ υπογράφουν χωριστή συμφωνία στην οποία καθορίζονται λεπτομερώς οι διατάξεις και διαδικασίες είσπραξης των απαιτήσεων.

Άρθρο 16

Έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Η εγγύηση της ΕΕ και τα δυνάμει αυτής καταβληθέντα και ανακτηθέντα ποσά που εγγράφονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρθρο 17

Μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης

1. Η ΕΤΕπ προβαίνει άμεσα σε κοινοποίηση στην OLAF και της παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες όταν, σε οποιοδήποτε στάδιο της προετοιμασίας, της υλοποίησης ή της ολοκλήρωσης έργων που υπόκεινται στην εγγύηση της ΕΕ, έχει βάσιμες υποψίες για πιθανή περίπτωση απάτης, διαφθοράς, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή άλλης παράνομης δραστηριότητας που μπορεί να πλήξει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

2. Η OLAF μπορεί να πραγματοποιεί έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου ([2]) και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου ([3]) σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με σκοπό να εξακριβώνεται κατά πόσον υπήρξε απάτη, διαφθορά, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο οποιασδήποτε χρηματοδοτικής δραστηριότητας. Η OLAF μπορεί να διαβιβάζει εγκαίρως στις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών πληροφορίες συλλεγείσες κατά τη διάρκεια των ερευνών.

Όταν υπάρχουν αποδείξεις για τέτοιου είδους παράνομες δραστηριότητες, η ΕΤΕπ συμβάλλει στις προσπάθειες ανάκτησης όσον αφορά τις χρηματοδοτικές της δραστηριότητες και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

([2]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

([3]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

3. Οι χρηματοδοτικές συμφωνίες που υπογράφονται σε σχέση με έργα που λαμβάνουν στήριξη δυνάμει της παρούσας απόφασης περιλαμβάνουν ρήτρες που επιτρέπουν την αναστολή των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ και, εφόσον αναγκαίο, τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων ανάκτησης σε περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή άλλης παράνομης δραστηριότητας. Η απόφαση περί αναστολής ή ακύρωσης της χρηματοδότησης της ΕΤΕπ λαμβάνεται από την ΕΤΕπ μετά από δέουσα συνεκτίμηση όλων των περιστάσεων και κινδύνων.

4. Η ΕΤΕπ θα συνεχίσει να στηρίζεται στο ενιαίο της σημείο επαφής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της απάτης για τους υπαλλήλους της ΕΤΕπ και όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς.

5. Στις χρηματοδοτικές της δραστηριότητες, η ΕΤΕπ εφαρμόζει τον οικείο μηχανισμό της για τον αποκλεισμό ομολόγων εμπλεκόμενων σε περιπτώσεις απάτης και διαφθοράς, ο οποίος περιλαμβάνει τα κριτήρια αποκλεισμού της Κεντρικής βάσης δεδομένων για τον αποκλεισμό της Ένωσης που διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων όλων των μερών.

Άρθρο 18

Άσκηση της ανατιθέμενης αρμοδιότητας

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 αρμοδιότητα ανατίθεται στην Επιτροπή επ' αόριστον από τις 11 Μαΐου 2014.

3. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 ανατιθέμενη αρμοδιότητα μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης τερματίζει την ανάθεση αρμοδιότητας που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

4. Η Επιτροπή, μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτοχρόνως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

5. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 αρχίζει να ισχύει μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 19

Ενδιάμεση επισκόπηση

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με την ΕΤΕπ, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2016, ενδιάμεση έκθεση στην οποία αξιολογείται η εφαρμογή της παρούσας απόφασης κατά τα πρώτα έτη ισχύος της συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από πρόταση τροποποίησής της. Η ενδιάμεση έκθεση βασίζεται σε ανεξάρτητη εξωτερική αξιολόγηση και συμβολή από την ΕΤΕπ.

Η έκθεση περιλαμβάνει ειδικότερα:

α) αξιολόγηση της εφαρμογής της πολιτικής κατανομής·

β) αξιολόγηση του τρόπου υποβολής εκθέσεων από την ΕΤΕπ και ενδεχόμενες συστάσεις για τη βελτίωσή της·

γ) αξιολόγηση του ΠΜΑ, συμπεριλαμβανομένων των δεικτών και κριτηρίων επιδόσεων, και της συμβολής τους στην επίτευξη των στόχων της παρούσας απόφασης·

δ) λεπτομερή αναφορά των κριτηρίων στα οποία βασίστηκε η σύσταση όσον αφορά εν αφορά ενδεχόμενη ενεργοποίηση, εν όλω ή εν μέρει, του προαιρετικού πρόσθετου ποσού.

Άρθρο 20

Υποβολή τελικής έκθεσης

Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021, τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Στρασβούργο, 16 Απριλίου 2014.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*
M. SCHULZ	Δ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ

Α. Χώρες με προενταξιακό καθεστώς: 8 739 322 000 EUR·

Β. Χώρες γειτονίας και εταιρικής σχέσης: 14 437 225 000 EUR, που αναλύονται στα ακόλουθα ενδεικτικά επιμέρους ανώτατα όρια:

i) Μεσογειακές χώρες: 9 606 200 000 EUR·

ii) Ανατολική Ευρώπη, Νότιος Καύκασος και Ρωσία: 4 831 025 000 EUR·

Γ. Ασία και Λατινική Αμερική: 3 407 295 000 EUR, που αναλύονται στα ακόλουθα ενδεικτικά επιμέρους ανώτατα όρια:

i) Λατινική Αμερική: 2 288 870 000 EUR·

ii) Ασία: 936 356 000 EUR·

iii) Κεντρική Ασία: 182 069 000 EUR·

Δ. Νότια Αφρική: 416 158 000 EUR.

Στο πλαίσιο του συνολικού σταθερού ανώτατου ορίου, τα διοικητικά όργανα της ΕΤΕπ μπορούν να αποφασίζουν, κατόπιν διαβούλευσης με την Επιτροπή, να ανακατανείμουν ποσό ίσο κατά μέγιστο με το 20 % των επιμέρους περιφερειακών ανώτατων ορίων εντός των περιφερειών και ποσό ίσο κατά μέγιστο με το 10 % των περιφερειακών ανώτατων ορίων μεταξύ των περιφερειών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΥΝΑΜΕΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΕΣ

Α. Χώρες με προενταξιακό καθεστώς

1. Υποψήφιες χώρες

Ισλανδία, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Μαυροβούνιο, Σερβία, Τουρκία

2. Δυνάμει υποψήφιες χώρες

Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κοσσυφοπέδιο

Β. Χώρες υπό καθεστώς γειτονίας και εταιρικής σχέσης

1. Μεσογειακές χώρες

Αλγερία, Αίγυπτος, Ιορδανία, Ισραήλ, Λίβανος, Λιβύη, Μαρόκο, Παλαιστίνη, Συρία, Τυνησία

2. Ανατολική Ευρώπη, Νότιος Καύκασος και Ρωσία

Ανατολική Ευρώπη: Λευκορωσία, Δημοκρατία της Μολδαβίας, Ουκρανία

Νότιος Καύκασος: Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Γεωργία

Ρωσία

Γ. Ασία και Λατινική Αμερική

1. Λατινική Αμερική

Αργεντινή, Βενεζουέλα, Βολιβία, Βραζιλία, Γουατεμάλα, Ελ Σαλβαδόρ, Ισημερινός, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Μεξικό, Νικαράγουα, Ονδούρα, Ουρουγουάη, Παναμάς, Παραγουάη, Περού, Χιλή

2. Ασία

Αφγανιστάν, Βιετνάμ, Ινδία, Ινδονησία, Ιράκ, Καμπότζη, Κίνα (συμπεριλαμβανομένων των ειδικών διοικητικών περιοχών Χονγκ Κονγκ και Μακάο), Λάος, Μαλαισία, Μαλδίβες, Μιανμάρ/Βιρμανία, Μογγολία, Μπανγκλαντές, Μπουτάν, Μπρουνέι, Νεπάλ, Νότια Κορέα, Πακιστάν, Σιγκαπούρη, Σρι Λάνκα, Ταϊβάν, Ταϊλάνδη, Υεμένη, Φιλιππίνες

3. Κεντρική Ασία

Καζαχστάν, Κιργιζία, Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν

Δ. Νότια Αφρική

Νότια Αφρική

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΧΩΡΕΣ

Α. Χώρες με προενταξιακό καθεστώς

1. Υποψήφιες χώρες

Ισλανδία, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Μαυροβούνιο, Σερβία, Τουρκία

2. Δυνάμει υποψήφιες χώρες

Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κοσσυφοπέδιο

Β. Χώρες υπό καθεστώς γειτονίας και εταιρικής σχέσης

1. Μεσογειακές χώρες

Αλγερία, Αίγυπτος, Ιορδανία, Ισραήλ, Λίβανος, Λιβύη, Μαρόκο, Παλαιστίνη, Τυνησία

2. Ανατολική Ευρώπη, Νότιος Καύκασος και Ρωσία

Ανατολική Ευρώπη: Δημοκρατία της Μολδαβίας, Ουκρανία

Νότιος Καύκασος: Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Γεωργία

Ρωσία

Γ. Ασία και Λατινική Αμερική

1. Λατινική Αμερική

Αργεντινή, Βενεζουέλα, Βολιβία, Βραζιλία, Γουατεμάλα, Ελ Σαλβαδόρ, Ισημερινός, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Μεξικό, Νικαράγουα, Ονδούρα, Ουρουγουάη, Παναμάς, Παραγουάη, Περού, Χιλή

2. Ασία

Βιετνάμ, Ινδία, Ινδονησία, Ιράκ, Καμπότζη, Κίνα (συμπεριλαμβανομένων των ειδικών διοικητικών περιοχών Χονγκ Κονγκ και Μακάο), Λάος, Μαλαισία, Μαλδίβες, Μιανμάρ/Βιρμανία, Μογγολία, Μπανγκλαντές, Μπρουνέι, Μπουτάν, Νεπάλ, Νότια Κορέα, Πακιστάν, Σιγκαπούρη, Σρι Λάνκα, Ταϊλάνδη, Υεμένη, Φιλιππίνες

3. Κεντρική Ασία

Καζαχστάν, Κιργιζία, Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν

Δ. Νότια Αφρική

Νότια Αφρική

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η δραστηριότητα της ΕΤΕπ σε χώρες εταίρους που συμμετέχουν στην προενταξιακή διαδικασία πραγματοποιείται στο πλαίσιο που καθορίζεται στις εταιρικές σχέσεις προσχώρησης και σε ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις οι οποίες ορίζουν τις προτεραιότητες για τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες με σκοπό την πρόοδο της διαδικασίας προσέγγισής τους προς την Ένωση και παρέχουν ένα πλαίσιο για την ενωσιακή βοήθεια. Η διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης αποτελεί το πλαίσιο πολιτικής της Ένωσης για τα δυτικά Βαλκάνια. Βασίζεται στην προοδευτική εταιρική σχέση, στο πλαίσιο της οποίας η Ένωση προσφέρει εμπορικές παραχωρήσεις, οικονομική και χρηματοδοτική συνδρομή και συμβατικές σχέσεις μέσω συμφωνιών σταθεροποίησης και σύνδεσης. Η προενταξιακή χρηματοδοτική συνδρομή βοηθά τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες να προετοιμαστούν για τις υποχρεώσεις και τις προκλήσεις που συνεπάγεται η προσχώρηση στην Ένωση. Αυτή η βοήθεια στηρίζει τη μεταρρυθμιστική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των προετοιμασιών για ενδεχόμενη προσχώρηση. Επικεντρώνεται στη δημιουργία θεσμών, την ευθυγράμμιση με το ενωσιακό κεκτημένο, την προετοιμασία για τις πολιτικές και τα μέσα της Ένωσης και την προώθηση μέτρων για την επίτευξη οικονομικής σύγκλισης.

Η δραστηριότητα της ΕΤΕπ στις γειτονικές χώρες πραγματοποιείται στο πλαίσιο της νέας ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας που καθορίσθηκε με την Κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Μια νέα απάντηση σε μια γειτονιά που αλλάζει», που εγκρίθηκε από την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας και την Επιτροπή στις 25 Μαΐου 2011, καθώς και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν στις 20 Ιουνίου 2011, όπου ζητείται κυρίως μεγαλύτερη στήριξη προς εταίρους που δεσμεύονται να οικοδομήσουν δημοκρατικές κοινωνίες και να προβούν σε μεταρρυθμίσεις, σύμφωνα με τις αρχές των «αναλογικών αρχών» και της «αμοιβαίας λογοδοσίας», και παρέχεται το στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις σχέσεις της Ένωσης με τις γειτονικές χώρες. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, η χρηματοδότηση της ΕΤΕπ βάσει της παρούσας απόφασης θα στοχεύει επίσης σε πολιτικές που προωθούν την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης οι οποίες συμβάλλουν στην κοινωνική σταθερότητα, ενώ παράλληλα ευθυγραμμίζονται με μια προσέγγιση παροχής κινήτρων που θα στηρίζει τους στόχους της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης, μεταξύ άλλων και σε θέματα μετανάστευσης.

Για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, η Ένωση και οι εταίροι της εφαρμόζουν από κοινού συμφωνηθέντα διμερή σχέδια δράσης που καθορίζουν σειρά προτεραιοτήτων, μεταξύ άλλων για πολιτικά ζητήματα και ζητήματα ασφάλειας, εμπορικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα, καθώς και σχετικά με την ολοκλήρωση των δικτύων μεταφορών και ενέργειας.

Η Ένωση για τη Μεσόγειο, η Ανατολική Εταιρική Σχέση, η Συνέργεια του Ευξείνου Πόντου, η στρατηγική της Ένωσης για την περιοχή του Δούναβη και η στρατηγική της Ένωσης για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας συνιστούν πολυμερείς και περιφερειακές πρωτοβουλίες με στόχο την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και της αντίστοιχης ομάδας γειτονικών χωρών εταίρων που αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις και/ή μοιράζονται κοινό γεωγραφικό χώρο. Η Ένωση για τη Μεσόγειο έχει στόχο να δώσει νέα ώθηση στη διαδικασία της ευρωμεσογειακής ολοκλήρωσης, στηρίζοντας την αμοιβαία οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη των δύο ακτών της Μεσογείου και στηρίζει τη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, την αλληλεγγύη, την περιφερειακή ολοκλήρωση, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την απόκτηση γνώσεων, τονίζοντας την ανάγκη να αυξηθεί η οικονομική συνεργασία για τη στήριξη περιφερειακών και διακρατικών έργων. Η Ένωση για τη Μεσόγειο στηρίζει, ειδικότερα, τη δημιουργία θαλάσσιων και χερσαίων αρτηριών, την απορρύπανση της Μεσογείου, το μεσογειακό σχέδιο για την ηλιακή ενέργεια, την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στη Μεσόγειο, πρωτοβουλίες πολιτικής προστασίας και το ευρωμεσογειακό πανεπιστήμιο.

Η Ανατολική Εταιρική Σχέση επιδιώκει τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την επιτάχυνση της πολιτικής σύνδεσης και της περαιτέρω οικονομικής ολοκλήρωσης μεταξύ της Ένωσης και των ανατολικών χωρών εταίρων. Η Ανατολική Εταιρική Σχέση θα εμφυσήσει νέα πνοή στην οικονομική, κοινωνική και περιφερειακή ανάπτυξη των χωρών εταίρων. Θα διευκολύνει τη χρηστή διακυβέρνηση, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοοικονομικού τομέα, θα προωθήσει την περιφερειακή ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή και θα συμβάλει στη μείωση των κοινωνικοοικονομικών ανισοτήτων των χωρών εταίρων.

Η στρατηγική της Ένωσης για την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας υποστηρίζει ένα βιώσιμο περιβάλλον και τη βέλτιστη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας. Η στρατηγική της Ένωσης για την περιοχή του Δούναβη στηρίζει, ιδίως, την ανάπτυξη των μεταφορών, τις ενεργειακές συνδέσεις, την ενεργειακή ασφάλεια, το βιώσιμο περιβάλλον και την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη στην περιοχή του Δούναβη. Η Ανατολική Εταιρική Σχέση επιδιώκει τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την επιτάχυνση της πολιτικής σύνδεσης και της περαιτέρω οικονομικής ολοκλήρωσης μεταξύ της Ένωσης και των ανατολικών χωρών εταίρων. Η Ρωσία και η Ένωση έχουν μια ευρεία στρατηγική εταιρική σχέση, που είναι διακριτή από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας και εκφράζεται μέσα από τους κοινούς χώρους και τους χάρτες πορείας. Αυτοί συμπληρώνονται σε πολυμερές επίπεδο από τη Βόρεια Διάσταση, η οποία παρέχει ένα πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης, της Ρωσίας, της Νορβηγίας και της Ισλανδίας (η Λευκορωσία, ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι παρατηρητές στη Βόρεια Διάσταση).

Η δραστηριότητα της ΕΤΕπ στη Λατινική Αμερική πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ένωσης, της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής. Όπως τονίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 30ής Σεπτεμβρίου 2009 προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Λατινική Αμερική: Εταιρική σχέση μεταξύ παγκόσμιων παραγόντων», οι προτεραιότητες της Ένωσης στον τομέα της συνεργασίας με τη Λατινική Αμερική είναι η προώθηση της περιφερειακής ολοκλήρωσης και η εξάλειψη της φτώχειας και της κοινωνικής ανισότητας, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Αυτοί οι στόχοι πολιτικής θα προωθηθούν λαμβανομένου υπ' όψιν του διαφορετικού επιπέδου ανάπτυξης των χωρών της Λατινικής Αμερικής. Θα επιδιωχθεί διμερής διάλογος και συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος για τις δύο περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων του περιβάλλοντος, της κλιματικής αλλαγής, της μείωσης του κινδύνου καταστροφών, της ενέργειας, της επιστήμης, της έρευνας, της ανώτατης εκπαίδευσης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας.

Στην Ασία, η Ένωση εμβαθύνει τις στρατηγικές εταιρικές σχέσεις της με την Κίνα και την Ινδία και σημειώνεται πρόοδος στις διαπραγματεύσεις για νέες συμφωνίες εταιρικών σχέσεων και ελεύθερων εμπορικών συναλλαγών με χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας. Παράλληλα, η αναπτυξιακή συνεργασία εξακολουθεί να αποτελεί θέμα προτεραιότητας για την Ένωση όσον αφορά την Ασία· η αναπτυξιακή στρατηγική της Ένωσης για την περιοχή της Ασίας επιδιώκει την εξάλειψη της φτώχειας με τη στήριξη βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης ευρείας βάσης, την προώθηση ενός περιβάλλοντος και συνθηκών ευνοϊκών για το εμπόριο και την ολοκλήρωση στην περιοχή, τη βελτίωση της διακυβέρνησης, την ενδυνάμωση της πολιτικής και κοινωνικής σταθερότητας και τη στήριξη της επίτευξης των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας του 2015. Αναπτύσσονται από κοινού πολιτικές για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, όπως είναι η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ανάπτυξη, η ασφάλεια και η σταθερότητα, η διακυβέρνηση και τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και η πρόληψη και η αντιμετώπιση φυσικών και ανθρωπιστικών καταστροφών.

Η στρατηγική της Ένωσης για μια νέα εταιρική σχέση με την Κεντρική Ασία, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 21-22 Ιουνίου 2007, έχει ενδυναμώσει τον περιφερειακό και τον διμερή διάλογο, καθώς και τη συνεργασία της Ένωσης με τις χώρες της Κεντρικής Ασίας επί σημαντικών ζητημάτων που αντιμετωπίζει η περιοχή, όπως η μείωση της φτώχειας, η βιώσιμη ανάπτυξη και η σταθερότητα. Η εφαρμογή της στρατηγικής έχει φέρει σημαντική πρόοδο στους τομείς των ανθρώπινων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου, της χρηστής διακυβέρνησης και της δημοκρατίας, της παιδείας, της οικονομικής ανάπτυξης, του εμπορίου και των επενδύσεων, της ενέργειας, των μεταφορών και των περιβαλλοντικών πολιτικών.

Η δραστηριότητα της ΕΤΕπ στη Νότια Αφρική πραγματοποιείται στο πλαίσιο του κοινού εγγράφου στρατηγικής ανά χώρα της Ένωσης για τη Νότια Αφρική. Οι βασικοί τομείς προτεραιότητας που αναφέρονται στο έγγραφο στρατηγικής είναι η δημιουργία θέσεων εργασίας και η ανάπτυξη ικανότητας για την παροχή υπηρεσιών και την κοινωνική συνοχή. Οι δραστηριότητες της ΕΤΕπ στη Νότια Αφρική έχουν πραγματοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικά προς το πρόγραμμα αναπτυξιακής συνεργασίας της Ένωσης, και ειδικότερα μέσω της εστίασης της ΕΤΕπ στη στήριξη του ιδιωτικού τομέα και τις επενδύσεις για την επέκταση των υποδομών και των κοινωνικών υπηρεσιών (στέγαση, ηλεκτρική ενέργεια, καθαρισμός υδάτων για την παροχή πόσιμου νερού και υποδομές της τοπικής αυτοδιοίκησης). Η ενδιάμεση ανασκόπηση του εγγράφου στρατηγικής ανά χώρα της Ένωσης για τη Νότια Αφρική, που πραγματοποιήθηκε την περίοδο 2009-2010, έχει προτείνει την ενδυνάμωση των δράσεων στον τομέα της κλιματικής αλλαγής μέσω δραστηριοτήτων που στηρίζουν τη δημιουργία «πράσινων» θέσεων εργασίας. Για την περίοδο 2014-2020, η δραστηριότητα της ΕΤΕπ αναμένεται να παράσχει συμπληρωματική υποστήριξη σε πολιτικές, προγράμματα και μηχανισμούς της Ένωσης στον τομέα της εξωτερικής συνεργασίας, παραμένοντας επικεντρωμένη σε βασικές προτεραιότητες της ΕΕ και της Νότιας Αφρικής, προκειμένου να προαγάγει τη δίκαιη και βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη ικανοτήτων και να στηρίξει τη βιώσιμη παροχή βασικών υποδομών και υπηρεσιών, καθώς και τη δίκαιη πρόσβαση σε αυτές.

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 467/2014 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Μαΐου 2014

για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ([1]),

Έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών ([2]), και ιδίως το άρθρο 136 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 προβλέπει, κατ' εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημα XVI μέρος Α του εν λόγω κανονισμού.

(2) Η κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής υπολογίζεται κάθε εργάσιμη ημέρα, σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011, λαμβανομένων υπόψη των ημερήσιων μεταβλητών στοιχείων. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 136 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

([1]) ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.
([2]) ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 7 Μαΐου 2014.

Για την Επιτροπή,

εξ ονόματος του Προέδρου,

Jerzy PLEWA

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

(ευρώ/100 kg)

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός τρίτων χωρών [1]	Κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής
0702 00 00	MA	41,8
	MK	101,4
	TN	43,5
	TR	74,0
	ZZ	65,2
0707 00 05	MK	51,1
	TR	124,7
	ZZ	87,9
0709 93 10	TR	106,4
	ZZ	106,4
0805 10 20	EG	49,6
	IL	58,8
	MA	47,3
	TN	68,6
	TR	54,5
	ZZ	55,8
0805 50 10	TR	87,3
	ZZ	87,3
0808 10 80	AR	95,8
	BR	84,2
	CL	101,2
	CN	126,1
	MK	26,2
	NZ	159,4
	US	160,8
	ZA	99,3
	ZZ	106,6

[1] Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1833/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 19). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες χώρες καταγωγής».

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 2ας Μαΐου 2014

σχετικά με τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 2774]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2014/256/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) ([1]), και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

Έπειτα από διαβούλευση με το Συμβούλιο Οικολογικής Σήμανσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010, το οικολογικό σήμα της ΕΕ μπορεί να απονέμεται για προϊόντα που έχουν μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

(2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 προβλέπει ότι καθορίζονται εξειδικευμένα κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ ανά κατηγορία προϊόντων.

(3) Δεδομένου ότι τα προϊόντα με τις βέλτιστες περιβαλλοντικές επιδόσεις θα πρέπει να παράγονται με μειωμένη απόρριψη τοξικών ουσιών ή ουσιών που προκαλούν ευτροφισμό στα ύδατα και με περιορισμό των ζημιών ή των κινδύνων για το περιβάλλον που συνδέονται με τη χρήση ενέργειας (υπερθέρμανση του πλανήτη, οξίνιση, καταστροφή του όζοντος, εξάντληση μη ανανεώσιμων πόρων), καθώς και των ζημιών ή των κινδύνων για το περιβάλλον που συνδέονται με τη χρήση επικίνδυνων χημικών ουσιών, είναι σκόπιμο να καθοριστούν κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για την κατηγορία προϊόντων «μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού».

(4) Λαμβανομένου υπόψη του κύκλου της καινοτομίας στην περίπτωση της συγκεκριμένης κατηγορίας προϊόντων, τα αναθεωρημένα κριτήρια, καθώς και οι σχετικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, θα πρέπει να ισχύουν επί τρία έτη από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

(5) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η κατηγορία προϊόντων «μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού» περιλαμβάνει τα ακόλουθα προϊόντα:

α) φακέλους και χάρτινες σακούλες αγορών, που αποτελούνται σε ποσοστό τουλάχιστον 90 % από χαρτί, χαρτόνι ή χάρτινα υποστρώματα·

β) χαρτικά, που αποτελούνται σε ποσοστό τουλάχιστον 70 % από χαρτί, χαρτόνι ή χάρτινα υποστρώματα, εξαιρουμένων των υποκατηγοριών «κρεμαστοί φάκελοι αρχείου» και «φάκελοι αρχείου με μεταλλικά ελάσματα».

([1]) ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1.

Στην περίπτωση που αναφέρεται στο στοιχείο β), η κατά βάρος αναλογία του πλαστικού συστατικού στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10 %, με εξαίρεση τα ντοσιέ/κλασέρ με κρίκους, τα τετράδια, τα σημειωματάρια, τα προσωπικά ημερολόγια και τα ντοσιέ/κλασέρ με μηχανισμό μοχλού, στα οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 13 %. Παράλληλα, το βάρος του μεταλλικού συστατικού στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 30 g ανά προϊόν, με εξαίρεση τους κρεμαστούς φακέλους αρχείου, τους φακέλους αρχείου με μεταλλικά ελάσματα και τα ντοσιέ/κλασέρ με κρίκους, στα οποία μπορεί να φθάνει έως τα 50 g, και τα ντοσιέ/κλασέρ με μηχανισμό μοχλού, στα οποία μπορεί να φθάνει έως τα 120 g.

2. Η κατηγορία προϊόντων «μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού» δεν περιλαμβάνει τα ακόλουθα προϊόντα:

α) τα έντυπα που καλύπτονται από το οικολογικό σήμα της ΕΕ, όπως ορίζει η απόφαση 2012/481/ΕΕ της Επιτροπής [1]·

β) τα προϊόντα συσκευασίας (με εξαίρεση τις χάρτινες σακούλες αγορών).

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «υπόστρωμα από χαρτόνι»: κάθε είδους χαρτόνι, χωρίς εκτύπωση ούτε μετατροπή, με βασικό βάρος μεγαλύτερο από 400 g/m^2·

2) «αναλώσιμα»: χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε διεργασίες εκτύπωσης, επίχρισης και τελικής επεξεργασίας (φινίρισμα) και μπορούν να καταναλωθούν, να καταστραφούν, να διασκορπιστούν, να ελαττωθούν ή να εξαντληθούν·

3) «μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού»: χαρτί, χαρτόνι ή χάρτινα υποστρώματα, με ή χωρίς εκτύπωση, που χρησιμοποιούνται γενικά για την προστασία, τον χειρισμό ή τη φύλαξη στοιχείων και/ή σημειώσεων, για τα οποία η διεργασία μετατροπής αποτελεί ουσιώδες μέρος της διεργασίας παραγωγής και τα οποία περιλαμβάνουν τρεις βασικές κατηγορίες προϊόντων: τους φακέλους, τις χάρτινες σακούλες αγορών και τα χαρτικά·

4) στα «χαρτικά» περιλαμβάνονται οι φάκελοι αρχείου, τα ντοσιέ/κλασέρ, τα σημειωματάρια, τα μπλοκ σημειώσεων, τα τετράδια, τα τετράδια/σημειωματάρια σπιράλ, τα ημερολόγια με εξώφυλλο, τα προσωπικά ημερολόγια και τα φέιγ-βολάν·

5) «διεργασία μετατροπής»: διεργασία με την οποία ένα υλικό μεταποιείται σε προϊόν τροποποιημένου χαρτιού. Η διεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει διεργασία εκτύπωσης (εργασίες προεκτύπωσης, εκτύπωσης και μετεκτύπωσης)·

6) «αλογονούχος οργανικός διαλύτης»: οργανικός διαλύτης του οποίου κάθε μόριο περιέχει ένα τουλάχιστον άτομο βρωμίου, χλωρίου, φθορίου ή ιωδίου·

7) «άλλα συστατικά πλην του χαρτιού»: όλα τα μέρη προϊόντος μετατροπής χαρτιού που δεν αποτελούνται από χαρτί, χαρτόνι ή χάρτινα υποστρώματα·

8) «συσκευασία»: όλα τα προϊόντα που κατασκευάζονται από κάθε είδους υλικό και προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη συγκράτηση, την προστασία, τη διακίνηση, την παράδοση και την παρουσίαση εμπορευμάτων — από πρώτες ύλες μέχρι μεταποιημένα προϊόντα και σε όλα τα στάδια, από τον παραγωγό μέχρι τον χρήστη ή καταναλωτή·

9) «χάρτινες σακούλες αγορών»: προϊόντα που έχουν ως βάση το χαρτί και χρησιμοποιούνται για τον χειρισμό/τη μεταφορά εμπορευμάτων·

10) «ανακύκλωση»: κάθε εργασία ανάκτησης με την οποία απορρίμματα μεταποιούνται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες, είτε για τον ίδιο με τον αρχικό ή για άλλον σκοπό, με εξαίρεση την ανάκτηση ενέργειας και την εκ νέου μεταποίηση σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επιχωμάτωσης·

11) «ανακυκλωμένες ίνες»: ίνες που έχουν απομακρυνθεί από τη ροή των αποβλήτων κατά τη διάρκεια παραγωγικής διεργασίας ή έχουν δημιουργηθεί από τους τελικούς χρήστες του προϊόντος και δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται· εξαιρείται η επαναχρησιμοποίηση υλικών που προέρχονται από διεργασίες και επιδέχονται ποιοτική αποκατάσταση στο πλαίσιο της διεργασίας παραγωγής τους (αποκόμματα χαρτοποιίας — από ίδια παραγωγή ή από αγορά)·

12) «φάκελοι αρχείου»: πτυσσόμενες θήκες ή καλύμματα για ασύνδετα φύλλα χαρτιού, όπως κρεμαστοί φάκελοι αρχείου, σελιδοδείκτες και διαχωριστικά, καθώς και χαρτοφυλάκια, φάκελοι αρχείου με αυτιά και φάκελοι αρχείου χωρίς αυτιά·

13) «ντοσιέ/κλασέρ»: προϊόντα που έχουν ως βάση το χαρτί και αποτελούνται από ένα κάλυμμα, κατασκευασμένο συνήθως από χαρτόνι, και από κρίκους για τη συγκράτηση ασύνδετων φύλλων χαρτιού, όπως τα ντοσιέ/κλασέρ με κρίκους και τα ντοσιέ/κλασέρ με μηχανισμό μοχλού·

[1] Απόφαση 2012/481/ΕΕ της Επιτροπής, της 16ης Αυγούστου 2012, σχετικά με τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για εκτυπωμένο χαρτί (ΕΕ L 223 της 21.8.2012, σ. 55).

14) «πτητικές οργανικές ενώσεις» (VOC): όλες οι οργανικές ενώσεις, καθώς και το κλάσμα κρεωζότου, που παρουσιάζουν τάση ατμών 0,01 kPa ή μεγαλύτερη σε θερμοκρασία 293,15 K ή ανάλογη πτητικότητα στις συγκεκριμένες συνθήκες χρήσης·

15) «μέσα έκπλυσης»: χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την έκπλυση των τυπογραφικών στοιχείων και των πιεστηρίων, με σκοπό την αφαίρεση τυπογραφικών μελανών, χαρτόσκονης και ομοειδών προϊόντων· καθαριστικά προϊόντα για μηχανές φινιρίσματος και εκτυπωτικές· διαλυτικά τυπογραφικών μελανών που χρησιμοποιούνται για την αφαίρεση αποξηραμένων τυπογραφικών μελανών·

16) «απορρίμματα χαρτιού»: χαρτί που δημιουργείται κατά την παραγωγή τελικών προϊόντων μετατροπής χαρτιού και δεν αποτελεί μέρος των προϊόντων αυτών.

Άρθρο 3

Προκειμένου να απονεμηθεί το οικολογικό σήμα της ΕΕ για είδος προϊόντος μετατροπής χαρτιού δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010, πρέπει αυτό να ανήκει στην κατηγορία προϊόντων «μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού», όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, και να πληροί τα κριτήρια, καθώς και τις σχετικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, που παρατίθενται στο παράρτημα.

Άρθρο 4

Τα κριτήρια για την κατηγορία προϊόντων «μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού», καθώς και οι σχετικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, ισχύουν επί τρία έτη από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

Για διοικητικούς σκοπούς, στην κατηγορία προϊόντων «προϊόντα τροποποιημένου χαρτιού» αποδίδεται ο κωδικός αριθμός «046».

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 2 Μαΐου 2014.

Για την Επιτροπή

Janez POTOČNIK

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΛΑΙΣΙΟ

Στόχοι των κριτηρίων

Τα κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος αντικατοπτρίζουν τα προϊόντα με τις βέλτιστες περιβαλλοντικές επιδόσεις μεταξύ εκείνων που κυκλοφορούν στην αγορά των μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού. Μολονότι η χρήση χημικών προϊόντων και η ελευθέρωση ρύπων αποτελούν μέρος της παραγωγικής διεργασίας, ένα προϊόν που φέρει το οικολογικό σήμα της ΕΕ εγγυάται στον καταναλωτή ότι η χρήση των ουσιών αυτών έχει περιοριστεί στο μέτρο του τεχνικά εφικτού, χωρίς να θίγεται η καταλληλότητα του τελικού προϊόντος προς χρήση. Η χρήση επικίνδυνων ουσιών αποκλείεται, εφόσον είναι δυνατόν. Παρεκκλίσεις εγκρίνονται μόνον όταν δεν υπάρχουν στην αγορά βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις και, στην περίπτωση αυτή, επιτρέπονται μόνον ελάχιστες συγκεντρώσεις επικίνδυνων ουσιών.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού:

1. Υπόστρωμα
2. Ίνες: αειφόρος διαχείριση των δασών
3. Αποκλειόμενης ή περιορισμένης χρήσης ουσίες και μείγματα
4. Ανακυκλωσιμότητα
5. Εκπομπές
6. Απόβλητα
7. Ενέργεια
8. Κατάρτιση
9. Καταλληλότητα προς χρήση
10. Πληροφορίες που αναγράφονται στο προϊόν
11. Πληροφορίες που αναγράφονται στο οικολογικό σήμα της ΕΕ

Τα εν λόγω κριτήρια εφαρμόζονται σε όλες τις διεργασίες που εκτελούνται στην ή στις εγκαταστάσεις ή ειδικές γραμμές μετατροπής του χαρτιού σε μεταποιημένο προϊόν χαρτιού. Εάν κάποιες διεργασίες μετατροπής, εκτύπωσης, επίχρισης και φινιρίσματος χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τα προϊόντα που φέρουν το οικολογικό σήμα, τα κριτήρια 2, 4, 5, 6 και 7 εφαρμόζονται μόνο στις διεργασίες αυτές.

Τα οικολογικά κριτήρια δεν καλύπτουν τη μεταφορά πρώτων υλών, αναλωσίμων και τελικών προϊόντων.

Το κριτήριο 1 ισχύει μόνο για τα υποστρώματα που χρησιμοποιούνται στο τελικό μεταποιημένο προϊόν χαρτιού.

Τα κριτήρια 4, 9, 10 και 11 ισχύουν για το τελικό μεταποιημένο προϊόν χαρτιού.

Το κριτήριο 3 ισχύει τόσο για τα άλλα συστατικά του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού πλην του χαρτιού όσο και για τις διεργασίες μετατροπής, εκτύπωσης, επίχρισης και φινιρίσματος των χάρτινων συστατικών.

Τα κριτήρια 5, 6, 7 και 8 ισχύουν για τις διεργασίες μετατροπής, εκτύπωσης, πλαστικοποίησης και φινιρίσματος μόνο των χάρτινων συστατικών.

Οι ειδικές απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης παρατίθενται στην περιγραφή κάθε κριτηρίου.

Το σύνολο της εκτύπωσης ή της μετατροπής στο μεταποιημένο προϊόν χαρτιού πρέπει να πληροί τα κριτήρια. Κατά συνέπεια, τα μέρη του προϊόντος που εκτυπώνονται ή μετατρέπονται από υπεργολάβο πρέπει επίσης να πληρούν τις σχετικές απαιτήσεις. Η αίτηση περιλαμβάνει κατάλογο όλων των τυπογραφείων και των υπεργολάβων που εμπλέκονται στην παραγωγή του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού, με τη γεωγραφική θέση των εγκαταστάσεών τους.

Ο αιτών υποβάλλει κατάλογο των χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στο τυπογραφείο για την παραγωγή των μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού. Η απαίτηση αυτή ισχύει για όλα τα αναλώσιμα που χρησιμοποιούνται κατά τις διεργασίες μετατροπής, εκτύπωσης, επίχρισης και φινιρίσματος. Ο κατάλογος που υποβάλλεται από τον αιτούντα περιλαμβάνει την ποσότητα, τη λειτουργία και τον προμηθευτή κάθε χρησιμοποιούμενου χημικού προϊόντος, καθώς και το δελτίο δεδομένων ασφαλείας (SDS), το οποίο πρέπει να έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που παρέχονται στα τμήματα 10, 11 και 12 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]).

Όταν ο αιτών οφείλει να υποβάλει δηλώσεις, τεκμηρίωση, αναλύσεις, εκθέσεις δοκιμών ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η συμμόρφωση προς τα κριτήρια, εξυπακούεται ότι αυτά επιτρέπεται να προέρχονται από τον αιτούντα και/ή από τον ή τους προμηθευτές του και/ή από τον ή τους προμηθευτές των τελευταίων, κατά περίπτωση.

Όπου ενδείκνυται, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μέθοδοι δοκιμών διαφορετικές από εκείνες που υποδεικνύονται για κάθε κριτήριο, εάν κρίνονται ισοδύναμες από τον αρμόδιο φορέα που εξετάζει την αίτηση.

Οι αρμόδιοι φορείς αναγνωρίζουν κατά προτίμηση τις δοκιμές που έχουν διαπιστευθεί κατά ISO 17025 και τις εξακριβώσεις που διενεργούνται από φορείς διαπιστευμένους σύμφωνα με το πρότυπο EN 45011 ή ισοδύναμο διεθνές πρότυπο.

Κατά περίπτωση, οι αρμόδιοι φορείς μπορούν να απαιτούν την υποβολή δικαιολογητικών και να διεξάγουν ανεξάρτητες εξακριβώσεις.

Κριτήριο 1 — Υπόστρωμα

Μερος Α — Υπόστρωμα από Χαρτι

Το χρησιμοποιούμενο υπόστρωμα πληροί τα κριτήρια 1, 2, 4 και 5 για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ, τα οποία καθορίζονται στην απόφαση 2011/333/ΕΕ της Επιτροπής σχετικά με το φωτοαντιγραφικό χαρτί και το χαρτί γραφής ([2]) ή στην απόφαση 2012/448/ΕΕ της Επιτροπής σχετικά με το δημοσιογραφικό χαρτί ([3]), καθώς και το κριτήριο 2, «Ίνες: αειφόρος διαχείριση των δασών», για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ, που καθορίζεται στην παρούσα απόφαση για τα μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει τις προδιαγραφές των σχετικών μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού, καθώς και τις εμπορικές ονομασίες, τις ποσότητες και το βάρος/m^2 του χρησιμοποιούμενου χαρτιού. Ο κατάλογος περιλαμβάνει επίσης τα ονόματα των προμηθευτών του χρησιμοποιούμενου χαρτιού. Η συμμόρφωση με τα κριτήρια 1, 2, 4 και 5 για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ, τα οποία καθορίζονται στην απόφαση 2011/333/ΕΕ ή στην απόφαση 2012/448/ΕΕ, αποδεικνύεται, για κάθε υπόστρωμα, με την υποβολή αντιγράφου έγκυρου πιστοποιητικού οικολογικής σήμανσης της ΕΕ για το χρησιμοποιούμενο χαρτί. Η συμμόρφωση με το κριτήριο 2, «Ίνες: αειφόρος διαχείριση των δασών», αποδεικνύεται, για κάθε υπόστρωμα, με την υποβολή πιστοποιητικού PEFC ή FSC ή ισοδύναμου, που ισχύει για το χρησιμοποιούμενο υπόστρωμα ή, σε περίπτωση που ο αιτών διαθέτει ήδη έγκυρο πιστοποιητικό οικολογικής σήμανσης της ΕΕ για το χρησιμοποιούμενο υπόστρωμα, με υπεύθυνη δήλωση.

Μερος Β — Υπόστρωμα από Χαρτονι

Κριτήριο Β1 — Εκπομπές στα ύδατα και στην ατμόσφαιρα

α) Χημικώς απαιτούμενο οξυγόνο (COD), θείο (S), οξείδια του αζώτου (NO_x), φωσφόρος (P)

Για καθεμία από αυτές τις παραμέτρους, οι εκπομπές στην ατμόσφαιρα και/ή στα ύδατα από την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού εκφράζονται σε βαθμούς (P_{COD}, P_S, P_{NOx}, P_P), όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Κανένας από τους επιμέρους βαθμούς P_{COD}, P_S, P_{NOx}, P_P δεν υπερβαίνει το 1,5.

Η συνολική βαθμολογία ($P_{συνολικό} = P_{COD} + P_S + P_{NOx} + P_P$) δεν υπερβαίνει το 4,0.

Ο βαθμός P_{COD} υπολογίζεται ως εξής (οι βαθμοί P_S, P_{NOx} και P_P υπολογίζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο).

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).

([2]) Απόφαση 2011/333/ΕΕ της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, περί καθορισμού οικολογικών κριτηρίων για την απονομή του οικολογικού σήματος της ΕΕ σε χαρτί φωτοαντιγραφικό και γραφής (ΕΕ L 149 της 8.6.2011, σ. 12).

([3]) Απόφαση 2012/448/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τον καθορισμό οικολογικών κριτηρίων απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ για δημοσιογραφικό χαρτί (ΕΕ L 202 της 28.7.2012, σ. 26).

Για κάθε χρησιμοποιούμενο χαρτοπολτό ή χαρτί πλαστικοποίησης «i», οι σχετικές μετρούμενες εκπομπές COD ($COD_{πολτός, i}$ ή $COD_{χαρτί, i}$, εκφραζόμενες σε kg/τόνο αερόξηρου προϊόντος — ADT) σταθμίζονται με βάση την αναλογία του χρησιμοποιούμενου χαρτοπολτού ή χαρτιού (χαρτοπολτός «i» ή χαρτί «i» ως προς τον τόνο αερόξηρου χαρτοπολτού ή χαρτιού) και αθροίζονται. Οι σταθμισμένες εκπομπές COD από τους χαρτοπολτούς ή τα χαρτιά πλαστικοποίησης προστίθενται ακολούθως στις μετρούμενες εκπομπές COD από την παραγωγή χαρτονιού, ώστε να προκύψουν οι συνολικές εκπομπές $COD_{συνολικό}$.

Η σταθμισμένη τιμή αναφοράς COD για την παραγωγή χαρτοπολτού ή χαρτιού πλαστικοποίησης υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο, δηλαδή ως άθροισμα των σταθμισμένων τιμών αναφοράς για κάθε χρησιμοποιούμενο χαρτοπολτό ή χαρτί πλαστικοποίησης, και προστίθεται στην τιμή αναφοράς για την παραγωγή χαρτονιού, ώστε να προκύψει η συνολική τιμή αναφοράς $COD_{αναφ, συνολικό}$. Οι τιμές αναφοράς για κάθε χρησιμοποιούμενο είδος χαρτοπολτού ή χαρτιού πλαστικοποίησης και για την παραγωγή χαρτονιού δίνονται στον πίνακα 1.

Τέλος, οι συνολικές εκπομπές COD διαιρούνται διά της συνολικής τιμής αναφοράς COD σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$P_{COD} = \frac{COD_{συνολικό}}{COD_{αναφ,συνολικό}} = \frac{\sum_{i=1}^{n}\left[πολτός\ ή\ χαρτί\ πλαστικοποίησης,\ i \times \ COD_{πολτός\ ή\ χαρτί\ πλαστικοποίησης,\ i}\right] + COD_{μηχανή\ χαρτονιού}}{\sum_{i=1}^{n}\left[πολτός\ ή\ χαρτί\ πλαστικοποίησης,\ i \times \ COD_{αναφ\ πολτός\ ή\ χαρτί\ πλαστικοποίησης,\ i}\right] + COD_{αναφ\ μηχανή\ χαρτονιού}}$$

Πίνακας 1

Τιμές αναφοράς για τις εκπομπές που αντιστοιχούν στα διαφορετικά είδη χαρτοπολτού και στην παραγωγή χαρτονιού

Ποιότητα χαρτοπολτού/χαρτονιού	Εκπομπές (kg/ADT) (*)			
	$COD_{αναφοράς}$	$S_{αναφοράς}$	$NOx_{αναφοράς}$	$P_{αναφοράς}$
Λευκασμένος χημικός χαρτοπολτός (εκτός από τον θειώδη)	18	0,6	1,6	0,045 (*)
Λευκασμένος χημικός χαρτοπολτός (θειώδης)	25,0	0,6	1,6	0,045
Αλεύκαστος χημικός χαρτοπολτός	10,0	0,6	1,6	0,04
CTMP (χημικο-θερμομηχανικός χαρτοπολτός)	15,0	0,2	0,3	0,01
TMP (θερμομηχανικός χαρτοπολτός)/ξυλοπολτός	3,0	0,2	0,3	0,01
Χαρτοπολτός ανακυκλωμένων ινών	2,0	0,2	0,3	0,01
Λευκασμένο χαρτί πλαστικοποίησης κραφτ	19	0,9	2,4	0,055
Αλεύκαστο χαρτί πλαστικοποίησης κραφτ	11	0,9	2,4	0,055
Ανακυκλωμένο χαρτί πλαστικοποίησης	3	0,5	1,1	0,02
Παραγωγή χαρτονιού (μη καθετοποιημένες μονάδες παραγωγής οι οποίες προμηθεύονται από το εμπόριο όλους τους πολτούς που χρησιμοποιούν)	1	0,3	0,8	0,01
Παραγωγή χαρτονιού (καθετοποιημένες μονάδες παραγωγής)	1	0,3	0,7	0,01

(*) Εγκρίνεται εξαίρεση από το επίπεδο αυτό, με ανώτατο όριο το επίπεδο 0,1, όταν καταδεικνύεται ότι το υψηλότερο επίπεδο P οφείλεται στη φυσική παρουσία P στον ξυλοπολτό.

Σε περίπτωση συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας στην ίδια βιομηχανική μονάδα, είναι δυνατόν να αφαιρεθούν από τη συνολική ποσότητα οι προκύπτουσες από την ηλεκτροπαραγωγή εκπομπές NO_x και S. Για τον υπολογισμό της αναλογίας των εκπομπών που προκύπτουν από την ηλεκτροπαραγωγή μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο ακόλουθος τύπος:

2 × [MWh(ηλεκτρική ενέργεια)]/[2 × MWh(ηλεκτρική ενέργεια) + MWh(θερμότητα)]

Η ηλεκτρική ενέργεια στον τύπο αυτό είναι η παραγόμενη στον σταθμό συμπαραγωγής.

Η θερμότητα στον τύπο αυτό είναι η καθαρή θερμότητα που παρέχεται από τον σταθμό ηλεκτροπαραγωγής για την παραγωγή χαρτοπολτού/χαρτιού πλαστικοποίησης/χαρτονιού.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερείς υπολογισμούς που αποδεικνύουν συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενους από τη σχετική τεκμηρίωση που περιλαμβάνει εκθέσεις δοκιμών στις οποίες χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες μέθοδοι δοκιμών: COD: ISO 6060, NO_x: ISO 11564, S (οξειδωμένο): EPA αριθ. 8, S (ανηγμένο): EPA αριθ. 16A, περιεκτικότητα του πετρελαίου σε S: ISO 8754, περιεκτικότητα του γαιάνθρακα σε S: ISO 351, P: EN ISO 6878, APAT IRSA CNR 4110 ή Dr Lange LCK 349.

Στη σχετική τεκμηρίωση αναφέρονται η συχνότητα μέτρησης και ο υπολογισμός των βαθμών για το COD, το S και τα NO_x. Περιλαμβάνονται όλες οι εκπομπές S και NO_x οι οποίες σημειώνονται κατά την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού, μεταξύ των οποίων ο ατμός που παράγεται εκτός του συγκροτήματος παραγωγής, πλην των εκπομπών που σχετίζονται με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Οι μετρήσεις καλύπτουν τους λέβητες ανάκτησης, τις ασβεστοκαμίνους, τους ατμολέβητες και τις καμίνους διάσπασης δύσοσμων αερίων. Λαμβάνονται επίσης υπόψη οι διάχυτες εκπομπές. Οι αναφερόμενες τιμές εκπομπών S στον ατμοσφαιρικό αέρα περιλαμβάνουν τις εκπομπές και οξειδωμένου και ανηγμένου S (διμεθυλοσουλφίδιο, μεθυλομερκαπτάνη, υδρόθειο κ.λπ.). Οι εκπομπές S που σχετίζονται με την παραγωγή θερμότητας από πετρέλαιο, γαιάνθρακα και άλλα εξωτερικά καύσιμα γνωστής περιεκτικότητας σε S επιτρέπεται να υπολογίζονται αντί να μετριούνται και λαμβάνονται υπόψη.

Οι εκπομπές στα ύδατα μετριούνται σε δείγματα που δεν έχουν υποβληθεί σε διήθηση ούτε καθίζηση, μετά από επεξεργασία των αποβλήτων είτε στη βιομηχανική μονάδα είτε σε δημόσια εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ). Η περίοδος των μετρήσεων βασίζεται στην παραγωγή ενός δωδεκαμήνου. Σε περίπτωση νέων ή ανακατασκευασμένων μονάδων παραγωγής, οι μετρήσεις βασίζονται σε 45 τουλάχιστον συνεχόμενες ημέρες σταθερής λειτουργίας της μονάδας. Οι μετρήσεις είναι αντιπροσωπευτικές της αντίστοιχης περιόδου.

Στις περιπτώσεις καθετοποιημένων μονάδων παραγωγής, επειδή είναι δύσκολο να υπολογιστούν χωριστές τιμές εκπομπών για τον χαρτοπολτό, το χαρτί πλαστικοποίησης και το χαρτόνι, εάν διατίθεται μόνο συνδυασμένη τιμή για την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού, οι τιμές εκπομπών για τον χαρτοπολτό (ή τους χαρτοπολτούς) μηδενίζονται και στην τιμή για τη χαρτονοποιία περιλαμβάνεται η παραγωγή του χαρτοπολτού, του χαρτιού πλαστικοποίησης και του χαρτονιού.

β) Αλογονωμένες οργανικές ενώσεις (AOX)

Η σταθμισμένη μέση τιμή AOX οφειλόμενων στην παραγωγή των χαρτοπολτών που χρησιμοποιούνται για το υπόστρωμα δεν υπερβαίνει τα 0,170 kg /ADT χαρτονιού.

Οι εκπομπές AOX από κάθε επιμέρους χαρτοπολτό που χρησιμοποιείται για το χαρτόνι δεν υπερβαίνουν τα 0,250 kg /ADT χαρτοπολτού.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει εκθέσεις δοκιμών κατά τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος δοκιμών AOX ISO 9562, συνοδευόμενες από λεπτομερείς υπολογισμούς που αποδεικνύουν συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο, καθώς και σχετική τεκμηρίωση.

Στη σχετική τεκμηρίωση αναφέρεται η συχνότητα μέτρησης. Οι AOX μετριούνται μόνο στις διεργασίες όπου χρησιμοποιούνται χλωριούχες ενώσεις για τη λεύκανση του χαρτοπολτού. Οι AOX δεν χρειάζεται να μετριούνται στα λύματα των μη καθετοποιημένων μονάδων παραγωγής χαρτονιού ούτε στα λύματα της παραγωγής χαρτοπολτού χωρίς λεύκανση ή όταν η λεύκανση εκτελείται με ουσίες που δεν περιέχουν χλώριο.

Οι μετρήσεις εκτελούνται σε δείγματα που δεν έχουν υποβληθεί σε διήθηση ούτε καθίζηση, μετά από επεξεργασία των αποβλήτων είτε στη βιομηχανική μονάδα είτε σε δημόσια εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ). Η περίοδος των μετρήσεων βασίζεται στην παραγωγή ενός δωδεκαμήνου. Σε περίπτωση νέων ή ανακατασκευασμένων μονάδων παραγωγής, οι μετρήσεις βασίζονται σε 45 τουλάχιστον συνεχόμενες ημέρες σταθερής λειτουργίας της μονάδας. Οι μετρήσεις είναι αντιπροσωπευτικές της αντίστοιχης περιόδου.

γ) Διοξείδιο του άνθρακα (CO_2)

Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν υπερβαίνουν τα 1 000 kg ανά τόνο παραγόμενου χαρτονιού, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (εντός ή εκτός της μονάδας παραγωγής, αδιακρίτως). Στην περίπτωση των μη καθετοποιημένων μονάδων παραγωγής (οι οποίες προμηθεύονται από το εμπόριο όλους τους χαρτοπολτούς που χρησιμοποιούν) οι εκπομπές δεν υπερβαίνουν τα 1 100 kg ανά τόνο. Οι εκπομπές υπολογίζονται ως άθροισμα των εκπομπών από την παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτονιού.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερείς υπολογισμούς που αποδεικνύουν συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο, καθώς και σχετική τεκμηρίωση.

Ο αιτών υποβάλλει στοιχεία σχετικά με τις ατμοσφαιρικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Σε αυτές συνυπολογίζονται όλες οι πηγές μη ανανεώσιμων καυσίμων κατά την παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτονιού, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών από την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (εντός ή εκτός της μονάδας παραγωγής, αδιακρίτως).

Για τον υπολογισμό των εκπομπών CO_2 από τα καύσιμα χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι συντελεστές εκπομπών:

Πίνακας 2

Καύσιμο	Εκπομπές $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$	Μονάδα
Γαιάνθρακας	95	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/MJ
Αργό πετρέλαιο	73	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/MJ
Μαζούτ 1	74	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/MJ
Μαζούτ 2-5	77	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/MJ
ΥΦΑ	69	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/MJ
Φυσικό αέριο	56	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/MJ
Ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο	400	g $CO_{2\ \text{ορυκτό}}$/kWh

Η περίοδος των υπολογισμών ή των ισοζυγίων μάζας βασίζεται στην παραγωγή ενός δωδεκαμήνου. Σε περίπτωση νέων ή ανακατασκευασμένων μονάδων παραγωγής, οι υπολογισμοί βασίζονται σε 45 τουλάχιστον συνεχόμενες ημέρες σταθερής λειτουργίας της μονάδας. Οι υπολογισμοί είναι αντιπροσωπευτικοί της αντίστοιχης περιόδου.

Για την ηλεκτρική ενέργεια από το δίκτυο ηλεκτροδότησης, χρησιμοποιείται η τιμή που αναφέρεται στον ανωτέρω πίνακα (ο ευρωπαϊκός μέσος όρος), εκτός εάν ο αιτών καταθέτει έγγραφα που αποδεικνύουν τη μέση τιμή για τους προμηθευτές του σε ηλεκτρική ενέργεια (συμβεβλημένοι προμηθευτές ή εθνικός μέσος όρος). Στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιεί αυτή την τιμή αντί της τιμής του πίνακα.

Στον υπολογισμό των εκπομπών CO_2 δεν λαμβάνεται υπόψη η ποσότητα της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές [1] που αγοράζεται και χρησιμοποιείται για τις παραγωγικές διεργασίες: ο αιτών υποβάλλει κατάλληλη τεκμηρίωση της πραγματικής χρησιμοποίησης του εν λόγω είδους ενέργειας στη μονάδα ή της αγοράς της από εξωτερικές πηγές.

Κριτήριο Β2 — Χρήση ενέργειας

α) Ηλεκτρική ενέργεια

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού εκφράζεται σε βαθμούς (P_E), όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Η συνολική βαθμολογία, P_E, δεν υπερβαίνει το 1,5.

[1] Όπως ορίζονται στην οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16).

Ο υπολογισμός της P_E γίνεται ως εξής:

Υπολογισμός για την παραγωγή χαρτοπολτού ή χαρτιού πλαστικοποίησης: Για κάθε χρησιμοποιούμενο χαρτοπολτό ή χαρτί πλαστικοποίησης i, η σχετική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας ($E_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}$, εκφραζόμενη σε kWh/ADT) υπολογίζεται ως εξής:

$E_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}$ = ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί εσωτερικά + ηλεκτρική ενέργεια που έχει αγοραστεί – ηλεκτρική ενέργεια που έχει πωληθεί

Υπολογισμός για την παραγωγή χαρτονιού: Ομοίως, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά την παραγωγή χαρτονιού ($E_{\text{χαρτόνι}}$) υπολογίζεται ως εξής:

$E_{\text{χαρτόνι}}$ = ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί εσωτερικά + ηλεκτρική ενέργεια που έχει αγοραστεί – ηλεκτρική ενέργεια που έχει πωληθεί

Τέλος, οι βαθμοί που αντιστοιχούν στην παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού συνδυάζονται ώστε να προκύψει η συνολική βαθμολογία (P_E) ως εξής:

$$P_E = \frac{\sum_{i=1}^{n}\left[\textit{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i} \times E_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}\right] + E_{\text{χαρτόνι}}}{\sum_{i=1}^{n}\left[\textit{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i} \times E_{\text{αναφ πολτού ή χαρτιού πλαστικοποίησης, i}}\right] + E_{\text{αναφ χαρτονιού}}}$$

Στις περιπτώσεις καθετοποιημένων μονάδων παραγωγής, επειδή είναι δύσκολο να υπολογιστούν χωριστές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τον χαρτοπολτό, το χαρτί πλαστικοποίησης και το χαρτόνι, εάν διατίθεται μόνο συνδυασμένη τιμή για την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού, οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τον χαρτοπολτό (ή τους χαρτοπολτούς) μηδενίζονται και στην τιμή για τη χαρτονοποιία περιλαμβάνεται η παραγωγή του χαρτοπολτού, του χαρτιού πλαστικοποίησης και του χαρτονιού.

β) Καύσιμο (θερμότητα)

Η κατανάλωση καυσίμου κατά την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού εκφράζεται σε βαθμούς (P_F), όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Η συνολική βαθμολογία, P_F, δεν υπερβαίνει το 1,5.

Ο υπολογισμός της $P_{F\ \text{γίνεται}}$ ως εξής:

Υπολογισμός για την παραγωγή χαρτοπολτού ή χαρτιού πλαστικοποίησης: Για κάθε χρησιμοποιούμενο χαρτοπολτό ή χαρτί πλαστικοποίησης i, η σχετική κατανάλωση καυσίμου ($F_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}$, εκφραζόμενη σε kWh/ADT) υπολογίζεται ως εξής:

$F_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}$ = καύσιμο που έχει παραχθεί εσωτερικά + καύσιμο που έχει αγοραστεί – καύσιμο που έχει πωληθεί – 1,25 × ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί εσωτερικά

Σημείωση:

Η $F_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}$ (και η συνεισφορά της στη βαθμολογία $P_{F,\ \text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, i}}$) δεν χρειάζεται να υπολογίζεται για τον μηχανικό χαρτοπολτό, εκτός εάν πρόκειται για αερόξηρο μηχανικό χαρτοπολτό της αγοράς που περιέχει τουλάχιστον 90 % ξηράς ουσίας.

Στην ανωτέρω εξίσωση, στην τιμή της μεταβλητής «καύσιμο που έχει πωληθεί» προστίθεται και η ποσότητα καυσίμου που χρησιμοποιήθηκε για την πωληθείσα θερμότητα.

Υπολογισμός για την παραγωγή χαρτονιού: Ομοίως, η κατανάλωση καυσίμου κατά την παραγωγή χαρτονιού ($E_{\text{χαρτόνι}}$, εκφραζόμενη σε kWh/ADT) υπολογίζεται ως εξής:

$F_{\text{χαρτονιού}}$ = καύσιμο που έχει παραχθεί εσωτερικά + καύσιμο που έχει αγοραστεί – καύσιμο που έχει πωληθεί – 1,25 × ηλεκτρική ενέργεια που έχει παραχθεί εσωτερικά

Τέλος, οι βαθμοί που αντιστοιχούν στην παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτονιού συνδυάζονται ώστε να προκύψει η συνολική βαθμολογία (P_F) ως εξής:

$$P_F = \frac{\sum_{i=1}^{n}\left[\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, } i \times F_{\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, } i}\right] + F_{\text{χαρτόνι}}}{\sum_{i=1}^{n}\left[\text{πολτός ή χαρτί πλαστικοποίησης, } i \times F_{\text{αναφ πολτού ή χαρτιού πλαστικοποίησης, } i}\right] + F_{\text{αναφ χαρτονιού}}}$$

Πίνακας 3

Τιμές αναφοράς για την ηλεκτρική ενέργεια και το καύσιμο

Ποιότητα χαρτοπολτού	Καύσιμο kWh/ADT $F_{\text{αναφοράς}}$	Ηλεκτρική ενέργεια kWh/ADT $E_{\text{αναφοράς}}$
Χημικός χαρτοπολτός	4 000 (*Σημείωση*: για αερόξηρο χαρτοπολτό της αγοράς που περιέχει τουλάχιστον 90 % ξηράς ουσίας, η τιμή αυτή μπορεί να αυξηθεί κατά 25 % για να ληφθεί υπόψη η ενέργεια ξήρανσης.)	800
Μηχανικός χαρτοπολτός	900 (*Σημείωση*: η τιμή αυτή ισχύει μόνο για αερόξηρο χαρτοπολτό της αγοράς.)	1 900
CTMP (χημικο-θερμομηχανικός χαρτοπολτός)	1 000	2 000
Χαρτοπολτός ανακυκλωμένων ινών	1 800 (*Σημείωση*: για αερόξηρο χαρτοπολτό της αγοράς, η τιμή αυτή μπορεί να αυξηθεί κατά 25 % για να ληφθεί υπόψη η ενέργεια ξήρανσης.)	800
Χαρτί πλαστικοποίησης κραφτ (λευκασμένο ή αλεύκαστο)	6 100	1 600
Ανακυκλωμένο χαρτί πλαστικοποίησης	3 900	1 600
Παραγωγή χαρτονιού	2 100	800

Εκτίμηση και εξακρίβωση [για τα στοιχεία α) και β)]: Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερείς υπολογισμούς που αποδεικνύουν συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο, καθώς και σχετική τεκμηρίωση. Τα υποβαλλόμενα στοιχεία πρέπει επομένως να περιλαμβάνουν τη συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμου.

Ο αιτών υπολογίζει όλες τις εισροές ενέργειας, υποδιαιρούμενες σε θερμότητα/καύσιμα και ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνονται κατά την παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτονιού, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας που καταναλώνεται κατά την απομελάνωση των απορριμμάτων χαρτιού για την παραγωγή ανακυκλωμένου χαρτονιού. Η ενέργεια που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά πρώτων υλών, καθώς και για τη μετατροπή και τη συσκευασία, δεν λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της κατανάλωσης ενέργειας.

Η συνολική θερμική ενέργεια περιλαμβάνει όλα τα καύσιμα που αγοράζονται. Περιλαμβάνει επίσης τη θερμική ενέργεια που ανακτάται με καύση των υγρών και των αποβλήτων από τις διεργασίες της βιομηχανικής μονάδας (π.χ. απορρίμματα ξύλου, πριονίδι, υγρά, απορρίμματα χαρτιού, αποκόμματα χαρτοποιίας) καθώς και τη θερμότητα που ανακτάται από την εσωτερική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας — εντούτοις, στον υπολογισμό της συνολικής θερμικής ενέργειας, οι αιτούντες οφείλουν να συνυπολογίζουν μόνο το 80 % της θερμικής ενέργειας από τις εν λόγω πηγές.

Ως «ηλεκτρική ενέργεια» νοείται ο καθαρός εισερχόμενος ηλεκτρισμός από το δίκτυο ηλεκτροδότησης και από την εσωτερική ηλεκτροπαραγωγή, μετρούμενος ως ηλεκτρική ισχύς. Δεν χρειάζεται να συνυπολογίζεται η ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται για την επεξεργασία λυμάτων.

Στις περιπτώσεις που παράγεται ατμός με χρήση ηλεκτρικής ενέργειας ως πηγής θερμότητας, υπολογίζεται η θερμική αξία του ατμού, διαιρείται διά του 0,8 και προστίθεται στη συνολική κατανάλωση καυσίμων.

Στις περιπτώσεις καθετοποιημένων μονάδων παραγωγής, επειδή είναι δύσκολο να υπολογιστούν χωριστές τιμές καυσίμου (θερμότητας) για τον χαρτοπολτό, το χαρτί πλαστικοποίησης και το χαρτόνι, εάν διατίθεται μόνο συνδυασμένη τιμή για την παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού πλαστικοποίησης και χαρτονιού, οι τιμές καυσίμου (θερμότητας) για τον χαρτοπολτό (ή τους χαρτοπολτούς) μηδενίζονται και στην τιμή για τη χαρτονοποιία περιλαμβάνεται η παραγωγή του χαρτοπολτού, του χαρτιού πλαστικοποίησης και του χαρτονιού.

Κριτήριο Β3 — Αποκλειόμενες ή περιορισμένης χρήσης ουσίες και μείγματα

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει κατάλογο των χημικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του χαρτοπολτού και του χαρτονιού, συνοδευόμενο από την κατάλληλη τεκμηρίωση (π.χ. δελτία δεδομένων ασφαλείας). Στον κατάλογο αυτό αναγράφονται η ποσότητα, η λειτουργία και οι προμηθευτές όλων των ουσιών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διεργασία.

α) Επικίνδυνες ουσίες και μείγματα

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]), το χαρτόνι δεν περιέχει ουσίες που αναφέρονται στο άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 ούτε ουσίες ή μείγματα που πληρούν τα κριτήρια κατάταξης στις κατωτέρω τάξεις ή κατηγορίες επικινδυνότητας.

Κατάλογος δηλώσεων επικινδυνότητας και φράσεων κινδύνου:

Δήλωση επικινδυνότητας ([1])	Φράση κινδύνου ([2])
H300 Θανατηφόρο σε περίπτωση κατάποσης	R28
H301 Τοξικό σε περίπτωση κατάποσης	R25
H304 Μπορεί να προκαλέσει θάνατο σε περίπτωση κατάποσης και διείσδυσης στις αναπνευστικές οδούς	R65
H310 Θανατηφόρο σε επαφή με το δέρμα	R27
H311 Τοξικό σε επαφή με το δέρμα	R24
H330 Θανατηφόρο σε περίπτωση εισπνοής	R26
H331 Τοξικό σε περίπτωση εισπνοής	R23
H340 Μπορεί να προκαλέσει γενετικά ελαττώματα	R46
H341 Ύποπτο για πρόκληση γενετικών ελαττωμάτων	R68
H350 Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο	R45
H350i Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο μέσω της εισπνοής	R49
H351 Ύποπτο για πρόκληση καρκίνου	R40
H360F Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα	R60

([1]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1).

Δήλωση επικινδυνότητας (1)	Φράση κινδύνου (2)
H360D Μπορεί να βλάψει το έμβρυο	R61
H360FD Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Μπορεί να βλάψει το έμβρυο	R60, R61, R60-61
H360Fd Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R60-R63
H360Df Μπορεί να βλάψει το έμβρυο. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα	R61-R62
H361f Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα	R62
H361d Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R63
H361fd Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R62-63
H362 Μπορεί να βλάψει τα βρέφη που τρέφονται με μητρικό γάλα	R64
H370 Προκαλεί βλάβες στα όργανα	R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28
H371 Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα	R68/20, R68/21, R68/22
H372 Προκαλεί βλάβες στα όργανα ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση	R48/25, R48/24, R48/23
H373 Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση	R48/20, R48/21, R48/22
H400 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς	R50
H410 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R50-53
H411 Τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R51-53
H412 Επιβλαβές για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R52-53
H413 Μπορεί να έχει μακροχρόνιες επιβλαβείς επιπτώσεις στους υδρόβιους οργανισμούς	R53
EUH059 Επικίνδυνο για τη στιβάδα του όζοντος	R59
EUH029 Σε επαφή με το νερό ελευθερώνονται τοξικά αέρια	R29
EUH031 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται τοξικά αέρια	R31
EUH032 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται πολύ τοξικά αέρια	R32

Δήλωση επικινδυνότητας [1]	Φράση κινδύνου [2]
EUH070 Τοξικό σε επαφή με τα μάτια	R39-41
Απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται σε χαρτοπολτό ή σε χαρτόνι χρώματα, χρωστικές, προϊόντα φινιρίσματος επιφανειών, βοηθητικά υλικά και επιχρίσματα του εμπορίου, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ή ενδέχεται να χαρακτηριστούν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης με τη δήλωση επικινδυνότητας H317: Μπορεί να προκαλέσει αλλεργική δερματική αντίδραση.	R43

[1] Όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
[2] Όπως προβλέπεται στην οδηγία 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Εξαιρείται από την ανωτέρω απαίτηση η χρήση ουσιών ή μειγμάτων των οποίων οι ιδιότητες μεταβάλλονται με την επεξεργασία (π.χ. παύουν να είναι βιοδιαθέσιμα ή υφίστανται χημική τροποποίηση) με αποτέλεσμα να εκλείπει ο διαπιστωμένος κίνδυνος.

Τα όρια συγκέντρωσης για τις ουσίες ή τα μείγματα που ενδέχεται να χαρακτηριστούν ή έχουν χαρακτηριστεί με τις ανωτέρω δηλώσεις επικινδυνότητας ή φράσεις κινδύνου, επειδή πληρούν τα κριτήρια κατάταξης στις τάξεις ή κατηγορίες επικινδυνότητας, καθώς και για τις ουσίες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 57 στοιχείο α), β) ή γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, δεν υπερβαίνουν τα γενικά ή τα ειδικά όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [1]. Όταν έχουν καθοριστεί ειδικά όρια συγκέντρωσης, αυτά υπερισχύουν των γενικών.

Τα όρια συγκέντρωσης για τις ουσίες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 57 στοιχείο δ), ε) ή στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 δεν υπερβαίνουν το 0,10 % κατά βάρος (w/w).

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών αποδεικνύει τη συμμόρφωση με το κριτήριο υποβάλλοντας στοιχεία σχετικά με την ποσότητα (kg/ADT παραγόμενου χαρτονιού) των ουσιών που χρησιμοποιούνται στη διεργασία και τεκμηριώνοντας ότι οι ουσίες που αναφέρονται σε σχέση με το παρόν κριτήριο δεν συγκρατούνται στο τελικό προϊόν σε συγκεντρώσεις υψηλότερες από τα καθορισμένα όρια. Οι συγκεντρώσεις των ουσιών και μειγμάτων προσδιορίζονται στα δελτία δεδομένων ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

β) Ουσίες που εγγράφονται σε κατάλογο δυνάμει του άρθρου 59 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006

Δεν εγκρίνεται παρέκκλιση από την απαγόρευση που επιβάλλει το άρθρο 6 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 για ουσίες χαρακτηρισμένες ως ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία και περιλαμβανόμενες στον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, οι οποίες περιέχονται σε μείγματα, σε αντικείμενα ή σε οποιοδήποτε ομοιογενές τμήμα σύνθετου αντικειμένου σε συγκεντρώσεις υψηλότερες από 0,10 %. Όταν η συγκέντρωση δεν υπερβαίνει το 0,10 %, ισχύουν τα ειδικά όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο κατάλογος των ουσιών που χαρακτηρίζονται ως ουσίες οι οποίες προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία και περιλαμβάνονται στον κατάλογο υποψήφιων ουσιών σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, διατίθεται στον ιστότοπο:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Γίνεται αναφορά στον κατάλογο που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Ο αιτών αποδεικνύει τη συμμόρφωση με το κριτήριο υποβάλλοντας στοιχεία σχετικά με την ποσότητα (kg/ADT παραγόμενου χαρτονιού) των ουσιών που χρησιμοποιούνται στη διεργασία και τεκμηριώνοντας ότι οι ουσίες που αναφέρονται σε σχέση με το παρόν κριτήριο δεν συγκρατούνται στο τελικό προϊόν σε συγκεντρώσεις υψηλότερες από τα καθορισμένα όρια. Οι συγκεντρώσεις προσδιορίζονται στα δελτία δεδομένων ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

γ) Χλώριο

Δεν χρησιμοποιείται αέριο χλώριο ως λευκαντικό. Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για το αέριο χλώριο στο πλαίσιο της παραγωγής και της χρήσης διοξειδίου του χλωρίου.

[1] κανονισμός για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση του ή των παραγωγών χαρτοπολτού, με την οποία αυτοί βεβαιώνουν ότι δεν έχει χρησιμοποιηθεί αέριο χλώριο ως λευκαντικό. Σημείωση: Αν και η απαίτηση αυτή ισχύει και για τη λεύκανση ανακυκλωμένων ινών, η ενδεχόμενη λεύκανση των ινών με αέριο χλώριο κατά τον προηγούμενο κύκλο ζωής τους είναι αποδεκτή.

δ) APEO (αιθοξυαλκυλοφαινόλες)

Δεν επιτρέπεται η προσθήκη αιθοξυαλκυλοφαινολών ή άλλων παραγώγων των αλκυλοφαινολών σε χημικά προϊόντα καθαρισμού ή απομελάνωσης, αναστολείς αφρού, μέσα διασποράς και σε επιχρίσματα. Τα παράγωγα αλκυλοφαινολών ορίζονται ως ουσίες που διασπώνται προς αλκυλοφαινόλες.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση του ή των προμηθευτών του σε χημικά προϊόντα, με την οποία αυτοί βεβαιώνουν ότι δεν έχουν προστεθεί στα εν λόγω προϊόντα αιθοξυαλκυλοφαινόλες ή άλλα παράγωγα αλκυλοφαινολών.

ε) Κατάλοιπα μονομερών

Η συνολική ποσότητα καταλοίπων μονομερών (εξαιρουμένου του ακρυλαμιδίου), τα οποία ενδέχεται να χαρακτηριστούν ή έχουν χαρακτηριστεί με οποιαδήποτε από τις ακόλουθες φράσεις κινδύνου (ή συνδυασμούς αυτών) και περιέχονται σε επιχρίσματα, βοηθητικά κατακράτησης, ενισχυτικά και υδρόφοβα μέσα ή σε χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για εσωτερική και εξωτερική επεξεργασία νερού, δεν υπερβαίνει τα 100 ppm (υπολογιζόμενη με βάση την περιεκτικότητά τους σε στερεά):

Δήλωση επικινδυνότητας [1]	Φράση κινδύνου [2]
H340 Μπορεί να προκαλέσει γενετικά ελαττώματα	R46
H350 Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο	R45
H350i Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο μέσω της εισπνοής	R49
H351 Ύποπτο για πρόκληση καρκίνου	R40
H360F Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα	R60
H360D Μπορεί να βλάψει το έμβρυο	R61
H360FD Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Μπορεί να βλάψει το έμβρυο	R60, R61, R60-61
H360Fd Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R60-R63
H360Df Μπορεί να βλάψει το έμβρυο. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα	R61-R62
H400 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς	R50
H410 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R50-53
H411 Τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R51-53
H412 Επιβλαβές για τους υδρόβιους οργανισμούς, με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R52-53
H413 Μπορεί να έχει μακροχρόνιες επιβλαβείς επιπτώσεις στους υδρόβιους οργανισμούς	R53

[1] Όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
[2] Όπως προβλέπεται στην οδηγία 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Το ακρυλαμίδιο δεν περιέχεται σε επιχρίσματα, βοηθητικά κατακράτησης, ενισχυτικά, υδρόφοβα μέσα ή σε χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για εσωτερική και εξωτερική επεξεργασία νερού σε συγκεντρώσεις ανώτερες των 700 ppm (υπολογιζόμενες με βάση την περιεκτικότητά τους σε στερεά).

Ο αρμόδιος φορέας μπορεί να εξαιρεί τους αιτούντες από αυτές τις απαιτήσεις όσον αφορά τις χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για εξωτερική επεξεργασία νερού.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης του (των) προμηθευτή(-ών) του σε χημικά προϊόντα με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από την κατάλληλη τεκμηρίωση (π.χ. δελτία δεδομένων ασφαλείας).

στ) Επιφανειοδραστικές ουσίες για απομελάνωση

Όλες οι επιφανειοδραστικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για απομελάνωση είναι τελικά βιοαποδομήσιμες.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης του (των) προμηθευτή(-ών) του σε χημικά προϊόντα με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από τα σχετικά δελτία δεδομένων ασφαλείας ή εκθέσεις δοκιμών για κάθε επιφανειοδραστική ουσία, στα οποία αναφέρονται η μέθοδος δοκιμών, η τιμή κατωφλίου και το συμπέρασμα που συνήχθη, χρησιμοποιώντας μία από τις ακόλουθες μεθόδους για τις δοκιμές και τα επίπεδα επιτυχίας: 302 A-C του ΟΟΣΑ (ή ισοδύναμα πρότυπα ISO), με ποσοστό αποδόμησης (συμπεριλαμβανόμενης της προσρόφησης) εντός 28 ημερών τουλάχιστον 70 %, για τις μεθόδους 302 A και B, και τουλάχιστον 60 % για την 302 C.

ζ) Βιοκτόνα

Τα δραστικά συστατικά των βιοκτόνων και των βιοστατικών που χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση των οργανισμών οι οποίοι σχηματίζουν γλοιό στα συστήματα κυκλοφορίας νερού που περιέχουν ίνες δεν είναι βιοσυσσωρεύσιμα. Το δυναμικό βιοσυσσώρευσης των βιοκτόνων χαρακτηρίζεται από log Pow (λογάριθμος του συντελεστή κατανομής σε μείγμα οκτανόλης-νερού) < 3,0 ή από πειραματικά προσδιοριζόμενο BCF (συντελεστής βιοσυγκέντρωσης) ≤ 100.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης του ή των προμηθευτών του σε χημικά προϊόντα με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από το σχετικό δελτίο δεδομένων ασφαλείας ή έκθεση δοκιμών, στο οποίο αναφέρονται η μέθοδος δοκιμών, η τιμή κατωφλίου και το συμπέρασμα που συνήχθη, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες μεθόδους δοκιμών: 107, 117 ή 305 A-E του ΟΟΣΑ.

η) Αζωχρώματα

Δεν χρησιμοποιούνται αζωχρώματα που ενδέχεται να διασπαστούν στις ακόλουθες αρωματικές αμίνες, σύμφωνα με το παράρτημα XVII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006:

1. 4-αμινοδιφαινύλιο	(92-67-1)
2. βενζιδίνη	(92-87-5)
3 4-χλωρο-ο-τολουϊδίνη	(95-69-2)
4 2-ναφθυλαμίνη	(91-59-8)
5. ο-αμινο-αζωτολουόλιο	(97-56-3)
6. 2-αμινο-4-νιτροτολουόλιο	(99-55-8)
7. π-χλωροανιλίνη	(106-47-8)
8. 2,4-διαμινοανισόλη	(615-05-4)
9. 4,4'-διαμινοδιφαινυλομεθάνιο	(101-77-9)
10. 3,3'-διχλωροβενζιδίνη	(91-94-1)
11. 3,3'-διμεθοξυβενζιδίνη	(119-90-4)

12. 3,3'-διμεθυλοβενζιδίνη	(119-93-7)
13. 3,3'-διμεθυλο-4,4'-διαμινοδιφαινυλομεθάνιο	(838-88-0)
14. π-κρεσιδίνη	(120-71-8)
15. 4,4'-μεθυλενο-δις(2-χλωροανιλίνη)	(101-14-4)
16. 4,4'-οξυδιανιλίνη	(101-80-4)
17. 4,4'-θειοδιανιλίνη	(139-65-1)
18. ο-τολουϊδίνη	(95-53-4)
19. 2,4-διαμινοτολουόλιο	(95-80-7)
20. 2,4,5-τριμεθυλανιλίνη	(137-17-7)
21. 4-αμινοαζωβενζόλιο	(60-09-3)
22. ο-ανισιδίνη	(90-04-0)

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης του (των) προμηθευτή(-ών) του σε χημικά προϊόντα με το παρόν κριτήριο.

θ) Χρώματα ή χρωστικές ουσίες (πιγμέντα) συμπλοκοποιημένου μετάλλου

Δεν χρησιμοποιούνται χρώματα ή πιγμέντα μολύβδου, χαλκού, χρωμίου, νικελίου ή αργιλίου. Επιτρέπεται ωστόσο η χρήση χρωμάτων ή πιγμέντων χαλκοφθαλοκυανίνης.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης (των) προμηθευτή(-ών) του σε χημικά προϊόντα.

ι) Προσμείξεις μεταλλικών ιόντων στα χρώματα

Τα επίπεδα των προσμείξεων μεταλλικών ιόντων στα χρησιμοποιούμενα χρώματα δεν υπερβαίνουν τις ακόλουθες τιμές: Ag 100 ppm, As 50 ppm, Ba 100 ppm, Cd 20 ppm, Co 500 ppm, Cr 100 ppm, Cu 250 ppm, Fe 2 500 ppm, Hg 4 ppm, Mn 1 000 ppm, Ni 200 ppm, Pb 100 ppm, Se 20 ppm, Sb 50 ppm, Sn 250 ppm, Zn 1 500 ppm.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης.

Κριτήριο Β4 — Διαχείριση αποβλήτων

Όλες οι μονάδες παραγωγής χαρτοπολτού και χαρτονιού διαθέτουν σύστημα χειρισμού των αποβλήτων (όπως ορίζονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές στις οποίες υπάγονται οι εν λόγω μονάδες) και των καταλοίπων που προέρχονται από την παραγωγή του προϊόντος που φέρει το οικολογικό σήμα. Το σύστημα αυτό τεκμηριώνεται ή περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση, με πληροφορίες για τα ακόλουθα σημεία τουλάχιστον:

— διαδικασίες διαχωρισμού των ανακυκλώσιμων υλικών από τη ροή των αποβλήτων και χρήσης αυτών των υλικών,

— διαδικασίες ανάκτησης υλικών για άλλες χρήσεις, όπως αποτέφρωση για την παραγωγή ατμού βιομηχανικών διεργασιών ή θερμότητας ή για χρήση στη γεωργία,

— διαδικασίες χειρισμού των επικίνδυνων αποβλήτων (όπως ορίζονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές στις οποίες υπάγονται οι εν λόγω μονάδες παραγωγής χαρτοπολτού και χαρτονιού).

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει λεπτομερή περιγραφή των διαδικασιών που εφαρμόζονται για τη διαχείριση των αποβλήτων σε καθεμία από τις σχετικές μονάδες παραγωγής, καθώς και δήλωση συμμόρφωσης με το κριτήριο.

Κριτήριο 2 — Ίνες: αειφόρος διαχείριση των δασών

Οι ίνες ως πρώτη ύλη επιτρέπεται να είναι ανακυκλωμένες ή παρθένες.

Οι παρθένες ίνες καλύπτονται από έγκυρα πιστοποιητικά αειφόρου διαχείρισης δασών και πιστοποιητικά αλυσίδας ελέγχου της παραγωγής (chain of custody), τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητο σύστημα πιστοποίησης τρίτων, όπως το FSC, το PEFC ή ισοδύναμο.

Ωστόσο, στις περιπτώσεις που τα συστήματα πιστοποίησης επιτρέπουν την ανάμειξη πιστοποιημένων, ανακυκλωμένων και μη πιστοποιημένων υλικών σε προϊόν ή γραμμή προϊόντων, το ποσοστό του μη πιστοποιημένου παρθένου υλικού δεν υπερβαίνει το 30 % του συνόλου των ινών ως πρώτης ύλης. Τα εν λόγω μη πιστοποιημένα υλικά καλύπτονται από σύστημα επαλήθευσης που διασφαλίζει ότι προέρχονται από νόμιμη πηγή και ότι πληρούν κάθε άλλη απαίτηση του συστήματος πιστοποίησης όσον αφορά τα μη πιστοποιημένα υλικά.

Οι φορείς πιστοποίησης που χορηγούν πιστοποιητικά διαχείρισης δασών και/ή αλυσίδας ελέγχου της παραγωγής είναι διαπιστευμένοι/αναγνωρισμένοι από το συγκεκριμένο σύστημα πιστοποίησης.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει κατάλληλη τεκμηρίωση στην οποία αναφέρονται ο τύπος, η ποσότητα και η προέλευση των ινών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή χαρτοπολτού και χαρτονιού.

Όταν χρησιμοποιούνται παρθένες ίνες, το προϊόν καλύπτεται από έγκυρα πιστοποιητικά αειφόρου διαχείρισης δασών και πιστοποιητικά αλυσίδας ελέγχου της παραγωγής, τα οποία έχουν εκδοθεί από ανεξάρτητο σύστημα πιστοποίησης τρίτων, όπως το FSC, το PEFC ή ισοδύναμο. Εάν το προϊόν ή η γραμμή προϊόντων περιλαμβάνει μη πιστοποιημένο υλικό, θα πρέπει να υποβάλλεται αποδεικτικό που βεβαιώνει ότι η εκατοστιαία αναλογία του μη πιστοποιημένου υλικού είναι μικρότερη από 30 % και ότι το εν λόγω υλικό καλύπτεται από σύστημα επαλήθευσης, το οποίο διασφαλίζει ότι προέρχεται από νόμιμη πηγή και ότι ανταποκρίνεται σε κάθε άλλη απαίτηση του συστήματος πιστοποίησης όσον αφορά τα μη πιστοποιημένα υλικά.

Όταν χρησιμοποιούνται ανακυκλωμένες ίνες, ο αιτών υποβάλλει δήλωση στην οποία αναφέρεται η μέση ποσότητα των διαφόρων ποιοτήτων ανακτημένου χαρτιού που χρησιμοποιούνται στο προϊόν, σύμφωνα με το πρότυπο EN 643 ή ισοδύναμο. Ο αιτών υποβάλλει δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι δεν χρησιμοποιήθηκαν αποκόμματα χαρτοποιίας (από ίδια παραγωγή ή από αγορά) για τον υπολογισμό της εκατοστιαίας αναλογίας.

Κριτήρια που εφαρμόζονται στις διεργασίες μετατροπής

Κριτήριο 3 — Αποκλειόμενης ή περιορισμένης χρήσης ουσίες και μείγματα

α) Επικίνδυνες ουσίες και μείγματα

Δεν χρησιμοποιούνται σε εργασίες εκτύπωσης, επίχρισης και φινιρίσματος του τελικού μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού αναλώσιμα που είναι δυνατόν να καταλήξουν στο τελικό μεταποιημένο προϊόν χαρτιού και περιέχουν ουσίες και/ή μείγματα τα οποία πληρούν τα κριτήρια χαρακτηρισμού με τις κατωτέρω δηλώσεις επικινδυνότητας ή φράσεις κινδύνου, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 ([1]) ή την οδηγία 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ή ουσίες που αναφέρονται στο άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

Η απαίτηση αυτή δεν ισχύει για το τολουόλιο που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί σε διεργασίες βαθυτυπίας οι οποίες περιλαμβάνουν κλειστή ή έγκλειστη εγκατάσταση ή σύστημα ανάκτησης ή ισοδύναμο σύστημα για τον έλεγχο και την παρακολούθηση των διαφευγουσών εκπομπών, με απόδοση ανάκτησης τουλάχιστον 92 %. Εξαιρούνται επίσης από την απαίτηση αυτή τα βερνίκια υπεριώδους και οι μελάνες υπεριώδους που χαρακτηρίζονται με τις φράσεις H412/R52-53.

Τα εκτός του χαρτιού συστατικά, που αποτελούν μέρος του τελικού μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού, δεν περιέχουν τις προαναφερθείσες ουσίες.

Κατάλογος δηλώσεων επικινδυνότητας και φράσεων κινδύνου

Δήλωση επικινδυνότητας ([1])	Φράση κινδύνου ([2])
H300 Θανατηφόρο σε περίπτωση κατάποσης	R28
H301 Τοξικό σε περίπτωση κατάποσης	R25

([1]) 9 Οδηγία 67/548/ΕΟΚ, της 27ης Ιουνίου 1967, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί ταξινομήσεως, συσκευασίας και επισημάνσεως των επικίνδυνων ουσιών (ΕΕ P 196 της 16.8.1967, σ. 1).

Δήλωση επικινδυνότητας (1)	Φράση κινδύνου (2)
H304 Μπορεί να προκαλέσει θάνατο σε περίπτωση κατάποσης και διείσδυσης στις αναπνευστικές οδούς	R65
H310 Θανατηφόρο σε επαφή με το δέρμα	R27
H311 Τοξικό σε επαφή με το δέρμα	R24
H330 Θανατηφόρο σε περίπτωση εισπνοής	R23 ή R26
H331 Τοξικό σε περίπτωση εισπνοής	R23
H340 Μπορεί να προκαλέσει γενετικά ελαττώματα	R46
H341 Ύποπτο για πρόκληση γενετικών ελαττωμάτων	R68
H350 Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο	R45
H350i Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο μέσω της εισπνοής	R49
H351 Ύποπτο για πρόκληση καρκίνου	R40
H360F Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα	R60
H360D Μπορεί να βλάψει το έμβρυο	R61
H360FD Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Μπορεί να βλάψει το έμβρυο	R60, R61, R60/61
H360Fd Μπορεί να βλάψει τη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R60, R63
H360Df Μπορεί να βλάψει το έμβρυο. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα	R61, R62
H361f Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα	R62
H361d Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R63
H361fd Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στη γονιμότητα. Ύποπτο για πρόκληση βλάβης στο έμβρυο	R62-63
H362 Μπορεί να βλάψει τα βρέφη που τρέφονται με μητρικό γάλα	R64
H370 Προκαλεί βλάβες στα όργανα	R39/23, R39/24, R39/25, R39/26, R39/27, R39/28
H371 Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα	R68/20, R68/21, R68/22
H372 Προκαλεί βλάβες στα όργανα ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση	R48/25, R48/24, R48/23
H373 Μπορεί να προκαλέσει βλάβες στα όργανα ύστερα από παρατεταμένη ή επανειλημμένη έκθεση	R48/20, R48/21, R48/22
H400 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς	R50
H410 Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R50/53

Δήλωση επικινδυνότητας (1)	Φράση κινδύνου (2)
H411 Τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R51/53
H412 Επιβλαβές για τους υδρόβιους οργανισμούς με μακροχρόνιες επιπτώσεις	R52/53
H413 Μπορεί να έχει μακροχρόνιες επιβλαβείς επιπτώσεις στους υδρόβιους οργανισμούς	R53
EUH059 Επικίνδυνο για τη στιβάδα του όζοντος	R59
EUH029 Σε επαφή με το νερό ελευθερώνονται τοξικά αέρια	R29
EUH031 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται τοξικά αέρια	R31
EUH032 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται πολύ τοξικά αέρια	R32
EUH070 Τοξικό σε επαφή με τα μάτια	R39/41

(1) Όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/200υ.
(2) Όπως προβλέπεται στην οδηγία 67/548/ΕΟΚ.

Εξαιρούνται από την ανωτέρω απαίτηση οι ουσίες ή τα μείγματα των οποίων οι ιδιότητες μεταβάλλονται με την επεξεργασία (π.χ. παύουν να είναι βιοδιαθέσιμα ή υφίστανται χημική τροποποίηση), με αποτέλεσμα να εκλείπει ο διαπιστωμένος κίνδυνος.

Τα όρια συγκέντρωσης για ουσίες που ενδέχεται να χαρακτηριστούν ή έχουν χαρακτηριστεί με τις ανωτέρω δηλώσεις επικινδυνότητας ή φράσεις κινδύνου ή πληρούν τα κριτήρια κατάταξης στις τάξεις ή κατηγορίες επικινδυνότητας, καθώς και για ουσίες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 57 στοιχείο α), β) ή γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, δεν υπερβαίνουν τα γενικά ή τα ειδικά όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008. Όταν έχουν καθοριστεί ειδικά όρια συγκέντρωσης, αυτά υπερισχύουν των γενικών.

Τα όρια συγκέντρωσης για τις ουσίες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 57 στοιχείο δ), ε) ή στ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 δεν υπερβαίνουν το 0,10 % κατά βάρος (w/w).

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Προκειμένου για ουσίες που δεν έχουν ήδη ταξινομηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, ο αιτών αποδεικνύει τη συμμόρφωση με τα παρόντα κριτήρια υποβάλλοντας τα εξής: (i) δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι τα εκτός του χαρτιού συστατικά, που αποτελούν μέρος του τελικού προϊόντος, δεν περιέχουν τις αναφερόμενες σε σχέση με τα παρόντα κριτήρια ουσίες σε συγκέντρωση η οποία υπερβαίνει τα επιτρεπόμενα όρια, (ii) δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι κανένα από τα αναλώσιμα που χρησιμοποιούνται σε εργασίες εκτύπωσης, επίχρισης και φινιρίσματος του τελικού μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού δεν περιέχει τις αναφερόμενες στα παρόντα κριτήρια ουσίες σε συγκέντρωση η οποία υπερβαίνει τα επιτρεπόμενα όρια, (iii) κατάλογο όλων των αναλώσιμων που χρησιμοποιούνται στην εκτύπωση, στο φινίρισμα και στην επίχριση των μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού. Στον κατάλογο αυτό αναγράφονται η ποσότητα, η λειτουργία και οι προμηθευτές όλων των αναλώσιμων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διεργασία.

Ο αιτών αποδεικνύει τη συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο υποβάλλοντας δήλωση του (των) προμηθευτή(-ών) του σε χημικά προϊόντα, με την οποία βεβαιώνουν, για κάθε ουσία, ότι αυτή δεν κατατάσσεται σε καμία από τις τάξεις επικινδυνότητας που αντιστοιχούν στις δηλώσεις επικινδυνότητας οι οποίες περιλαμβάνονται στον ανωτέρω κατάλογο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, εφόσον αυτό μπορεί να διαπιστωθεί, τουλάχιστον, από τα στοιχεία που πληρούν τις απαιτήσεις του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006. Η δήλωση αυτή τεκμηριώνεται με συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με τα χαρακτηριστικά που είναι συναφή με τις δηλώσεις επικινδυνότητας οι οποίες περιλαμβάνονται στον ανωτέρω κατάλογο, με τον βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζεται στα τμήματα 10, 11 και 12 του παραρτήματος II (Απαιτήσεις για τη σύνταξη των δελτίων δεδομένων ασφαλείας) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

Οι πληροφορίες για τις εγγενείς ιδιότητες των ουσιών μπορούν να συγκεντρώνονται με άλλα μέσα εκτός των δοκιμών, λόγου χάριν με τη χρήση εναλλακτικών μεθόδων, όπως οι μέθοδοι in vitro, με ποσοτικά μοντέλα των σχέσεων δομής-δραστικότητας ή με τη χρήση ομαδοποίησης ή σύγκρισης, σύμφωνα με το παράρτημα XI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006. Συνιστάται ένθερμα η από κοινού χρήση των σχετικών δεδομένων.

Οι παρεχόμενες πληροφορίες αφορούν τις μορφές ή τις φυσικές καταστάσεις των ουσιών ή των μειγμάτων που χρησιμοποιούνται στο τελικό προϊόν.

Όσον αφορά τις ουσίες των παραρτημάτων IV και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH) οι οποίες εξαιρούνται από τις υποχρεώσεις καταχώρισης που επιβάλλει το άρθρο 2 παράγραφος 7 στοιχεία α) και β) του ίδιου κανονισμού, για τη συμμόρφωση με τις ανωτέρω καθοριζόμενες απαιτήσεις αρκεί μια σχετική δήλωση.

Ο αιτών υποβάλλει κατάλληλη τεκμηρίωση σχετικά με την απόδοση ανάκτησης της κλειστής ή έγκλειστης εγκατάστασης του συστήματος ανάκτησης ή του ισοδύναμου συστήματος που χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση της χρήσης τολουολίου σε διεργασίες βαθυτυπίας.

β) Ουσίες που εγγράφονται σε κατάλογο δυνάμει του άρθρου 59 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006

Δεν εγκρίνεται παρέκκλιση από την απαγόρευση που επιβάλλει το άρθρο 6 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 66/2010 για ουσίες χαρακτηρισμένες ως ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία και περιλαμβανόμενες στον κατάλογο που προβλέπεται στο άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, οι οποίες περιέχονται σε μείγματα σε συγκεντρώσεις υψηλότερες από 0,1 %. Όταν η συγκέντρωση δεν υπερβαίνει το 0,10 %, ισχύουν τα ειδικά όρια συγκέντρωσης που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1272/2008.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο κατάλογος των ουσιών που χαρακτηρίζονται ως ουσίες οι οποίες προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία και περιλαμβάνονται στον κατάλογο υποψήφιων ουσιών σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006, διατίθεται στον ιστότοπο:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Γίνεται αναφορά στον κατάλογο που ισχύει κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Ο αιτών αποδεικνύει τη συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο υποβάλλοντας στοιχεία σχετικά με την ποσότητα των ουσιών που χρησιμοποιούνται στην εκτύπωση των μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού, καθώς και δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι οι ουσίες που αναφέρονται σε σχέση με το παρόν κριτήριο δεν συγκρατούνται στο τελικό προϊόν σε συγκεντρώσεις υψηλότερες από τα καθορισμένα όρια. Οι συγκεντρώσεις προσδιορίζονται στα δελτία δεδομένων ασφαλείας σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.

γ) Βιοκτόνα

Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για τη διατήρηση του προϊόντος βιοκτόνα που χαρακτηρίζονται με τις φράσεις H410/R50-53 ή H411/R51-53 σύμφωνα με την οδηγία 67/548/ΕΟΚ, την οδηγία 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου [1] ή τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008, ως συστατικά είτε του σκευάσματος είτε μείγματος που υπεισέρχεται στη σύνθεση του σκευάσματος, μόνο εάν το δυναμικό βιοσυσσώρευσης των εν λόγω βιοκτόνων χαρακτηρίζεται από log Pow (λογάριθμος του συντελεστή κατανομής σε μείγμα οκτανόλης-νερού) < 3,0 ή από πειραματικά προσδιοριζόμενο BCF (συντελεστής βιοσυγκέντρωσης) ≤ 100.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών καταθέτει αντίγραφα των δελτίων δεδομένων ασφαλείας υλικού για όλα τα βιοκτόνα που χρησιμοποιούνται στα διάφορα στάδια της παραγωγής, συνοδευόμενα από τεκμηρίωση για τις συγκεντρώσεις των βιοκτόνων στο τελικό προϊόν.

δ) Μέσα έκπλυσης

Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για καθαρισμό σε διεργασίες και/ή επιμέρους διεργασίες εκτύπωσης μέσα έκπλυσης που περιέχουν αρωματικούς υδρογονάνθρακες μόνο εάν είναι σύμφωνα με το σημείο 3 στοιχείο β) και εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις, διαζευκτικά:

(i) η ποσότητα αρωματικών υδρογονανθράκων στα χρησιμοποιούμενα μέσα έκπλυσης δεν υπερβαίνει το 0,10 % (w/w)·

(ii) η ποσότητα μέσων έκπλυσης με αρωματικούς υδρογονάνθρακες που χρησιμοποιείται ετησίως δεν υπερβαίνει το 5 % της συνολικής ποσότητας μέσων έκπλυσης που χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους.

Το παρόν κριτήριο δεν εφαρμόζεται στο τολουόλιο που χρησιμοποιείται ως μέσο έκπλυσης σε διεργασίες βαθυτυπίας.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δελτίο δεδομένων ασφαλείας για κάθε μέσο έκπλυσης που χρησιμοποιήθηκε στο τυπογραφείο κατά το έτος το οποίο αφορά η ετήσια κατανάλωση. Οι προμηθευτές των μέσων έκπλυσης υποβάλλουν δηλώσεις σχετικά με την περιεκτικότητα των εν λόγω μέσων σε αρωματικούς υδρογονάνθρακες.

[1] Οδηγία 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 1999, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων (ΕΕ L 200 της 30.7.1999, σ. 1).

ε) Αιθοξυαλκυλοφαινόλες — Αλογονούχοι διαλύτες — Ενώσεις του φθαλικού οξέος

Στις μελάνες, στα χρώματα, στις μελάνες εκτυπωτών (τόνερ), στις κόλλες και στα μέσα έκπλυσης ή άλλα χημικά προϊόντα καθαρισμού που χρησιμοποιούνται στην εκτύπωση του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού, δεν προστίθενται οι ακόλουθες ουσίες ή παρασκευάσματα:

— αιθοξυαλκυλοφαινόλες και τα παράγωγά τους που είναι δυνατόν να διασπαστούν προς αλκυλοφαινόλες,

— αλογονούχοι διαλύτες οι οποίοι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, κατατάσσονται στις κατηγορίες επικινδυνότητας ή κινδύνου που απαριθμούνται στο σημείο 3 στοιχείο α),

— ενώσεις του φθαλικού οξέος οι οποίες, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, χαρακτηρίζονται με τις φράσεις κινδύνου H360F, H360D και H361f σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο.

στ) Τυπογραφικές μελάνες, μελάνες εκτυπωτών (τόνερ), μελάνες, βερνίκια, ελάσματα και πολυστρωματικά υλικά

Τα ακόλουθα βαρέα μέταλλα και οι ενώσεις τους δεν χρησιμοποιούνται ως τυπογραφικές μελάνες, μελάνες εκτυπωτών (τόνερ), μελάνες, βερνίκια, ελάσματα και πολυστρωματικά υλικά (ούτε αυτούσια ούτε ως συστατικά χρησιμοποιούμενων παρασκευασμάτων): κάδμιο, χαλκός (εκτός της χαλκοφθαλοκυανίνης), μόλυβδος, νικέλιο, εξασθενές χρώμιο, υδράργυρος, αρσενικό, διαλυτό βάριο, σελήνιο και αντιμόνιο. Το κοβάλτιο μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο σε μέγιστη αναλογία 0,10 % (w/w).

Τα συστατικά επιτρέπεται να περιέχουν ίχνη των ανωτέρω μετάλλων, προερχόμενα από προσμείξεις των πρώτων υλών, σε μέγιστη αναλογία 0,010 % (w/w).

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, καθώς και δηλώσεις των προμηθευτών των συστατικών.

ζ) Μεταλλικά συστατικά

Τα μέταλλα δεν πρέπει να είναι επικαλυμμένα με κάδμιο, χρώμιο, νικέλιο, ψευδάργυρο, υδράργυρο, μόλυβδο, κασσίτερο και τις ενώσεις τους.

Η επιφανειακή επεξεργασία μεταλλικών επιφανειών με νικέλιο ή ψευδάργυρο είναι αποδεκτή για τα μικρά μέρη (π.χ. πριτσίνια, κρίκοι και μηχανισμοί μοχλού), εφόσον είναι απαραίτητη λόγω μεγάλης φυσικής φθοράς.

Τόσο κατά την επινικέλωση όσο και κατά την επιψευδαργύρωση (γαλβανισμός), εφαρμόζεται επεξεργασία λυμάτων, τεχνολογία ιονανταλλαγής, τεχνολογία μεμβρανών ή ισοδύναμη τεχνολογία για την ανακύκλωση των χημικών προϊόντων στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Οι εκπομπές από την επιφανειακή επεξεργασία ανακυκλώνονται και καταστρέφονται. Το σύστημα είναι κλειστό, χωρίς αποχέτευση, εξαιρουμένου του ψευδαργύρου, στην περίπτωση του οποίου το ανώτατο όριο εκπομπών μπορεί να είναι 0,50 mg/l.

Τα χημικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στην επιφανειακή επεξεργασία πρέπει να πληρούν τα κριτήρια 3 γ) Βιοκτόνα και 3 ε) Αιθοξυαλκυλοφαινόλες — Αλογονούχοι διαλύτες — Ενώσεις του φθαλικού οξέος.

Η απαίτηση αυτή ισχύει για κάθε χωριστό μεταλλικό συστατικό του οποίου η αναλογία υπερβαίνει το 10 % κατά βάρος των τελικών προϊόντων της υποκατηγορίας «κρεμαστοί φάκελοι αρχείου, φάκελοι αρχείου με μεταλλικά ελάσματα, ντοσιέ/κλασέρ με κρίκους και ντοσιέ/κλασέρ με μηχανισμό μοχλού».

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο.

Κριτήριο 4 — Ανακυκλωσιμότητα

Το μεταποιημένο προϊόν χαρτιού είναι ανακυκλώσιμο. Τα εκτός του χαρτιού συστατικά του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού μπορούν να αφαιρούνται εύκολα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν παρεμποδίζουν τη διεργασία ανακύκλωσης.

α) Η χρήση ενισχυτικών αντοχής μετά από διαβροχή επιτρέπεται μόνον εάν μπορεί να αποδειχθεί η ανακυκλωσιμότητα του τελικού προϊόντος.

β) Επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται αδιάλυτες κόλλες μόνον εάν μπορεί να αποδειχθεί η αφαιρεσιμότητά τους.

γ) Επιτρέπεται η χρήση καλυπτικών βερνικιών και η πλαστικοποίηση (πολύστρωση), συμπεριλαμβανομένης της χρήσης πολυαιθενίου και/ή πολυαιθενίου/πολυπροπυλενίου, μόνο σε ντοσιέ/κλασέρ, φακέλους αρχείου, τετράδια, σημειωματάρια και προσωπικά ημερολόγια.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει τα αποτελέσματα των δοκιμών ανακυκλωσιμότητας για τα ενισχυτικά αντοχής μετά από διαβροχή και των δοκιμών αφαιρεσιμότητας για τις κόλλες. Οι μέθοδοι αναφοράς για τις δοκιμές είναι η PTS-RH 021/97 του ιδρύματος PTS (για τα ενισχυτικά αντοχής μετά από διαβροχή), η μέθοδος 12 της διεθνούς ένωσης INGEDE (για την αφαιρεσιμότητα των αδιάλυτων κολλών) ή ισοδύναμες μέθοδοι δοκιμών. Ο αιτών υποβάλλει δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι τα επιχρισμένα και πλαστικοποιημένα μεταποιημένα προϊόντα χαρτιού είναι σύμφωνα με το σημείο 3 στοιχείο γ). Εάν ένα μέρος του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού μπορεί εύκολα να αφαιρεθεί (λόγου χάριν, μια μεταλλική ράβδος κρεμαστού φακέλου αρχείου ή ένα πλαστικό κάλυμμα ή επαναχρησιμοποιήσιμο κάλυμμα τετραδίου), η δοκιμή ανακυκλωσιμότητας μπορεί να διεξαχθεί χωρίς το συγκεκριμένο συστατικό. Η ευχέρεια αφαίρεσης των άλλων συστατικών πλην του χαρτιού αποδεικνύεται με δήλωση της εταιρείας συλλογής χαρτιού, της εταιρείας ανακύκλωσης ή ανάλογου οργανισμού. Επιτρέπεται επίσης η χρήση μεθόδων δοκιμών από τις οποίες προκύπτουν ισοδύναμα αποτελέσματα, όπως έχει διαπιστώσει αρμόδιος και ανεξάρτητος τρίτος.

Κριτήριο 5 — Εκπομπές

α) Εκπομπές στα ύδατα

Δεν απορρίπτονται σε εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων τα ύδατα έκπλυσης που περιέχουν άργυρο προερχόμενο από την επεξεργασία φιλμ και την παραγωγή τυπογραφικών πλακών ούτε φωτογραφικά χημικά προϊόντα.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από περιγραφή της επιτόπιας διαχείρισης των φωτογραφικών χημικών προϊόντων και των υδάτων έκπλυσης που περιέχουν άργυρο. Σε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης της επεξεργασίας φιλμ και/ή της παραγωγής τυπογραφικών πλακών, ο υπεργολάβος υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από περιγραφή της διαχείρισης των φωτογραφικών χημικών προϊόντων και των υδάτων έκπλυσης που περιέχουν άργυρο στις εγκαταστάσεις του.

Στην περίπτωση της **εκτύπωσης με βαθυτυπία**, η ποσότητα χρωμίου (Cr) και χαλκού (Cu) που απορρίπτεται σε εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων πρέπει να μην υπερβαίνει, αντιστοίχως, τα **45** mg ανά m^2 και τα **400** mg ανά m^2 του εμβαδού της επιφάνειας του εκτυπωτικού κυλίνδρου που χρησιμοποιείται στο πιεστήριο.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Οι απορρίψεις Cr και Cu στο αποχετευτικό σύστημα ελέγχονται στα βαθυτυπικά τυπογραφεία μετά την επεξεργασία και πριν από την απόρριψη. Κάθε μήνα λαμβάνεται αντιπροσωπευτικό δείγμα των απορρίψεων Cr και Cu. Τουλάχιστον μία φορά ετησίως διεξάγεται αναλυτική δοκιμή από διαπιστευμένο εργαστήριο, σε αντιπροσωπευτικό επιμέρους δείγμα των εν λόγω δειγμάτων, για τον προσδιορισμό της περιεκτικότητας σε Cr και Cu. Η συμμόρφωση με το παρόν κριτήριο εκτιμάται με διαίρεση της περιεκτικότητας σε Cr και Cu, όπως αυτή προσδιορίζεται με την ετήσια αναλυτική δοκιμή, διά του εμβαδού της επιφάνειας του κυλίνδρου που χρησιμοποιείται στο πιεστήριο κατά την εκτύπωση. Το εμβαδόν της επιφάνειας του κυλίνδρου που χρησιμοποιείται στο πιεστήριο κατά την εκτύπωση υπολογίζεται με πολλαπλασιασμό του εμβαδού του κυλίνδρου (= 2πrL, όπου r η ακτίνα και L το μήκος του κυλίνδρου) επί το πλήθος των εκτυπώσεων κατά τη διάρκεια ενός έτους (= πλήθος των διαφόρων εκτυπωτικών εργασιών). Οι μέθοδοι αναφοράς για τις δοκιμές είναι, όσον αφορά το Cr, τα πρότυπα EN ISO 11885 (Ποιότητα νερού — Προσδιορισμός επιλεγμένων στοιχείων με φασματοσκοπία ατομικής εκπομπής με σύζευξη πλάσματος διά επαγωγής) και EN 1233 (Ποιότητα νερού — Προσδιορισμός χρωμίου — Φασματοφωτομετρική μέθοδος ατομικής απορρόφησης) και, όσον αφορά τον Cu, το πρότυπο EN ISO 11885 (Ποιότητα νερού — Προσδιορισμός επιλεγμένων στοιχείων με φασματοσκοπία ατομικής εκπομπής με σύζευξη πλάσματος διά επαγωγής).

β) Ατμοσφαιρικές εκπομπές

Πτητικές οργανικές ενώσεις (VOC)

Πρέπει να πληρούται το ακόλουθο κριτήριο:

$(P_{VOC} - R_{VOC})/P_{\chi\alpha\rho\tau\acute{\iota}} < 5$ [kg/τόνο]

όπου:

P_{VOC} = η ετήσια συνολική ποσότητα VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν τα χημικά προϊόντα που αγοράζονται και χρησιμοποιούνται για την ετήσια συνολική παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων,

R_{VOC} = η ετήσια συνολική ποσότητα VOC, σε χιλιόγραμμα, που καταστρέφεται από τον εξοπλισμό μείωσης των εκπομπών, ανακτάται από τις διεργασίες εκτύπωσης και πωλείται ή επαναχρησιμοποιείται,

$P_{\chi\alpha\rho\tau\acute{\iota}}$ = η ετήσια συνολική ποσότητα χαρτιού, σε τόνους, που αγοράζεται και χρησιμοποιείται για την παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων.

Όταν το τυπογραφείο/η επιχείρηση μετατροπής χρησιμοποιεί διάφορες τεχνολογίες εκτύπωσης, καθεμία από αυτές πρέπει να πληροί το παρόν κριτήριο.

Η τιμή P_{VOC} υπολογίζεται από σχετικές με την περιεκτικότητα σε VOC πληροφορίες που περιλαμβάνονται στα δελτία δεδομένων ασφαλείας ή από ανάλογη δήλωση του προμηθευτή των χημικών προϊόντων.

Η τιμή R_{VOC} υπολογίζεται από τη δήλωση σχετικά με την περιεκτικότητα των πωλούμενων χημικών προϊόντων σε VOC ή από τον εσωτερικό καταχωριστή καταμέτρησης (ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο) που καταγράφει την ετήσια ποσότητα VOC η οποία ανακτάται και επαναχρησιμοποιείται επιτόπου.

Ειδικοί όροι για την εκτύπωση με θερμοσκληραινόμενες μελάνες (heat-set):

(i) Στην εκτύπωση όφσετ με θερμοσκληραινόμενες μελάνες, με ενσωματωμένο μετακαυστήρα για τη μονάδα ξήρανσης, εφαρμόζεται η ακόλουθη μέθοδος υπολογισμού:

P_{VOC} = 90 % της ετήσιας συνολικής ποσότητας VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν τα διαλύματα ύγρανσης που χρησιμοποιούνται για την ετήσια παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων + 85 % της ετήσιας συνολικής ποσότητας VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν τα μέσα έκπλυσης που χρησιμοποιούνται για την ετήσια παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων.

(ii) Στην εκτύπωση όφσετ με θερμοσκληραινόμενες μελάνες, χωρίς ενσωματωμένο μετακαυστήρα για τη μονάδα ξήρανσης, εφαρμόζεται η ακόλουθη μέθοδος υπολογισμού:

P_{VOC} = 90 % της ετήσιας συνολικής ποσότητας VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν τα διαλύματα ύγρανσης που χρησιμοποιούνται για την ετήσια παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων + 85 % της ετήσιας συνολικής ποσότητας VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν τα μέσα έκπλυσης που χρησιμοποιούνται για την ετήσια παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων + 10 % της ετήσιας συνολικής ποσότητας VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν οι τυπογραφικές μελάνες που χρησιμοποιούνται για την ετήσια παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων.

Στις περιπτώσεις i) και ii) επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ποσοστά κατ' αναλογία χαμηλότερα από το 90 % και το 85 %, εάν αποδεικνύεται ότι το σύστημα επεξεργασίας των αερίων καύσης από τη διεργασία ξήρανσης επιτυγχάνει μείωση κατά περισσότερο από 10 % και 15 %, αντίστοιχα, της ετήσιας συνολικής ποσότητας VOC, σε χιλιόγραμμα, την οποία περιέχουν τα διαλύματα ύγρανσης ή τα μέσα έκπλυσης που χρησιμοποιούνται για την ετήσια παραγωγή μεταποιημένων προϊόντων.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο προμηθευτής των χημικών προϊόντων υποβάλλει δήλωση σχετικά με την περιεκτικότητα σε VOC των αλκοολών, μέσων έκπλυσης, μελανών, διαλυμάτων ύγρανσης και άλλων ανάλογων χημικών προϊόντων. Ο αιτών υποβάλλει αποδεικτικά στοιχεία για τους υπολογισμούς σύμφωνα με τα ανωτέρω καθοριζόμενα κριτήρια. Η περίοδος που καλύπτεται από τους υπολογισμούς βασίζεται στην παραγωγή ενός δωδεκαμήνου. Σε περίπτωση νέων ή ανακαινισμένων μονάδων παραγωγής, οι υπολογισμοί βασίζονται σε 3 τουλάχιστον μήνες αντιπροσωπευτικής λειτουργίας της μονάδας.

Κριτήριο 6 — Απόβλητα

α) Διαχείριση αποβλήτων

Οι εγκαταστάσεις παραγωγής μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού διαθέτουν σύστημα χειρισμού αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των καταλοίπων της παραγωγής των μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού, όπως ορίζονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές — τοπικές και εθνικές.

Το σύστημα αυτό τεκμηριώνεται ή περιγράφεται λεπτομερώς, με πληροφορίες τουλάχιστον για τις ακόλουθες διαδικασίες:

(i) χειρισμός, συλλογή και διαχωρισμός των ανακυκλώσιμων υλικών από τη ροή των αποβλήτων και αξιοποίηση αυτών των υλικών,

(ii) ανάκτηση υλικών για άλλες χρήσεις, όπως αποτέφρωση για την παραγωγή ατμού βιομηχανικών διεργασιών ή θερμότητας ή χρήση στη γεωργία,

(iii) χειρισμός, συλλογή, διαχωρισμός και τελική διάθεση επικίνδυνων αποβλήτων, όπως ορίζονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές — τοπικές και εθνικές.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από περιγραφή των διαδικασιών που εφαρμόζονται για τη διαχείριση των αποβλήτων. Κατά περίπτωση, ο αιτών υποβάλλει κάθε έτος τη σχετική δήλωση στην τοπική αρχή. Σε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης της διαχείρισης αποβλήτων, υποβάλλει και ο υπεργολάβος δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο.

β) Απορρίμματα χαρτιού

Η ποσότητα απορριμμάτων χαρτιού «Χ» δεν υπερβαίνει το:

— 20 % προκειμένου για φακέλους,

— 20 % προκειμένου για χαρτικά,

— 10 % προκειμένου για χάρτινες σακούλες αγορών,

όπου Χ = το πηλίκο της ετήσιας ποσότητας απορριμμάτων χαρτιού, σε χιλιόγραμμα, από τη μετατροπή του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού που φέρει το οικολογικό σήμα (συμπεριλαμβανομένων των διεργασιών φινιρίσματος) διά της ετήσιας ποσότητας χαρτιού, σε τόνους, που αγοράζεται και χρησιμοποιείται για την παραγωγή του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού με το οικολογικό σήμα.

Όταν το τυπογραφείο αναλαμβάνει διεργασίες φινιρίσματος για λογαριασμό άλλου τυπογραφείου, δεν συνυπολογίζεται στην ποσότητα «Χ» η ποσότητα των απορριμμάτων χαρτιού από τις διεργασίες αυτές.

Σε περίπτωση ανάθεσης των διεργασιών φινιρίσματος σε άλλη εταιρεία, η ποσότητα των απορριμμάτων χαρτιού από τις ανατιθέμενες σε τρίτους εργασίες λαμβάνεται υπόψη και δηλώνεται στον υπολογισμό της ποσότητας «Χ».

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει περιγραφή του υπολογισμού της ποσότητας των απορριμμάτων χαρτιού, συνοδευόμενη από δήλωση του αναδόχου που τα συλλέγει από το τυπογραφείο. Αναφέρονται οι όροι εξωτερικής ανάθεσης εργασιών και οι υπολογισμοί της ποσότητας των απορριμμάτων χαρτιού που προκύπτουν από τις διεργασίες φινιρίσματος. Η περίοδος που καλύπτεται από τους υπολογισμούς βασίζεται στην παραγωγή ενός δωδεκαμήνου. Σε περίπτωση νέων ή ανακαινισμένων μονάδων παραγωγής, οι υπολογισμοί βασίζονται σε 3 τουλάχιστον μήνες αντιπροσωπευτικής λειτουργίας της μονάδας.

Κριτήριο 7 — Χρήση ενέργειας

Το τυπογραφείο/η επιχείρηση μετατροπής τηρεί μητρώο όλων των συσκευών που καταναλώνουν ενέργεια (μεταξύ των οποίων μηχανές, φωτιστικά σώματα, κλιματιστικά, ψυκτικές συσκευές) και καταρτίζει πρόγραμμα μέτρων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει το μητρώο των συσκευών που καταναλώνουν ενέργεια και το πρόγραμμα βελτιώσεων.

Κριτήριο 8 — Κατάρτιση

Σε όλα τα μέλη του προσωπικού που συμμετέχουν στην καθημερινή λειτουργία παρέχονται οι αναγκαίες γνώσεις ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του οικολογικού σήματος της ΕΕ και η συνεχής βελτίωσή της.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο, συνοδευόμενη από λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα κατάρτισης και το περιεχόμενό του, καθώς και από αναφορά του είδους και του χρόνου κατάρτισης συγκεκριμένων μελών του προσωπικού. Ο αιτών καταθέτει επίσης στον αρμόδιο φορέα δείγμα του εκπαιδευτικού υλικού.

Κριτήριο 9 — Καταλληλότητα προς χρήση

Το προϊόν πρέπει να είναι κατάλληλο για τον σκοπό για τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί.

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών υποβάλλει κατάλληλη τεκμηρίωση σύμφωνα με το παρόν κριτήριο. Ο αιτών έχει επίσης τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει εθνικά ή επαγγελματικά πρότυπα, κατά περίπτωση, για να αποδείξει την καταλληλότητα προς χρήση των μεταποιημένων προϊόντων χαρτιού. Η μέθοδος δοκιμών αναφοράς για τις χάρτινες σακούλες αγορών είναι το πρότυπο EN 13590:2003.

Κριτήριο 10 — Πληροφορίες που αναγράφονται στις χάρτινες σακούλες αγορών

Στις χάρτινες σακούλες αγορών αναγράφονται τα εξής:

«Συνιστάται η επαναχρησιμοποίηση αυτής της σακούλας»

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών καταθέτει δείγμα της διάταξης σελίδας (layout) για τη χάρτινη σακούλα αγορών, η οποία φέρει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Κριτήριο 11 — Πληροφορίες που αναγράφονται στο οικολογικό σήμα της ΕΕ

Το προαιρετικό σήμα με κείμενο εντός πλαισίου περιέχει το ακόλουθο κείμενο:

— Το προϊόν αυτό είναι ανακυκλώσιμο.

— Έχουν περιοριστεί οι εκπομπές χημικών ουσιών στον ατμοσφαιρικό αέρα και στα ύδατα από τις διεργασίες παραγωγής, εκτύπωσης και μετατροπής του χαρτιού.

Για να μην υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σύγχυση στους καταναλωτές μεταξύ μιας σακούλας που φέρει το οικολογικό σήμα της ΕΕ και του περιεχομένου της που δεν το φέρει, οι χάρτινες σακούλες αγορών προορίζονται να ανοίγονται και να γεμίζονται είτε στο σημείο αγοράς είτε μεταγενέστερα, ώστε να αντιλαμβάνονται οι καταναλωτές ότι το οικολογικό σήμα της ΕΕ καλύπτει μόνο τη χάρτινη σακούλα αγορών και όχι τα εμπορεύματα που τοποθετούνται σε αυτή. Το λογότυπο του οικολογικού σήματος της ΕΕ, που εμφανίζεται στη σακούλα, φέρει την ένδειξη «Χάρτινη σακούλα που έχει λάβει το οικολογικό σήμα της ΕΕ».

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση του προαιρετικού σήματος με κείμενο εντός πλαισίου παρατίθενται στο έγγραφο «Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo» που είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf

Εκτίμηση και εξακρίβωση: Ο αιτών καταθέτει δείγμα του μεταποιημένου προϊόντος χαρτιού, στο οποίο εμφαίνεται το σήμα, καθώς και δήλωση συμμόρφωσης με το παρόν κριτήριο.

III

(Λοιπές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΖΕΣ

αριθ. 73/13/COL

της 20ής Φεβρουαρίου 2013

που τροποποιεί για 89η φορά τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων μέσω της εισαγωγής ενός νέου κεφαλαίου σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ([1]), και ιδίως τα άρθρα 61 έως 63 και το πρωτόκολλο 26,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συμφωνία μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ σχετικά με την ίδρυση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου ([2]), και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) και το άρθρο 24,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τους διαδικαστικούς και ουσιαστικούς κανόνες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, οι οποίοι θεσπίστηκαν από την Αρχή στις 19 Ιανουαρίου 1994 ([3]),

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Βάσει του άρθρου 24 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, η Αρχή θέτει σε εφαρμογή τις διατάξεις της συμφωνίας για τον ΕΟΧ σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.

Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, η Αρχή εκδίδει ανακοινώσεις ή κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ζητήματα τα οποία αναφέρονται στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, εφόσον αυτό προβλέπεται ρητά από την εν λόγω συμφωνία ή από τη συμφωνία περί Εποπτείας και Δικαστηρίου ή κρίνεται αναγκαίο από την Αρχή.

Στις 19 Δεκεμβρίου 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε νέα ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την *ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων* ([4]).

Η ανακοίνωση αυτή παρουσιάζει επίσης ενδιαφέρον για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Πρέπει να διασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων του ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις σε ολόκληρο τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

([1]) Η «συμφωνία για τον ΕΟΧ».

([2]) Εφεξής η «συμφωνία περί Εποπτείας και Δικαστηρίου».

([3]) Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και ερμηνεία των άρθρων 61 και 62 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και του άρθρου 1 του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας περί Εποπτείας και Δικαστηρίου, που ενέκρινε και εξέδωσε η Αρχή στις 19 Ιανουαρίου 1994, δημοσιευθείσες στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (εφεξής ΕΕ) L 231 της 3.9.1994, σ. 1, και στο συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 32 της 3.9.1994, σ. 1. Στο εξής αναφέρονται ως κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις. Η επίκαιρη έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις είναι δημοσιευμένη στον ιστότοπο της Αρχής: http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/ Σημείωση: επικαιροποιημένος υπερσύνδεσμος.

([4]) Ανακοίνωση της Επιτροπής: Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων (ΕΕ C 25 της 26.1.2013, σ. 1).

Σύμφωνα με το σημείο II του τμήματος «ΓΕΝΙΚΑ», στο τέλος του παραρτήματος XV της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, η Αρχή εκδίδει, μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, πράξεις αντίστοιχες με αυτές που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Έχουν διεξαχθεί διαβουλεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη ΕΖΕΣ,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις τροποποιούνται μέσω της εισαγωγής ενός νέου κεφαλαίου σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων. Το νέο κεφάλαιο περιέχεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό.

Βρυξέλλες, 20 Φεβρουαρίου 2013.

Για την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ

Oda Helen SLETNES

Πρόεδρος

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY

Μέλος της Αρχής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΤΑΧΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ [1]

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η ευρυζωνική συνδεσιμότητα έχει στρατηγική σημασία για την ευρωπαϊκή ανάπτυξη και καινοτομία σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και για την κοινωνική και εδαφική συνοχή. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» («ΕΕ 2020») τονίζει τη σημασία της διάδοσης της ευρυζωνικότητας. Μία από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της, το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη (στο εξής «ΨΘΕ») [2] επαναλαμβάνει τον στόχο της ΕΕ 2020 που συνίσταται στο να αποκτήσουν έως το 2013 όλοι οι Ευρωπαίοι βασική ευρυζωνική σύνδεση και επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι, έως το 2020, i) όλοι οι Ευρωπαίοι θα έχουν πρόσβαση σε πολύ μεγαλύτερες ταχύτητες στο διαδίκτυο, που θα υπερβαίνουν τα 30 Mbps, και ii) το 50 % τουλάχιστον των ευρωπαϊκών νοικοκυριών θα έχουν συνδρομή σε διαδικτυακές υπηρεσίες με ταχύτητες σύνδεσης άνω των 100 Mbps. Σύμφωνα με τη στρατηγική ΕΕ 2020 και το ΨΘΕ, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ (εφεξής «η Αρχή») στηρίζει επίσης την ευρεία διαθεσιμότητα ευρυζωνικών υπηρεσιών για όλους τους ευρωπαίους πολίτες και πρόσβαση στο διαδίκτυο σε υψηλότερες ταχύτητες.

2. Μετά από συστηματική διαδικασία ελευθέρωσης, ο τομέας των ηλεκτρονικών επικοινωνιών διέπεται πλέον από τομεακές κανονιστικές ρυθμίσεις. Το κανονιστικό πλαίσιο του ΕΟΧ για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες παρέχει επίσης κανόνες εναρμόνισης που διέπουν την πρόσβαση σε ευρυζωνικές υπηρεσίες. [3] Όσον αφορά τα παραδοσιακά ευρυζωνικά δίκτυα, οι αγορές χονδρικής υπόκεινται επί του παρόντος σε εκ των προτέρων ρυθμίσεις στα περισσότερα κράτη του ΕΟΧ. Η περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων, και ιδίως των δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς («NGA») [4] εξακολουθεί να απαιτεί την παρέμβαση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών (εφεξής «ΕΡΑ») λόγω του ρόλου τους στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

3. Η προσεκτική χρήση των δημόσιων πόρων σε αυτόν τον τομέα αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία και η Αρχή θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι κρατικές ενισχύσεις θα έχουν συμπληρωματικό ρόλο και δεν θα υποκαθιστούν τις επενδύσεις των φορέων της αγοράς. Κάθε κρατική παρέμβαση θα πρέπει να περιορίζει όσο το δυνατόν περισσότερο τον κίνδυνο παραγκωνισμού των ιδιωτών επενδυτών, αλλοίωσης των κινήτρων των εμπορικών επενδύσεων και, εντέλει, στρέβλωσης του ανταγωνισμού αντίθετα προς το κοινό συμφέρον του ΕΟΧ.

4. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές συνοψίζουν τις αρχές της πολιτικής της Αρχής κατά την εφαρμογή των κανόνων της συμφωνίας για τον ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις σε κρατικά μέτρα που στηρίζουν την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων εν γένει (τμήμα 2). Εξηγούν τον τρόπο εφαρμογής των αρχών αυτών κατά την αξιολόγηση μέτρων ενισχύσεων για την ταχεία ανάπτυξη βασικών ευρυζωνικών δικτύων και δικτύων πρόσβασης νέας γενιάς (NGA) πολύ μεγάλης ταχύτητας (τμήμα 3). Η Αρχή θα εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές κατά την εκτίμηση των κρατικών ενισχύσεων για τις ευρυζωνικές συνδέσεις. Αυτό θα αυξήσει την ασφάλεια δικαίου και τη διαφάνεια της πρακτικής της στον τομέα της λήψης αποφάσεων.

2. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

5. Σύμφωνα με το άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οιαδήποτε μορφή από τα κράτη ΕΖΕΣ, τα κράτη της ΕΚ, ή με κρατικούς πόρους και νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των συμβαλλομένων μερών συναλλαγές». Αυτό σημαίνει ότι, για να χαρακτηρισθεί ένα μέτρο ως ενίσχυση, πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:

α) το μέτρο πρέπει να χορηγείται με κρατικούς πόρους·

β) πρέπει να αποφέρει στις επιχειρήσεις οικονομικό πλεονέκτημα·

---

[1] Το παρόν κεφάλαιο αντιστοιχεί στην Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων (ΕΕ C 25 της 26.1.2013, σ. 1).

[2] Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, COM(2010) 245 τελικό, Ψηφιακό Θεματολόγιο για την Ευρώπη, όπως αναγνωρίστηκε στο ψήφισμα της 37ης συνόδου της μεικτής κοινοβουλευτικής επιτροπής του ΕΟΧ στις 26 Οκτωβρίου 2011.

[3] Βλέπε άρθρο 12 παράγραφος 4 της πράξης που αναφέρεται στο σημείο 5γιβ του παραρτήματος XI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ [οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002 σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο) (ΕΕ L 108 της 24.4.2002, σ. 33)] (ΕΕ L 116 της 22.4.2004, σ. 60, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 20 της 22.4.2004, σ. 14), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2009/140/ΕΚ (οδηγία για την καλύτερη νομοθέτηση) (ΕΕ L 337 της 18.12.2009, σ. 37) (δεν έχει ενσωματωθεί ακόμη στη συμφωνία για τον ΕΟΧ) και με την πράξη που αναφέρεται στο σημείο 5γιβ του παραρτήματος XI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 544/2009 (ΕΕ L 167 της 29.6.2009, σ. 12)· ΕΕ L 334 της 17.12.2009, σ. 4, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 68 της 17.12.2009, σ. 4].

[4] Βλέπε πράξη που αναφέρεται στο σημείο 26l του παραρτήματος XI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Σύσταση της Επιτροπής, της 20ής Σεπτεμβρίου 2010, σχετικά με τη ρυθμιζόμενη πρόσβαση σε δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς (NGA) (ΕΕ L 251 της 25.9.2010, σ. 35), ΕΕ L 341 της 13.12.2012, σ. 28, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 70 της 13.12.2012, σ. 32.

γ) το πλεονέκτημα πρέπει να είναι επιλεκτικό και

δ) το μέτρο πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό·

ε) το μέτρο πρέπει να επηρεάζει τις συναλλαγές εντός του ΕΟΧ.

2.1. Άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ: Ύπαρξη ενίσχυσης

6. **Η χρήση κρατικών πόρων**: Η μεταφορά κρατικών πόρων μπορεί λάβει πολλές μορφές, όπως οι άμεσες επιχορηγήσεις, οι φορολογικές εκπτώσεις ([5]), δάνεια με ευνοϊκούς όρους ή άλλοι προτιμησιακοί όροι χρηματοδότησης. Κρατικοί πόροι εμπλέκονται επίσης, εάν το κράτος προσφέρει παροχές σε είδος, όπως η επένδυση στην κατασκευή (τμήματος) της ευρυζωνικής υποδομής. Κρατικοί πόροι μπορεί να χρησιμοποιούνται ([6]) σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

7. **Επιχειρηματική δραστηριότητα**: Τα κρατικά μέτρα για τη στήριξης επενδύσεων στον τομέα των ευρυζωνικών υπηρεσιών αφορούν συνήθως την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, όπως η κατασκευή, η εκμετάλλευση και η παροχή πρόσβασης σε ευρυζωνική υποδομή ή η διευκόλυνση της χορήγησης συνδεσιμότητας στους τελικούς χρήστες. Επίσης το ίδιο το κράτος μπορεί να ασκήσει οικονομική δραστηριότητα όταν θέτει σε λειτουργία και εκμεταλλεύεται (τμήματα) ευρυζωνικής υποδομής, παραδείγματος χάρη μέσω εσωτερικής εταιρείας ή στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης. Η κατασκευή υποδομής ευρυζωνικού δικτύου με σκοπό τη μελλοντική εμπορική εκμετάλλευσή της από το κράτος ή τρίτους φορείς εκμετάλλευσης συνιστά επίσης οικονομική δραστηριότητα ([7]). Η εγκατάσταση ευρυζωνικού δικτύου για μη εμπορικούς σκοπούς ενδέχεται να μη συνιστά κρατική ενίσχυση ([8]), διότι η κατασκευή του δικτύου δεν ευνοεί μια συγκεκριμένη επιχείρηση ([9]). Εάν όμως, το δίκτυο αυτό διατεθεί στη συνέχεια προς χρήση από επενδυτές ή φορείς εκμετάλλευσης, τότε είναι πιθανό να υφίσταται κρατική ενίσχυση ([10]).

8. **Πλεονέκτημα**: Η ενίσχυση χορηγείται συνήθως απευθείας στους επενδυτές του δικτύου, οι οποίοι στις περισσότερες περιπτώσεις επιλέγονται μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών. Όταν η συνεισφορά του κράτους δεν χορηγείται με τους συνήθεις όρους της αγοράς και, κατά συνέπεια, χαρακτηρίζεται κρατική ενίσχυση βάσει της αρχής του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία αγοράς [βλέπε παράγραφο 11 κατωτέρω], η χρήση της διαδικασίας διαγωνισμού εξασφαλίζει ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο ποσό για το συγκεκριμένο έργο. Ωστόσο, δεν εξαλείφει την ενίσχυση, εφόσον η δημόσια αρχή εξακολουθεί να επιδοτεί τον επιτυχόντα υποψήφιο (π.χ. με τους όρους της «κάλυψης ελλείμματος χρηματοδότησης» ή της συνεισφοράς σε είδος) και ο σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι ακριβώς η επιλογή του δικαιούχου της ενίσχυσης. Η χρηματοδοτική στήριξη θα επιτρέψει στον επιτυχόντα υποψήφιο να ασκήσει αυτή την εμπορική δραστηριότητα με όρους που δεν θα του παρέχονταν σε διαφορετική περίπτωση στην αγορά. Εκτός από τον άμεσο δικαιούχο της ενίσχυσης, έμμεσοι αποδέκτες μπορεί να είναι τρίτες επιχειρήσεις που αποκτούν πρόσβαση χονδρικής στην επιδοτούμενη υποδομή ([11]).

9. **Επιλεκτικότητα:** Τα κρατικά μέτρα για τη στήριξη της ανάπτυξης ευρυζωνικών δικτύων έχουν επιλεκτικό χαρακτήρα διότι απευθύνονται σε επενδυτές ευρυζωνικών συνδέσεων και σε τρίτους φορείς εκμετάλλευσης που δραστηριοποιούνται μόνο σε ορισμένα τμήματα της συνολικής αγοράς υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Αντιθέτως, όσον αφορά τις επιχειρήσεις-τελικούς χρήστες του επιδοτούμενου δικτύου ([12]), το μέτρο ενδέχεται να μην είναι επιλεκτικό, εφόσον η πρόσβαση στην επιδοτούμενη υποδομή είναι ανοικτή σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Επιλεκτικότητα υφίσταται εάν η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων απευθύνεται ειδικά σε συγκεκριμένους επιχειρηματικούς χρήστες, παραδείγματος χάρη εάν η κρατική στήριξη έχει ως στόχο την ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου υπέρ προκαθορισμένων εταιρειών οι οποίες δεν επιλέγονται με βάση τα γενικά κριτήρια που ισχύουν για ολόκληρη την περιοχή που υπάγεται στην αρμοδιότητα της χορηγούσας αρχής ([13]).

([5]) Βλέπε ενδεικτικά την απόφαση της Επιτροπής N 398/05 — Φορολογικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη των ευρυζωνικών υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών στην Ουγγαρία.

([6]) Οι πόροι δημόσιας επιχείρησης συνιστούν κρατικούς πόρους κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, διότι οι πόροι αυτοί υπόκεινται στον έλεγχο των δημόσιων αρχών. Υπόθεση C-482/99 Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-4397. Σύμφωνα με την απόφαση αυτή, θα πρέπει να εκτιμάται αν η χρηματοδότηση μέσω δημόσιας επιχείρησης μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος.

([7]) Υπόθεση T-443/08 και T-455/08 Freistaat Sachsen και λοιποί κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-1311, σκέψεις 93 έως 95.

([8]) Βλέπε, ενδεικτικά, την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση NN 24/07 — Τσεχική Δημοκρατία, Prague Municipal Wireless Network.

([9]) Με τον ίδιο τρόπο, εάν κατασκευάζεται ένα δίκτυο ή παρέχονται ευρυζωνικές υπηρεσίες για να ικανοποιηθούν οι ίδιες ανάγκες της δημόσιας διοίκησης, υπό ορισμένες περιστάσεις, μια τέτοια παρέμβαση ενδέχεται να μην παρέχει πλεονέκτημα σε οικονομικές επιχειρήσεις. Βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 46/07 — Ηνωμένο Βασίλειο, Welsh Public Sector Network Scheme.

([10]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.31687 (N 436/10) — Ιταλία Broadband in Friuli Venezia Giulia (Project Ermes) και στην υπόθεση N 407/09 — Ισπανία, Xarxa Oberta.

([11]) Είναι πιθανό ότι το όφελος της επιχορήγησης μεταφέρεται τουλάχιστον εν μέρει σε τρίτες επιχειρήσεις, ακόμη και αν καταβάλλουν αντίτιμο για τη χονδρική πρόσβαση. Πράγματι, οι τιμές χονδρικής είναι συχνά ρυθμιζόμενες. Η ρύθμιση των τιμών οδηγεί σε χαμηλότερες τιμές σε σχέση με εκείνες που θα επιτύγχανε στην αγορά υπό διαφορετικές συνθήκες η επιχείρηση χονδρικών υπηρεσιών (που μπορεί να είναι τιμές μονοπωλίου, εάν δεν υπάρχει ανταγωνισμός με άλλα δίκτυα). Όταν οι τιμές δεν είναι ρυθμιζόμενες, σε κάθε περίπτωση θα απαιτηθεί από τον φορέα χονδρικής να χρησιμοποιήσει ως μέτρο αναφοράς για τον καθορισμό των τιμών του τις μέσες τιμές που εφαρμόζονται σε άλλους πιο ανταγωνιστικούς τομείς (βλέπε παράγραφο 74 η) κατωτέρω) γεγονός που είναι επίσης πιθανό να οδηγήσει σε τιμές χαμηλότερες από εκείνες που ο φορέας χονδρικής θα είχε επιτύχει σε διαφορετική περίπτωση στην αγορά.

([12]) Οι επιδοτήσεις οικιακών χρηστών δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

([13]) Για ενισχύσεις σε περιοχές επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, βλέπε ενδεικτικά την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 626/09 — Ιταλία, NGA for industrial districts of Lucca.

10. **Στρέβλωση του ανταγωνισμού**: Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΔΕΕ»), η οικονομική στήριξη ή η στήριξη σε είδος στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, εφόσον ενισχύει την οικονομική θέση μιας επιχείρησης σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις ([14]). Λόγω της κρατικής ενίσχυσης που χορηγείται σε έναν ανταγωνιστή, οι υφιστάμενοι φορείς εκμετάλλευσης ενδέχεται να μειώσουν τη χωρητικότητά τους ή οι δυνητικοί φορείς εκμετάλλευσης ενδέχεται να αποφασίσουν να μην εισέλθουν σε νέα αγορά ή γεωγραφική περιοχή. Οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού είναι πιθανό να ενισχυθούν, εάν ο δικαιούχος της ενίσχυσης διαθέτει ισχύ στην αγορά. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της ενίσχυσης κατέχει ήδη δεσπόζουσα θέση σε μια αγορά, το μέτρο ενίσχυσης μπορεί να ενισχύσει τη θέση αυτή εξασθενίζοντας περαιτέρω τις ανταγωνιστικές πιέσεις που μπορούν να ασκήσουν οι ανταγωνιστές.

11. **Επίδραση στο εμπόριο:** Τέλος, στο μέτρο που η κρατική παρέμβαση ενδέχεται να επηρεάσει τους παρόχους υπηρεσιών από άλλα κράτη του ΕΟΧ (αποθαρρύνοντας επίσης την εγκατάστασή τους στα εν λόγω κράτη του ΕΟΧ) επηρεάζει επίσης και το εμπόριο, εφόσον οι αγορές υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (αγορές ευρυζωνικών συνδέσεων χονδρικής και λιανικής), είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης και παρόχων υπηρεσιών ([15]).

2.2. Απουσία ενίσχυσης: η εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία αγοράς

12. Το άρθρο 125 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ορίζει ότι «*Η παρούσα συμφωνία δεν θίγει κατά κανένα τρόπο το καθεστώς ιδιοκτησίας στα συμβαλλόμενα μέρη*». Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ, σχετικά με το αντίστοιχο άρθρο 345 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ»), από την αρχή της ίσης μεταχείρισης συνάγεται ότι το κεφάλαιο που θέτει το κράτος, άμεσα ή έμμεσα, στη διάθεση μιας επιχειρήσεως, υπό συνθήκες που ανταποκρίνονται στους συνήθεις όρους της αγοράς, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως κρατικές ενισχύσεις. Όταν η συμμετοχή στο κεφάλαιο ή οι εισφορές κεφαλαίου από δημόσιο επενδυτή δεν εμφανίζουν επαρκείς προοπτικές έστω και μακροπρόθεσμης κερδοφορίας, η παρέμβαση αυτή πρέπει να θεωρείται ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, και το συμβιβάσιμό της με την κοινή αγορά πρέπει να αξιολογείται αποκλειστικά βάσει των κριτηρίων που θεσπίζει η εν λόγω διάταξη ([16]).

13. Στην απόφασή της στην υπόθεση Amsterdam, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής «η Επιτροπή») εξέτασε την εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή σε οικονομία αγοράς στον τομέα των ευρυζωνικών συνδέσεων ([17]). Όπως επισημαίνεται στην εν λόγω απόφαση, η συμμόρφωση μιας δημόσιας επένδυσης με τους όρους της αγοράς πρέπει να αποδεικνύεται διεξοδικά και συνολικά, είτε μέσω σημαντικής συμμετοχής ιδιωτών επενδυτών είτε με την ύπαρξη ασφαλούς επιχειρηματικού σχεδίου που εμφανίζει ικανοποιητική απόδοση της επένδυσης. Εάν στο σχέδιο συμμετέχουν ιδιώτες επενδυτές, είναι όρος απαράβατος να αναλάβουν τον εμπορικό κίνδυνο που συνδέεται με την επένδυση με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις όπως και ο δημόσιος επενδυτής. Το ίδιο ισχύει και σε άλλες μορφές κρατικής στήριξης όπως τα δάνεια με ευνοϊκούς όρους ή οι εγγυήσεις ([18]).

2.3. Κρατικές ενισχύσεις για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας ως υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος — Απόφαση Altmark και συμβατότητα βάσει του άρθρου 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

14. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη ΕΖΕΣ μπορεί να κρίνουν ότι η παροχή ευρυζωνικού δικτύου θα πρέπει να θεωρείται υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος (εφεξής «ΥΓΟΣ») κατά την έννοια του άρθρου 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ([19]) και της απόφασης *Altmark* ([20]) και να παρέχουν δημόσια χρηματοδότηση σε αυτή τη βάση. Στις περιπτώσεις αυτές, τα μέτρα των κρατών ΕΖΕΣ πρέπει να αξιολογούνται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Αρχής σχετικά με την αντιστάθμιση για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ([21]) και του Πλαισίου της Αρχής για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ([22]), καθώς και την απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού

([14]) Υπόθεση C-310/99, Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-02289, σκέψη 65.
([15]) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 237/08 — Γερμανία, Broadband support in Niedersachsen.
([16]) Υπόθεση C-303/88, Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. I-1433, σκέψεις 20-22.
([17]) Απόφαση της Επιτροπής της 11ης Δεκεμβρίου 2007 στην υπόθεση C 53/06 — Κάτω Χώρες, Citynet Amsterdam — Επένδυση του δήμου του Άμστερνταμ σε δίκτυο πρόσβασης οπτικών ινών (FTTH) (ΕΕ L 247 της 16.9.2008, σ. 27).
([18]) Κατευθυντήριες γραμμές της Αρχής για τις κρατικές ενισχύσεις (ΕΕ L 274 της 26.10.2000, συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 48 της 26.10.2000, σ. 45), που τροποποιήθηκε με την ΕΕ L 105 της 21.4.2011, σ. 32, συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 23 της 21.4.2011, σ. 1.
([19]) Βάσει της νομολογίας, μια επιχείρηση είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, όταν η διαχείριση της υπηρεσίας αυτής της έχει ανατεθεί με πράξη των κρατικών αρχών. Συναφώς, μια υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος μπορεί να ανατεθεί στην επιχείρηση με παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας· βλέπε συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-204/97 και T-270/97 EPAC — Empresa para a Agroalimentação e Cereais κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-2267, σκέψη 126, και υπόθεση T-17/02 Fred Olsen SA κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2031, σκέψεις 186, 188-189.
([20]) Υπόθεση C-280/00, Altmark Trans GmbH και Regierungspräsidium Magdeburg κατά Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, Συλλογή 2003, σ. I-7747. Εφεξής «η απόφαση Altmark».
([21]) Βλέπε http://www.eftasurv.int/media/state-aid-guidelines/Part-VI—Compensation-granted-for-the-provision-of-services-of-general-economic-interest.pdf (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί).
([22]) Βλέπε http://www.eftasurv.int/media/state-aid-guidelines/Part-VI—Framework-for-state-aid-in-the-form-of-public-service-compensation.pdf (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί).

οικονομικού συμφέροντος ([23]), και με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος ([24]). Αυτά τα έγγραφα της Επιτροπής (που αναφέρονται συνολικά ως η «δέσμη κανόνων για τις ΥΓΟΣ») εφαρμόζονται πράγματι στις κρατικές ενισχύσεις για την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων. Στη συνέχεια, εξετάζεται μόνο η εφαρμογή ορισμένων από τις αρχές που αποσαφηνίζονται στα έγγραφα αυτά στη χρηματοδότηση ευρυζωνικών δικτύων, υπό το φως ορισμένων τομεακών ιδιαιτεροτήτων.

Ορισμός των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ)

15. Όσον αφορά τον ορισμό των ΥΓΟΣ, η Αρχή έχει ήδη διευκρινίσει, σε γενικές γραμμές, ότι τα κράτη ΕΖΕΣ δεν μπορούν να αποδίδουν ειδικές υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε υπηρεσίες που παρέχονται ήδη ή μπορούν να παρασχεθούν ικανοποιητικά και υπό όρους, όπως οι τιμές, αντικειμενικά ποιοτικά χαρακτηριστικά, η συνέχεια και η πρόσβαση στην υπηρεσία) που συνάδουν με το δημόσιο συμφέρον, όπως ορίζεται από το κράτος, από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κανονικές συνθήκες αγοράς ([25]).

16. Με την εφαρμογή της αρχής αυτής στον τομέα των ευρυζωνικών δικτύων, η Αρχή θεωρεί ότι, σε περιοχές στις οποίες ιδιώτες επενδυτές έχουν ήδη επενδύσει σε υποδομή ευρυζωνικών δικτύων (ή επεκτείνουν περαιτέρω το δίκτυο) και παρέχουν ήδη ανταγωνιστικές ευρυζωνικές υπηρεσίες με επαρκή ευρυζωνική κάλυψη, η δημιουργία μιας παράλληλης ανταγωνιστικής και ευρυζωνικής υποδομής χρηματοδοτούμενης από το Δημόσιο δεν μπορεί να θεωρείται ΥΓΟΣ κατά την έννοια του άρθρου 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ([26]). Όταν όμως μπορεί να αποδειχθεί ότι ιδιώτες επενδυτές δεν είναι σε θέση να παράσχουν στο εγγύς μέλλον ([27]) επαρκή ευρυζωνική κάλυψη σε όλους τους πολίτες ή χρήστες, αφήνοντας έτσι σημαντικό τμήμα του πληθυσμού χωρίς σύνδεση, η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να χορηγηθεί σε επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί η λειτουργία ΥΓΟΣ, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην προαναφερθείσα ανακοίνωση για τις ΥΓΟΣ. Σχετικά με την πτυχή αυτή, τα δίκτυα που λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της αναγκαιότητας της ΥΓΟΣ θα πρέπει να είναι πάντοτε συγκρίσιμου τύπου, και, συγκεκριμένα, είτε βασικά ευρυζωνικά δίκτυα είτε δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς.

17. Επιπλέον, η ανάπτυξη και λειτουργία ευρυζωνικής υποδομής μπορεί να χαρακτηριστεί ΥΓΟΣ μόνον εφόσον η υποδομή παρέχει καθολική συνδεσιμότητα σε όλους τους χρήστες μιας συγκεκριμένης περιοχής, οικιακούς χρήστες και επιχειρήσεις. Δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής η στήριξη μόνο για τη σύνδεση επιχειρήσεων ([28]).

18. Ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της αποστολής ΥΓΟΣ συνεπάγεται επίσης ότι ο πάροχος του δικτύου που θα αναπτυχθεί δεν θα έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί την πρόσβαση χονδρικής στην υποδομή ενεργώντας με διακριτική ευχέρεια και/ή μεροληπτικό τρόπο (διότι ενδεχομένως θα ήταν οικονομικά ασύμφορο να παρέχει υπηρεσίες πρόσβασης σε μια συγκεκριμένη περιοχή).

19. Δεδομένου του επιπέδου ανταγωνισμού που επιτεύχθηκε μετά την ελευθέρωση του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον ΕΟΧ, και ειδικότερα του ανταγωνισμού που επικρατεί σήμερα στη λιανική αγορά ευρυζωνικών υπηρεσιών, θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο για όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς ένα χρηματοδοτούμενο από το κράτος δίκτυο στο πλαίσιο μιας ΥΓΟΣ. Συνεπώς, η αναγνώριση της αποστολής μιας ΥΓΟΣ για την ανάπτυξη ευρυζωνικών συνδέσεων θα πρέπει να στηρίζεται στην παροχή παθητικής ([29]), ουδέτερης ([30]) και ανοικτής υποδομής. Αυτό το δίκτυο θα πρέπει να παρέχει στους αιτούντες πρόσβαση κάθε δυνατή μορφή πρόσβασης σε δίκτυο και να επιτρέπει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό σε επίπεδο λιανικής, εξασφαλίζοντας την παροχή ανταγωνιστικών και οικονομικά προσιτών υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες ([31]).

([23]) Πράξη αναφερόμενη στο σημείο 1η του παραρτήματος XV της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, απόφαση αριθ. 66/2012 (ΕΕ L 207 της 2.8.2012, σ. 46, συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 43 της 2.8.2012, σ. 56) (ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3-10).

([24]) Πράξη αναφερόμενη στο σημείο 1ηα του παραρτήματος XV της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, βλέπε απόφαση της Μεικτής Επιτροπής αριθ. 225/2012 της 7ης Δεκεμβρίου 2012, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.

([25]) Βλέπε σημείο 48 των κατευθυντήριων γραμμών της Αρχής σχετικά με την αντιστάθμιση για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και σημείο 13 του πλαισίου για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

([26]) Βλέπε σημείο 49 των κατευθυντήριων γραμμών της Αρχής σχετικά με την αντιστάθμιση για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

([27]) Με τον όρο «εγγύς μέλλον» νοείται περίοδος τριών ετών, σύμφωνα με την παράγραφο (59) αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.

([28]) Σύμφωνα με την αρχή που διατυπώνεται στο σημείο 50 των κατευθυντήριων γραμμών της Αρχής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Βλέπε επίσης απόφαση της Επιτροπής N 284/05 — Ιρλανδία, Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks ("MANs"), φάσεις II και III και N 890/06 — Γαλλία, Aide du Sicoval pour un réseau de très haut debit.

([29]) Η παθητική υποδομή δικτύου είναι βασικά η υλική υποδομή των δικτύων. Για τον ορισμό, βλέπε Γλωσσάριο.

([30]) Ένα δίκτυο πρέπει να είναι ουδέτερο από τεχνολογική άποψη και, με τον τρόπο αυτό, να επιτρέπει στους αιτούντες πρόσβαση να χρησιμοποιούν κάθε διαθέσιμη τεχνολογία για να παρέχουν υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες.

([31]) Σύμφωνα με την παράγραφο 74 στοιχείο ζ) αυτών των κατευθυντήριων γραμμών.

20. Ως εκ τούτου, η αποστολή ΥΓΟΣ θα πρέπει να καλύπτει μόνο την ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου που θα εξασφαλίζει καθολική συνδεσιμότητα και την παροχή των σχετικών υπηρεσιών πρόσβασης χονδρικής, χωρίς να περιλαμβάνει λιανικές υπηρεσίες επικοινωνιών ([32]). Όταν ο πάροχος ΥΓΟΣ είναι επίσης φορέας εκμετάλλευσης ευρυζωνικών συνδέσεων με κάθετη ολοκλήρωση, θα πρέπει να προβλέπονται επαρκείς διασφαλίσεις ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις συμφερόντων, αδικαιολόγητες διακρίσεις και κάθε άλλο άδηλο έμμεσο πλεονέκτημα ([33]).

21. Δεδομένου ότι η αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχει ελευθερωθεί πλήρως, εξυπακούεται ότι μια αποστολή ΥΓΟΣ για την ανάπτυξη ευρυζωνικής υποδομής δεν μπορεί να βασιστεί στη χορήγηση αποκλειστικού ή ειδικού δικαιώματος στον πάροχο της ΥΓΟΣ κατά την έννοια του άρθρου 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

Υπολογισμός της αντιστάθμισης και της ανάκτησης

22. Για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης για παροχή ΥΓΟΣ εφαρμόζονται πλήρως οι αρχές της δέσμης κανόνων για τις ΥΓΟΣ. Εντούτοις, με βάση τις ιδιομορφίες του τομέα των ευρυζωνικών συνδέσεων, είναι σκόπιμο να προστεθεί μια διευκρίνιση για τις ΥΓΟΣ που προορίζονται να καλύψουν μη συνδεδεμένες γειτονιές ή συνοικίες («λευκές κηλίδες») σε μια ευρύτερη περιοχή στην οποία ορισμένοι φορείς εκμετάλλευσης έχουν ήδη αναπτύξει ή σχεδιάζουν να αναπτύξουν δική τους υποδομή δικτύου στο εγγύς μέλλον. Όταν η περιοχή για την οποία έχει ανατεθεί η ΥΓΟΣ δεν περιορίζεται μόνο στις «λευκές κηλίδες», λόγω του μεγέθους τους ή της χωροθεσίας, ο πάροχος της ΥΓΟΣ μπορεί να πρέπει να αναπτύξει υποδομή δικτύου και στις οικονομικά συμφέρουσες περιοχές που καλύπτονται ήδη από εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης. Σε αυτή την περίπτωση, κάθε χορηγούμενη αντιστάθμιση θα πρέπει να καλύπτει μόνο το κόστος επέκτασης της υποδομής στις μη οικονομικά συμφέρουσες λευκές κηλίδες, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος ([34]).

23. Σε πολλές περιπτώσεις, μπορεί να είναι σκόπιμο να καθοριστεί εκ των προτέρων το ποσό της αντιστάθμισης, ώστε να καλύπτει το αναμενόμενο έλλειμμα χρηματοδότησης, κατά τη διάρκεια δεδομένης χρονικής περιόδου, και όχι για να καθοριστεί η αντιστάθμιση απλώς βάσει των εξόδων και των εσόδων όπως αυτά προκύπτουν. Στην πρώτη περίπτωση, η εταιρεία διαθέτει εν γένει περισσότερα κίνητρα να περιορίσει το κόστος και να αναπτύξει την επιχειρηματική της δραστηριότητα σε βάθος χρόνου ([35]). Όταν μια αποστολή ΥΓΟΣ για την ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου δεν βασίζεται στην ανάπτυξη κρατικής υποδομής, θα πρέπει να θεσπίζονται επαρκείς μηχανισμοί επανεξέτασης και ανάκτησης, ώστε να μην μπορεί ο πάροχος της ΥΓΟΣ να αποκομίζει αθέμιτο πλεονέκτημα μέσω της διατήρησης της ιδιοκτησίας του δικτύου το οποίο χρηματοδοτήθηκε με δημόσια κεφάλαια μετά τη λήξη της παραχώρησης της ΥΓΟΣ.

2.4. **Διοικητικά και κανονιστικά μέτρα για τη στήριξη της ευρυζωνικής ανάπτυξης που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων του ΕΟΧ για τις κρατικές ενισχύσεις**

24. Τα κράτη της ΕΖΕΣ μπορούν να επιλέγουν διάφορα είδη μέτρων για να επιταχύνουν την ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων και ιδίως δικτύων NGA, παράλληλα με τη χορήγηση άμεσης χρηματοδότησης σε επιχειρήσεις. Τα εν λόγω μέτρα δεν ενέχουν αναγκαστικά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

([32]) Ο περιορισμός αυτός αιτιολογείται από το γεγονός ότι, αφού αναπτυχθεί ένα δίκτυο ευρυζωνικής σύνδεσης που παρέχει καθολική σύνδεση, οι δυνάμεις της αγοράς επαρκούν συνήθως για την παροχή υπηρεσιών επικοινωνίας σε όλους τους χρήστες σε ανταγωνιστικές τιμές.

([33]) Οι διασφαλίσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, καθώς επίσης και τη σύσταση μιας διαρθρωτικά και νομικά χωριστής οντότητας από τον κάθετα ολοκληρωμένο φορέα εκμετάλλευσης. Η εν λόγω οντότητα θα πρέπει να έχει την αποκλειστική ευθύνη για τη συμμόρφωση με και την παροχή της ΥΓΟΣ που της έχει ανατεθεί.

([34]) Τα κράτη ΕΖΕΣ οφείλουν να επινοήσουν, δεδομένης της ιδιαιτερότητας κάθε περίπτωσης, την καταλληλότερη μέθοδο που θα εξασφαλίζει ότι η χορηγούμενη αντιστάθμιση θα καλύπτει μόνο το κόστος εκπλήρωσης της αποστολής της ΥΓΟΣ στις λευκές κηλίδες, σύμφωνα με τις αρχές της δέσμης κανόνων για τις ΥΓΟΣ, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος. Ενδεικτικά, η χορηγούμενη αντιστάθμιση μπορεί να βασίζεται σε σύγκριση μεταξύ των εσόδων από την εμπορική εκμετάλλευση της υποδομής σε οικονομικά συμφέρουσες περιοχές καλυπτόμενες ήδη από εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης και των εσόδων από την εμπορική εκμετάλλευση των λευκών κηλίδων. Τα κέρδη που υπερβαίνουν το εύλογο κέρδος, δηλαδή τα κέρδη πέραν της μέσης απόδοσης των επενδυμένων κεφαλαίων για την ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης ευρυζωνικής υποδομής, μπορούν να διατεθούν στη χρηματοδότηση της ΥΓΟΣ στις οικονομικά ασύμφορες περιοχές, ενώ τα υπόλοιπα κέρδη θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος της χορηγούμενης οικονομικής αντιστάθμισης. Βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 331/08, Γαλλία — THD Hauts de Seine.

([35]) Εάν, ωστόσο, η εξέλιξη των μελλοντικών δαπανών και εσόδων περιβάλλεται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας και υπάρχει έντονη ασυμμετρία πληροφόρησης, η δημόσια αρχή μπορεί επίσης να υιοθετήσει μοντέλα αντιστάθμισης που δεν είναι εντελώς εκ των προτέρων, αλλά μάλλον αποτελούν συνδυασμό εκ των προτέρων και εκ των υστέρων μοντέλων (π.χ. με τη χρησιμοποίηση τρόπων ανάκτησης που θα επιτρέπουν μια ισορροπημένη κατανομή των μη αναμενόμενων κερδών).

25. Δεδομένου ότι μεγάλο μέρος τους κόστους εγκατάστασης δικτύων NGA συνίσταται σε έργα πολιτικού μηχανικού ([36]), τα κράτη ΕΖΕΣ μπορούν να αποφασίσουν, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ([37]), να διευκολύνουν τη διαδικασία απόκτησης δικαιωμάτων, να απαιτήσουν από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου να συντονίζουν την εκτέλεση των έργων πολιτικού μηχανικού και/ή να μοιράζονται μέρος της υποδομής τους. Παρομοίως, τα κράτη ΕΖΕΣ μπορούν επίσης να απαιτούν να υπάρχει για κάθε νέα κατασκευή (περιλαμβανομένων των νέων δικτύων υδροδότησης, μεταφοράς ενέργειας, μεταφορών ή αποχέτευσης) και/ή για κτίρια κατάλληλη σύνδεση για δίκτυα NGA. Τρίτα μέρη μπορούν επίσης να εγκαθιστούν με δικά τους έξοδα δική τους παθητική υποδομή δικτύου, όταν εκτελούνται ούτως ή άλλως γενικά έργα πολιτικού μηχανικού. Η ευκαιρία αυτή θα πρέπει να παρέχεται με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς εκμετάλλευσης και θα πρέπει καταρχήν να είναι ανοικτή σε όλους τους δυνητικούς χρήστες και όχι μόνο στους φορείς εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών επικοινωνιών (δηλαδή υπηρεσίες ηλεκτρισμού, αερίου, υδροδότησης κ.λπ.) ([38]). Μια κεντρική απογραφή των υφιστάμενων υποδομών (επιδοτούμενων ή άλλων), η οποία θα περιλάμβανε ενδεχομένως και τα προγραμματιζόμενα έργα, θα συνέβαλλε στην εμπορική ανάπτυξη ευρυζωνικών συνδέσεων ([39]). Οι υφιστάμενες υποδομές δεν αφορούν μόνο τις υποδομές τηλεπικοινωνιών, όπως η ενσύρματη, ασύρματη ή δορυφορική υποδομή, αλλά και εναλλακτικές υποδομές (αποχετευτικούς αγωγούς, φρεάτια επίσκεψης κ.λπ.) άλλων κλάδων (όπως οι κοινωφελείς υπηρεσίες) ([40]).

2.5. **Η εκτίμηση της συμβατότητας βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ**

26. Όταν παρέμβαση του κράτους υπέρ της ευρυζωνικής ανάπτυξης ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο τμήμα 2, η Αρχή εκτιμά τη συμβατότητα της εν λόγω παρέμβασης με το άρθρο 59 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ ([41]). Μέχρι στιγμής, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές έχουν υιοθετήσει διαφορετικά μοντέλα παρέμβασης. Το προσάρτημα παρέχει ενδεικτικό κατάλογο των μοντέλων αυτών. Εκτός από τα μοντέλα που περιγράφονται στο προσάρτημα, οι δημόσιες αρχές μπορούν επίσης να αναπτύξουν άλλα μοντέλα για τη στήριξη της ανάπτυξης ευρυζωνικών συνδέσεων ([42]). Για όλα τα είδη παρεμβάσεων πρέπει να εφαρμόζονται όλα τα κριτήρια συμβατότητας που ορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ([43]).

27. Κρατικές ενισχύσεις για ευρυζωνικά έργα μπορούν να χορηγούνται σε ενισχυόμενες περιοχές κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ και των ειδικών κανόνων για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ([44]). Σε αυτή την περίπτωση, μια ενίσχυση για ευρυζωνικά δίκτυα μπορεί να χαρακτηριστεί ενίσχυση αρχικής επένδυσης κατά την έννοια των κανόνων για τις περιφερειακές ενισχύσεις. Όταν ένα μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής αυτών των κανόνων και εφόσον πρόκειται να χορηγηθεί ατομική ενίσχυση ειδικού σκοπού (ad hoc) ενισχύσεων σε μία και μόνο επιχείρηση, ή ενίσχυση που περιορίζεται σε έναν μόνο τομέα δραστηριότητας, το κράτος οφείλει να αποδείξει ότι πληρούνται οι όροι των κανόνων για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Στους όρους αυτούς περιλαμβάνεται ειδικότερα ο όρος ότι το εν λόγω σχέδιο συμβάλλει στην ευόδωση μιας συνεπούς στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης και ότι, με γνώμονα το μέγεθος και τη φύση του σχεδίου, δεν θα προκύψει απαράδεκτη νόθευση του ανταγωνισμού.

2.5.1. *Επισκόπηση των κοινών αρχών συμβατότητας*

28. Κατά την αξιολόγηση βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, η Αρχή μεριμνά ώστε οι θετικές επιπτώσεις του μέτρου ενίσχυσης για την επίτευξη ενός στόχου κοινού συμφέροντος να υπερκαλύπτουν τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις του, όπως στρεβλώσεις του εμπορίου και του ανταγωνισμού. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται σε δύο στάδια.

([36]) Όπως η εκσκαφή, η τοποθέτηση καλωδίων, οι εσωτερικές καλωδιώσεις κτιρίων. Στην περίπτωση εγκατάστασης ινών στα οικιακά δίκτυα, οι δαπάνες αυτές ανέρχονται στο 70 %-80 % των συνολικών επενδυτικών δαπανών.

([37]) Για παραπομπή, βλέπε υποσημείωση 3 ανωτέρω.

([38]) Βλέπε επίσης απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 383/09 — Γερμανία — Τροποποίηση του N 150/23008 — Ευρυζωνικές συνδέσεις σε αγροτικές περιοχές της Σαξονίας. Στην υπόθεση αυτή, τα γενικά έργα πολιτικού μηχανικού, όπως η συντήρηση οδών, δεν ενείχαν στοιχείο κρατικής ενίσχυσης. Τα μέτρα που έλαβαν οι γερμανικές αρχές αφορούσαν «γενικά έργα πολιτικού μηχανικού» τα οποία θα είχαν αναληφθεί ούτως ή άλλως από το κράτος για λόγους συντήρησης. Η δυνατότητα τοποθέτησης αγωγών και δημιουργίας ευρυζωνικής υποδομής με την ευκαιρία της συντήρησης των οδών — και με δαπάνες των φορέων εκμετάλλευσης — ανακοινώθηκε δημόσια και δεν περιορίστηκε ούτε προοριζόταν στον ευρυζωνικό τομέα. Δεν μπορεί, ωστόσο, να αποκλειστεί ότι η κρατική χρηματοδότηση των εν λόγω έργων εμπίπτει στην έννοια της ενίσχυσης του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, εάν τα έργα περιορίζονται ή είναι σαφώς προσανατολισμένα στον ευρυζωνικό τομέα.

([39]) Βλέπε, ενδεικτικά, το «Infrastrukturatlas» της γερμανικής ΕΡΑ στο οποίο οι φορείς ανταλλάσσουν οικειοθελώς πληροφορίες για τις διαθέσιμες και δυνητικά επαναχρησιμοποιήσιμες υποδομές.

([40]) Θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες παρέχει στις αρμόδιες εθνικές αρχές τη δυνατότητα να ζητήσουν από τις επιχειρήσεις να δώσουν τις αναγκαίες πληροφορίες, ώστε οι εν λόγω αρχές να μπορέσουν να διενεργήσουν, σε συνεργασία με τις ΕΡΑ, λεπτομερή απογραφή της φύσης, της διαθεσιμότητας και της γεωγραφικής θέσης των στοιχείων και εγκαταστάσεων του δικτύου, και να τη διαθέσουν στα ενδιαφερόμενα μέρη. Βλέπε άρθρο 12 παράγραφος 4 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 2002, σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία-πλαίσιο) (όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2009/140/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009.

([41]) Βλέπε, για παράδειγμα, την απόφαση της Αρχής αριθ. 231/11/COL για την ταχεία ανάπτυξη δικτύου πρόσβασης νέας γενιάς σε αγροτικές περιοχές του δήμου του Tromsø (ΕΕ C 10 της 2.1.2012, σ. 5 και στο Συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 2 της 12.1.2012, σ. 3). Ο κατάλογος όλων των αποφάσεων της Επιτροπής που εκδόθηκαν βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των ευρυζωνικών δικτύων, που είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf

([42]) Παραδείγματος χάρη, τα δάνεια (σε αντιδιαστολή με τις επιχορηγήσεις) μπορεί να είναι χρήσιμα για την αντιμετώπιση της έλλειψης πιστώσεων για μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε υποδομές.

([43]) Αυτό με την επιφύλαξη ενδεχόμενης εφαρμογής των κατευθυντηρίων γραμμών για τις ενισχύσεις, περιφερειακού χαρακτήρα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 27.

([44]) Βλέπε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα εφαρμοστέες ratione temporis (π.χ. κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2007-2013 (ΕΕ L 54 της 28.2.2008, σ. 1, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 11 της 28.2.2008, σ. 1).

29. Πρώτον, κάθε μέτρο ενίσχυσης πρέπει να τηρεί τις κατωτέρω αναγκαίες προϋποθέσεις. Εάν δεν τηρείται μία από τις κατωτέρω προϋποθέσεις, η ενίσχυση κηρύσσεται ασυμβίβαστη με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

1) Συμβολή στην επίτευξη στόχων κοινού συμφέροντος

2) Απουσία παροχής της υπηρεσίας από την αγορά λόγω αδυναμιών της αγοράς ή σοβαρών ανισοτήτων

3) Καταλληλότητα των κρατικών ενισχύσεων ως μέσου πολιτικής

4) Λειτουργία της ενίσχυσης ως κινήτρου

5) Περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο απαραίτητο

6) Περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων

7) Διαφάνεια

30. Δεύτερον, εάν πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, η Αρχή σταθμίζει τις θετικές επιπτώσεις του μέτρου ενίσχυσης για την επίτευξη ενός στόχου κοινού συμφέροντος με τις ενδεχόμενες αρνητικές επιπτώσεις.

31. Τα επιμέρους στάδια της εκτίμησης της Αρχής στον τομέα της ευρυζωνικότητας εκτίθενται αναλυτικότερα στη συνέχεια

(1) Συμβολή στην επίτευξη στόχων κοινού συμφέροντος

32. Όσον αφορά τον στόχο κοινού συμφέροντος, η Αρχή θα εκτιμήσει κατά πόσο η προβλεπόμενη παρέμβαση θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων κοινού συμφέροντος που αναλύθηκαν ανωτέρω.

(2) Απουσία παροχής της υπηρεσίας από την αγορά λόγω αδυναμιών της αγοράς ή σοβαρών ανισοτήτων

33. «Αδυναμία της αγοράς» υφίσταται όταν οι αγορές δεν μπορούν να επιτύχουν από μόνες τους, χωρίς παρέμβαση, θετικά αποτελέσματα για την κοινωνία. Αυτό παρατηρείται, για παράδειγμα, όταν δεν πραγματοποιούνται ορισμένες επενδύσεις, ακόμη και αν το οικονομικό όφελος για την κοινωνία υπερβαίνει το κόστος ([45]). Σε τέτοιες περιπτώσεις, η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης μπορεί να έχει θετικές επιπτώσεις και η συνολική αποδοτικότητα μπορεί να βελτιωθεί μέσω της προσαρμογής των οικονομικών κινήτρων για τις επιχειρήσεις. Στον ευρυζωνικό τομέα, μια μορφή αδυναμίας της αγοράς συνδέεται με τις θετικές εξωγενείς επιδράσεις. Αυτές οι εξωγενείς επιδράσεις προκύπτουν όταν οι φορείς της αγοράς δεν εσωτερικεύουν πλήρως τα οφέλη των πράξεών τους. Ενδεικτικά, η διαθεσιμότητα ευρυζωνικών δικτύων δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για την παροχή περισσότερων υπηρεσιών και για καινοτομίες. Και τα δύο αυτά μπορεί να ωφελήσουν περισσότερους χρήστες από τους άμεσους επενδυτές και συνδρομητές του δικτύου. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα λιγότερες ιδιωτικές επενδύσεις σε ευρυζωνικά δίκτυα.

34. Λόγω των οικονομικών επιπτώσεων της πληθυσμιακής πυκνότητας, η ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων είναι γενικά πιο αποδοτική εκεί όπου η δυνητική ζήτηση είναι υψηλότερη και συγκεντρωμένη, δηλαδή σε πυκνοκατοικημένες περιοχές. Εξαιτίας του υψηλού πάγιου κόστους της επένδυσης, το μοναδιαίο κόστος αυξάνεται σημαντικά με τη μείωση της πληθυσμιακής πυκνότητας ([46]). Συνεπώς, όταν τα ευρυζωνικά δίκτυα χρησιμοποιούνται με εμπορικούς όρους έχουν την τάση να καλύπτουν επικερδώς μέρος μόνο του πληθυσμού. Ωστόσο, η ευρεία και οικονομικά προσιτή πρόσβαση στις ευρυζωνικές συνδέσεις παράγει θετικές εξωγενείς επιπτώσεις λόγω της ικανότητάς της να επιταχύνει την ανάπτυξη και την καινοτομία σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Σε περίπτωση που η αγορά δεν παρέχει επαρκή ευρυζωνική κάλυψη ή οι συνθήκες πρόσβασης δεν είναι ικανοποιητικές, οι κρατικές ενισχύσεις μπορούν, κατά συνέπεια, να συμβάλλουν στη διόρθωση αυτής της αδυναμίας της αγοράς.

([45]) Ωστόσο, το γεγονός ότι μια συγκεκριμένη επιχείρηση δεν είναι σε θέση να αναλάβει ένα σχέδιο χωρίς ενίσχυση δεν υποδηλώνει την ύπαρξη αδυναμίας της αγοράς. Για παράδειγμα, η απόφαση μιας επιχείρησης να μην επενδύσει σε ένα σχέδιο χαμηλής αποδοτικότητας ή σε μια περιοχή όπου υπάρχει περιορισμένη ζήτηση στην αγορά και/ή χαμηλή ανταγωνιστικότητα κόστους, δεν μπορεί να αποτελέσει ένδειξη ανεπάρκειας, αλλά μάλλον ένδειξη καλής λειτουργίας της αγοράς.

([46]) Τα δορυφορικά συστήματα έχουν επίσης υψηλό κόστος ανά μονάδα, αλλά σε μεγαλύτερη κλίμακα και, επομένως, παρουσιάζουν μικρότερη εξάρτηση από την πληθυσμιακή πυκνότητα.

35. Ένας δεύτερος πιθανός στόχος κοινού συμφέροντος συνδέεται με την ισότητα. Οι κυβερνήσεις μπορεί να επιλέξουν να παρέμβουν για να διορθώσουν κοινωνικές ή περιφερειακές ανισότητες που προκαλούνται από την κατάσταση της αγοράς. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι κρατικές ενισχύσεις για τις ευρυζωνικές συνδέσεις μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη στόχων ισότητας, δηλαδή ως μέσο για να βελτιωθεί η πρόσβαση σε ένα ουσιώδες μέσο επικοινωνίας και συμμετοχής στην κοινωνία, καθώς επίσης και ελευθερίας έκφρασης για όλα τα μέλη της κοινωνίας, γεγονός που βελτιώνει την κοινωνική και εδαφική συνοχή.

(3) Καταλληλότητα των κρατικών ενισχύσεων ως μέσου πολιτικής και σχεδιασμός του μέτρου

36. Η κρατική παρέμβαση για τη στήριξη των ευρυζωνικών δικτύων μπορεί να υλοποιείται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο ή σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης ([47]). Συνεπώς, ο συντονισμός των διαφόρων παρεμβάσεων έχει ουσιαστική σημασία για την αποφυγή επικαλύψεων και έλλειψης συνοχής. Για να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα και ο συντονισμός των τοπικών παρεμβάσεων, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί υψηλός βαθμός διαφάνειας των τοπικών πρωτοβουλιών.

37. Τα κράτη ΕΖΕΣ ενθαρρύνονται να καταρτίζουν σχέδια εθνικής εμβέλειας συμβατά με τις βασικές αρχές που διέπουν τις δημόσιες πρωτοβουλίες, καθώς και να προσδιορίζουν τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά των σχεδιαζόμενων δικτύων, όποτε αυτό είναι δυνατόν, με τον σεβασμό των αρμοδιοτήτων και ιδιαιτεροτήτων ([48]). Τα εθνικά καθεστώτα-πλαίσια για την ευρυζωνική ανάπτυξη εξασφαλίζουν συνεκτικότητα στη χρήση των δημόσιων πόρων, μειώνουν τη διοικητική επιβάρυνση για τις μικρότερες χορηγούσες αρχές και επιταχύνουν την εφαρμογή των μεμονωμένων μέτρων ενίσχυσης. Επίσης, ενθαρρύνονται τα κράτη ΕΖΕΣ να παρέχουν, σε κεντρικό επίπεδο, σαφή καθοδήγηση για την υλοποίηση έργων ευρυζωνικών δικτύων χρηματοδοτούμενων με κρατικές ενισχύσεις.

38. Ο ρόλος των ΕΡΑ στον σχεδιασμό επωφελών για τον ανταγωνισμό μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της ευρυζωνικής ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Οι ΕΡΑ έχουν αποκτήσει τεχνικές γνώσεις και εμπειρογνωσία χάρη στον καίριο ρόλο που τους έχουν αναθέσει οι τομεακές κανονιστικές ρυθμίσεις ([49]). Οι ΕΡΑ μπορούν καλύτερα από κάθε άλλον φορέα να προσφέρουν βοήθεια στις δημόσιες αρχές όσον αφορά τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων και θα πρέπει να ζητείται η γνώμη τους κατά τον προσδιορισμό των περιοχών-στόχων. Θα πρέπει επίσης να ζητείται η γνώμη τους για τον προσδιορισμό των χονδρικών τιμών πρόσβασης και των προϋποθέσεων, καθώς και για την επίλυση διαφορών μεταξύ των αιτούντων πρόσβαση και του φορέα εκμετάλλευσης της επιδοτούμενης υποδομής. Τα κράτη ΕΖΕΣ ενθαρρύνονται να χορηγούν στις ΕΡΑ τους πόρους που χρειάζονται, ώστε να είναι αυτές σε θέση να παρέχουν αυτήν τη στήριξη. Εάν είναι αναγκαίο, τα κράτη ΕΖΕΣ θα πρέπει να παρέχουν κατάλληλη νομική βάση για τη συμμετοχή των ΕΡΑ στα ευρυζωνικά σχέδια που χρηματοδοτούνται με κρατικές ενισχύσεις. Τηρώντας τη βέλτιστη πρακτική, οι ΕΡΑ πρέπει να εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές προς τις τοπικές αρχές που περιλαμβάνουν συστάσεις σχετικά με την ανάλυση της αγοράς, τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης και τις αρχές τιμολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη το κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες και τις σχετικές συστάσεις που εκδίδει η Αρχή ([50]).

39. Εκτός από τη συμμετοχή των ΕΡΑ, οι Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού μπορούν επίσης να παρέχουν χρήσιμες συμβουλές όσον αφορά καθεστώτα-πλαίσια μεγάλης κλίμακας, ώστε να συμβάλλουν στην εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους φορείς που υποβάλλουν προσφορές και στην αποφυγή της χορήγησης δυσανάλογα υψηλού μεριδίου κρατικών πόρων σε έναν φορέα, γεγονός που θα ενίσχυε την (ενδεχομένως ήδη δεσπόζουσα) θέση του στην αγορά ([51]). Εκτός από τον ρόλο

([47]) Για δημοτική και περιφερειακή χρηματοδότηση, βλέπε τις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις SA 33420 (2011/N) — Γερμανία, Breitband Lohr am Main, N 699/2009 — Ισπανία, Desarrollo del programa de infraestructuras de telecomunicaciones en la Región de Murcia.

([48]) Συχνά τα κράτη μέλη της ΕΕ κοινοποιούν προγράμματα-πλαίσια που περιγράφουν τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί δημοτική ή περιφερειακή χρηματοδότηση για ευρυζωνική ανάπτυξη. Βλέπε ενδεικτικά, N 62/10 — Φινλανδία Ενίσχυση για την κατασκευή ευρυζωνικής υποδομής υψηλής ταχύτητας σε αραιοκατοικημένες περιοχές της Φινλανδίας, N 53/10 Γερμανία, Ομοσπονδιακό πρόγραμμα-πλαίσιο για την κατασκευή αγωγών, ή N 30/10 — Σουηδία, Κρατική ενίσχυση στον ευρυζωνικό τομέα στο πλαίσιο του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης.

([49]) Για την παραπομπή, βλέπε ανωτέρω υποσημείωση 3.

([50]) Βλέπε Σύσταση της Αρχής, της 5ης Νοεμβρίου 2008, αναφορικά με σχετικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την πράξη που αναφέρεται στο σημείο 5cl του παραρτήματος XI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών) (ΕΕ C 156 της 9.7.2009, σ. 18, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 36 της 9.7.2009, σ. 1). Αυτό θα επέφερε μεγαλύτερη διαφάνεια, θα περιόριζε τη διοικητική επιβάρυνση για τις τοπικές αρχές και, ως εκ τούτου, οι ΕΡΑ δεν θα ήταν αναγκασμένες να αναλύουν χωριστά κάθε περίπτωση κρατικής ενίσχυσης.

([51]) Βλέπε παραδείγματος χάρη τη γνώμη αριθ. 12-A-02 της 17ης Ιανουαρίου 2012 σχετικά με αίτημα γνωμοδότησης της επιτροπής οικονομίας, βιώσιμης ανάπτυξης και χωροταξίας της Γερουσίας σχετικά με το πλαίσιο παρέμβασης των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον τομέα της ανάπτυξης δικτύων πολύ υψηλής ταχύτητας (γνώμη της Γαλλικής Αρχής Ανταγωνισμού σχετικά με την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων πολύ υψηλής ταχύτητας).

των ΕΡΑ, ορισμένα κράτη ΕΖΕΣ δημιουργούν εθνικά κέντρα δεξιοτήτων για να βοηθήσουν τις μικρές, τοπικές αρχές να σχεδιάζουν κατάλληλα μέτρα κρατικών ενισχύσεων και να εξασφαλίσουν τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ([52]).

40. Για τον κατάλληλο σχεδιασμό του μέτρου, το κριτήριο στάθμισης απαιτεί επίσης να είναι η κρατική ενίσχυση *ενδεδειγμένο* μέσο πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Ως προς αυτό, μολονότι η εκ των προτέρων ρύθμιση διευκολύνει σε πολλές περιπτώσεις την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων σε αστικές και πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές, μπορεί να μην αποτελεί επαρκές μέτρο για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών, ιδίως σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές με χαμηλή εσωτερική αποδοτικότητα της επένδυσης ([53]). Παρομοίως, τα μέτρα υπέρ των ευρυζωνικών συνδέσεων από πλευράς ζήτησης (όπως κουπόνια για τελικούς χρήστες), αν και συμβάλλουν ενδεχομένως θετικά στη διείσδυση ([54]) των ευρυζωνικών συνδέσεων, δεν μπορούν πάντοτε να καλύψουν την έλλειψη ευρυζωνικών υποδομών ([55]). Ως εκ τούτου, σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να μην υπάρχει άλλη λύση από τη χορήγηση κρατικής χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της έλλειψης ευρυζωνικής συνδεσιμότητας. Ως εκ τούτου, σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να μην υπάρχει άλλη λύση από τη χορήγηση κρατικής χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση της έλλειψης ευρυζωνικής συνδεσιμότητας. Οι χορηγούσες αρχές λαμβάνουν επίσης υπόψη (ανα)κατανομές ραδιοφάσματος που οδηγούν σε ενδεχόμενη ανάπτυξη δικτύων στις στοχευμένες περιοχές, γεγονός που θα εξασφάλιζε ενδεχομένως την επίτευξη των στόχων των αρχών χωρίς τη χορήγηση άμεσων επιχορηγήσεων.

(4) Λειτουργία της ενίσχυσης ως κινήτρου

41. Όσον αφορά τον χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου, πρέπει να εξεταστεί αν η συγκεκριμένη επένδυση για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτύων δεν θα είχε αναληφθεί στο ίδιο χρονοδιάγραμμα χωρίς κρατική ενίσχυση. Όταν ένας φορέας υπόκειται σε ορισμένες υποχρεώσεις για την κάλυψη της περιοχής-στόχου ([56]), μπορεί να μην είναι επιλέξιμος για χορήγηση κρατικής ενίσχυσης, δεδομένου ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν θεωρείται πιθανό να λειτουργήσει ως κίνητρο.

(5) Περιορισμός της ενίσχυσης στο ελάχιστο απαραίτητο

42. Κατά την εκτίμηση του αναλογικού χαρακτήρα των κοινοποιούμενων μέτρων, η Αρχή θα επισημάνει ορισμένες αναγκαίες προϋποθέσεις για να περιοριστούν στο ελάχιστο οι κρατικές ενισχύσεις και οι δυνητικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, όπως εξηγείται αναλυτικότερα στα επόμενα τμήματα.

(6) Περιορισμός των αρνητικών επιπτώσεων

43. Η αλλαγή της συμπεριφοράς του δικαιούχου, ωστόσο, λόγω της ενίσχυσης ενδέχεται επίσης να έχει αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές. Η σοβαρότητα της στρέβλωσης του ανταγωνισμού μπορεί να αξιολογηθεί με βάση τις επιπτώσεις στους ανταγωνιστές. Αν οι ανταγωνιστές διαπιστώσουν ότι, εξαιτίας της ενίσχυσης, μειώνεται η αποδοτικότητα της προηγούμενης επένδυσής τους, μπορεί να αποφασίσουν να μειώσουν τις μελλοντικές τους επενδύσεις ή και να αποσυρθούν από την αγορά ([57]). Επιπλέον, όταν ο δικαιούχος της ενίσχυσης που πρόκειται να επιλεγεί με διαδικασία διαγωνισμού μπορεί να είναι επιχείρηση που κατέχει ήδη ή ενδέχεται να αποκτήσει δεσπόζουσα θέση στην αγορά λόγω της χρηματοδοτούμενης από το κράτος επένδυσης, το μέτρο ενίσχυσης θα μπορούσε να εξασθενίσει την ανταγωνιστική πίεση που μπορούν να ασκήσουν οι ανταγωνιστές. Εξάλλου, αν ένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης ή οι όροι που συνδέονται με αυτό (όπως η μέθοδος χρηματοδότησης, όταν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του) συνεπάγεται αναπόφευκτα παράβαση της νομοθεσίας του ΕΟΧ, η ενίσχυση δεν μπορεί να κηρυχθεί συμβιβάσιμη με τη συμφωνία για τον ΕΟΧ ([58]).

(7) Διαφάνεια

44. Η ενίσχυση χορηγείται με διαφάνεια· ειδικότερα, πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα κράτη ΕΖΕΣ, οι οικονομικοί παράγοντες, το ενδιαφερόμενο κοινό και η Αρχή έχουν εύκολη πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πράξεις και τις δέουσες πληροφορίες που αφορούν την εν λόγω ενίσχυση η οποία χορηγείται βάσει των εν λόγω διατάξεων. Οι απαιτήσεις διαφάνειας ορίζονται λεπτομερώς στην παράγραφο 74.

([52]) Ενδεικτικά, βλέπε τις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 237/08, Broadband support in Niedersachsen, Γερμανία ή SA.33671 Broadband Delivery UK, Ηνωμένο Βασίλειο.

([53]) Ενδεικτικά, βλέπε απόφαση της Επιτροπής N 473/07 — Ιταλία, Broadband connection for Alto Adige — απόφαση N 570/07 Γερμανία, Broadband in rural areas of Baden-Württemberg.

([54]) Ειδικότερα, για να προαχθεί η εφαρμογή των ήδη διαθέσιμων ευρυζωνικών λύσεων, είτε πρόκειται για σταθερά ή ασύρματα επίγεια δίκτυα, διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο, είτε για ευρέως διαδεδομένες δορυφορικές λύσεις.

([55]) Ενδεικτικά, βλέπε την απόφαση της Επιτροπής N 222/06 — Ιταλία, Aid to bridge the digital divide in Sardinia.

([56]) Αυτό μπορεί ενδεχομένως να ισχύει, για τους φορείς κινητής τηλεφωνίας LTE (long-term evolution) ή για τις προηγμένες επιχειρήσεις LTE με στόχους κάλυψης βάσει των όρων της αδείας τους, στην περιοχή στόχο. Με τον ίδιο τρόπο, εάν ένας φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας λάβει αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας, δεν είναι δυνατή η χορήγηση συμπληρωματικής κρατικής ενίσχυσης για τη χρηματοδότηση του ιδίου δικτύου.

([57]) Το αποτέλεσμα αυτού του τύπου αποκαλείται και «παραγκωνισμός».

([58]) Ενδεικτικά, βλέπε υπόθεση C-156/98 Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-6857, σκέψη 78 και υπόθεση C-333/07 Régie Networks, Συλλογή 2008, σ. I-10807, σκέψεις 94-116.

(8) Η συνολική διαδικασία εξισορρόπησης και οι προϋποθέσεις συμβατότητας για τον περιορισμό της στρέβλωσης του ανταγωνισμού

45. Ένα προσεκτικά σχεδιασμένο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας θα πρέπει να διασφαλίζει θετικό συνολικό ισοζύγιο των αποτελεσμάτων του μέτρου.

46. Ειδικότερα, το αποτέλεσμα του μέτρου κρατικής ενίσχυσης μπορεί να περιγραφεί ως η μεταβολή της δραστηριότητας σε σύγκριση με την κατάσταση που θα υπήρχε χωρίς την ενίσχυση. Οι θετικές επιπτώσεις της ενίσχυσης συνδέονται άμεσα με την αλλαγή συμπεριφοράς του αποδέκτη. Η αλλαγή αυτή θα πρέπει να επιτρέπει την επίτευξη του επιθυμητού στόχου κοινού ενδιαφέροντος. Στον ευρυζωνικό τομέα, η ενίσχυση οδηγεί στην ανάπτυξη νέας υποδομής που δεν θα υπήρχε χωρίς αυτήν, δημιουργώντας πρόσθετη δυναμικότητα και ταχύτητα στην αγορά, συμβάλλοντας στη μείωση των τιμών και προσφέροντας μεγαλύτερο φάσμα επιλογών στους καταναλωτές, υψηλότερη ποιότητα και καινοτομία. Αυτό θα αυξήσει τις δυνατότητες επιγραμμικών μέσων για τους καταναλωτές και, σε συνδυασμό με την αυξημένη προστασία των καταναλωτών στον τομέα αυτόν, ενδέχεται να συμβάλει στην αύξηση της ζήτησης.

47. Ένα επιδοτούμενο δίκτυο θα πρέπει να είναι σε θέση να εξασφαλίσει «ουσιαστική αλλαγή» όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ευρυζωνικών συνδέσεων. Ουσιαστική αλλαγή υφίσταται αν η δημόσια παρέμβαση έχει ως αποτέλεσμα 1) να πραγματοποιήσει ο επιλεγμένος υποψήφιος σημαντικές νέες επενδύσεις στο ευρυζωνικό δίκτυο ([59]) και 2) η επιδοτούμενη υποδομή δημιουργεί σημαντικές νέες δυνατότητες στην αγορά από πλευράς διαθεσιμότητας ευρυζωνικών υπηρεσιών και χωρητικότητας ([60]), ταχύτητας και ανταγωνισμού ([61]). Η ουσιαστική αλλαγή πρέπει να συγκρίνεται με περιπτώσεις επέκτασης υφιστάμενων ή προγραμματιζόμενων με συγκεκριμένο τρόπο δικτύων.

48. Εξάλλου, για να διασφαλιστεί η ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, πρέπει να πληρούνται ορισμένοι όροι κατά τον σχεδιασμό του μέτρου ενίσχυσης, όπως ορίζεται κατωτέρω στο τμήμα 3.4.

49. Για να υπάρξουν όσο το δυνατό λιγότερες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, η Αρχή μπορεί να απαιτήσει την υπαγωγή ορισμένων καθεστώτων σε χρονικό περιορισμό (συνήθως 4 έτη ή λιγότερο) και σε αξιολόγηση, ώστε να εξακριβώσει i) αν έχουν επαληθευτεί οι παραδοχές και προϋποθέσεις στις οποίες βασίστηκε η απόφαση που έκρινε την ενίσχυση συμβιβάσιμη· ii) την αποτελεσματικότητα του μέτρου ενίσχυσης υπό το πρίσμα των προκαθορισμένων στόχων· iii) τις επιπτώσεις του στις αγορές και τον ανταγωνισμό και ότι, κατά τη διάρκεια του καθεστώτος ενίσχυσης, δεν προκύπτουν αδικαιολόγητες στρεβλωτικές επιπτώσεις σε βάρος των συμφερόντων του ΕΟΧ ([62]). Δεδομένων των στόχων του και, για να μην επιβληθεί δυσανάλογη επιβάρυνση στα κράτη ΕΖΕΣ και σε μικρότερα σχέδια ενίσχυσης, αυτό εφαρμόζεται μόνο σε εθνικά καθεστώτα ενισχύσεων και καθεστώτα με μεγάλο προϋπολογισμό ενισχύσεων, τα οποία έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά, ή στις περιπτώσεις που προβλέπονται σημαντικές αλλαγές στην αγορά, την τεχνολογία ή τις κανονιστικές ρυθμίσεις. Η αξιολόγηση διενεργείται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα της αρχής που χορηγεί την ενίσχυση βάσει κοινής μεθοδολογίας ([63]) και δημοσιοποιείται. Η αξιολόγηση υποβάλλεται στην Αρχή σε εύθετο χρόνο, ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση της πιθανής παράτασης του μέτρου ενίσχυσης και, οπωσδήποτε, κατά τη λήξη του καθεστώτος. Το ακριβές πεδίο και οι κανόνες αξιολόγησης ορίζονται στην εγκριτική απόφαση του μέτρου ενίσχυσης. Κάθε μεταγενέστερο μέτρο ενίσχυσης με παρεμφερή στόχο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εν λόγω αξιολόγησης.

50. Εάν από το κριτήριο στάθμισης προκύπτει ότι οι αρνητικές επιπτώσεις είναι περισσότερες από τα οφέλη, η Αρχή δύναται να απαγορεύσει την ενίσχυση ή να ζητήσει διορθωτική δράση η οποία θα αφορά είτε τον σχεδιασμό της ενίσχυσης, είτε τη ζημία που προκαλείται στον ανταγωνισμό.

([59]) Παραδείγματος χάρη, οι οριακές επενδύσεις που συνδέονται απλώς με την αναβάθμιση των ενεργών στοιχείων του δικτύου δεν θα πρέπει να θεωρούνται επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση. Παρομοίως, μολονότι ορισμένες τεχνολογίες αναβάθμισης χαλκού (όπως η ανυσματική διακοπή) ενδέχεται να αυξάνουν τις δυνατότητες των υφιστάμενων δικτύων, μπορεί να μην απαιτούν σημαντικές επενδύσεις σε νέες υποδομές και, κατά συνέπεια, δεν θεωρούνται επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση.

([60]) Για παράδειγμα μια αναβάθμιση από βασικό δίκτυο σε ευρυζωνικό δίκτυο NGA. Επίσης, ορισμένες αναβαθμίσεις του δικτύου NGA (όπως η επέκταση της συνδεσιμότητας μέσω οπτικών ινών πλησιέστερα προς τον τελικό χρήστη) θα μπορούσαν να συνιστούν ουσιαστική αλλαγή. Στις περιοχές που υπάρχουν ήδη ευρυζωνικά δίκτυα, το κριτήριο της ουσιαστικής αλλαγής θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η κρατική ενίσχυση δεν οδηγεί σε διπλασιασμό των υφιστάμενων υποδομών. Παρομοίως, μια μικρή, σταδιακή αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών, π.χ. από 12 Mbps σε 24 Mbps, είναι απίθανο να οδηγήσει στην αύξηση της ικανότητας παροχής υπηρεσιών (και θα ευνοούσε μάλλον δυσανάλογα τον εγκατεστημένο φορέα εκμετάλλευσης).

([61]) Το επιδοτούμενο δίκτυο θα πρέπει να είναι επωφελές για τον ανταγωνισμό, δηλαδή να επιτρέπει την αποτελεσματική πρόσβαση σε διάφορα επίπεδα της υποδομής κατά τον τρόπο που υποδεικνύεται στην παράγραφο 74 και, στην περίπτωση της παροχής στήριξης για την ανάπτυξη δικτύων NGA, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 76.

([62]) Ενδεικτικά βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33671 Broadband Delivery UK, Ηνωμένο Βασίλειο.

([63]) Η Αρχή μπορεί να παράσχει μια τέτοια κοινή μέθοδο.

3. Εκτίμηση των κρατικών ενισχύσεων για τις ευρυζωνικές συνδέσεις

3.1. **Είδη ευρυζωνικών δικτύων**

51. Για τους σκοπούς της εκτίμησης των κρατικών ενισχύσεων, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές κάνουν διάκριση μεταξύ βασικών δικτύων και δικτύων NGA.

52. Πολλές διαφορετικές τεχνολογικές πλατφόρμες μπορούν να θεωρηθούν βασικά ευρυζωνικά δίκτυα, περιλαμβανομένων των ασύμμετρων ψηφιακών συνδρομητικών γραμμών (μέχρι σύνδεση δικτύων ADSL2 +), των μη ενισχυμένων καλωδίων (π.χ. DOCSIS 2.0), των κινητών δικτύων τρίτης γενεάς (UMTS) και των δορυφορικών συστημάτων.

53. Στο τρέχον στάδιο ανάπτυξης της αγοράς και τεχνολογικής ανάπτυξης ([64]), τα δίκτυα NGA είναι δίκτυα πρόσβασης που βασίζονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε οπτικά στοιχεία ([65]) και είναι ικανά να παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης με βελτιωμένα χαρακτηριστικά σε σύγκριση με τα υφιστάμενα βασικά ευρυζωνικά δίκτυα ([66]).

54. Τα δίκτυα NGA θεωρείται ότι διαθέτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: i) παρέχουν με αξιοπιστία υπηρεσίες σε πολύ υψηλή ταχύτητα ανά συνδρομητή μέσω οπτικής (ή ισοδύναμης τεχνολογίας) οπισθόζευξης αρκετά κοντά στις εγκαταστάσεις του χρήστη, ώστε να εξασφαλίζεται η πραγματική παροχή της πολύ υψηλής ταχύτητας· ii) υποστηρίζουν ένα φάσμα προηγμένων ψηφιακών υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν συγκλίνουσες υπηρεσίες που βασίζονται αποκλειστικά στο πρωτόκολλο Ίντερνετ (IP), και iii) έχουν σημαντικά υψηλότερες ταχύτητες αναφόρτωσης (σε σύγκριση με τα βασικά ευρυζωνικά δίκτυα). Στο παρόν στάδιο ανάπτυξης της αγοράς και τεχνολογικής ανάπτυξης, τα δίκτυα NGA είναι: i) δίκτυα πρόσβασης με οπτικές ίνες (FTTx) ([67]), ii) προηγμένα αναβαθμισμένα καλωδιακά δίκτυα ([68]) και iii) ορισμένα προηγμένα ασύρματα δίκτυα πρόσβασης ικανά να παρέχουν αξιόπιστες υψηλές ταχύτητες ανά συνδρομητή ([69]).

55. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σε πιο μακροπρόθεσμη βάση, τα δίκτυα NGA αναμένεται να εκτοπίσουν τα υφιστάμενα βασικά ευρυζωνικά δίκτυα και όχι απλώς να τα αναβαθμίσουν. Δεδομένου ότι τα δίκτυα NGA απαιτούν διαφορετική αρχιτεκτονική δικτύου, που παρέχει ευρυζωνικές υπηρεσίες σημαντικά καλύτερης ποιότητας από τις σημερινές, καθώς και την παροχή πολλαπλών υπηρεσιών που δεν θα μπορούσαν να υποστηριχθούν από τα σημερινά ευρυζωνικά δίκτυα, είναι πιθανό στο μέλλον να ανακύψουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των περιοχών που θα καλύπτονται και εκείνων που δεν καλύπτονται από δίκτυα NGA ([70]).

56. Τα κράτη ΕΖΕΣ μπορούν να αποφασίσουν ελεύθερα το είδος της παρέμβασής τους, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή είναι σύμφωνη με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη ΕΖΕΣ μπορεί να αποφασίσουν να χρηματοδοτήσουν τα λεγόμενα δίκτυα νέας γενιάς, δηλαδή δίκτυα οπισθόζευξης που δεν φθάνουν στον τελικό χρήστη. Τα δίκτυα αυτά αποτελούν στοιχείο απαραίτητο για τους τηλεπικοινωνιακούς φορείς λιανικής, ώστε να παρέχουν υπηρεσίες πρόσβασης στους τελικούς χρήστες. Αυτά τα είδη δικτύων είναι σε θέση να υποστηρίζουν τόσο τα βασικά δίκτυα όσο και τα δίκτυα τύπου NGA: Αυτά τα είδη δικτύων είναι σε θέση να υποστηρίζουν τόσο τα βασικά δίκτυα όσο και τα δίκτυα τύπου NGA ([71]): η επιλογή του τύπου τοπικού βρόχου, που επιτρέπει τη σύνδεση με δίκτυο οπισθόζευξης αποτελεί (επενδυτική) απόφαση των τηλεπικοινωνιακών φορέων ([72]). Οι δημόσιες αρχές μπορεί επίσης να αποφασίσουν να αναλάβουν την

([64]) Λόγω της ραγδαίας τεχνολογικής ανάπτυξης, στο μέλλον μπορεί και άλλες τεχνολογίες να είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες NGA.

([65]) Οι ομοαξονικές, ασύρματες και κινητές τεχνολογίες κάνουν χρήση, σε ορισμένο βαθμό, υποδομής υποστήριξης με οπτικές ίνες, γεγονός που τις καθιστά παρεμφερείς, σε επίπεδο σχεδιασμού, με ένα καλωδιακό δίκτυο που χρησιμοποιεί τον χαλκό για να παράσχει υπηρεσία στο τμήμα του τελευταίου χιλιομέτρου που δεν καλύπτεται από τις ίνες.

([66]) Η τελική σύνδεση με τον τελικό χρήστη μπορεί να εξασφαλιστεί τόσο από ενσύρματες όσο και από ασύρματες τεχνολογίες. Λόγω της ραγδαίας εξέλιξης των προηγμένων ασύρματων τεχνολογιών, όπως η LTE-Advanced, και λόγω της εντεινόμενης εξάπλωσης των τεχνολογιών LTE ή Wi-Fi, η ασύρματη σταθερή πρόσβαση NGA (που βασίζεται σε μια προσαρμοσμένη ενδεχομένως κινητή ευρυζωνική τεχνολογία) θα μπορούσε να αποτελέσει βιώσιμη εναλλακτική λύση σε ορισμένα καλωδιακά δίκτυα NGA (όπως τα δίκτυα FTTCab — χρήση ινών μέχρι το οδικό κυτίο), εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Εφόσον το ασύρματο μέσο είναι «κοινόχρηστο» (η ταχύτητα ανά χρήστη εξαρτάται από τον αριθμό των συνδεδεμένων χρηστών στην καλυπτόμενη περιοχή) και υπόκειται από τη φύση του στις διακυμάνσεις των περιβαλλοντικών συνθηκών, προκειμένου να παράσχει αξιόπιστα τις ελάχιστες ταχύτητες μεταφόρτωσης ανά συνδρομητή που μπορούν να αναμένονται από ένα δίκτυο NGA, τα σταθερά ασύρματα δίκτυα NGA πρέπει ενδεχομένως να αναπτυχθούν σε ορισμένο βαθμό πυκνότητας και/ή σε προηγμένους σχηματισμούς (όπως π.χ. οι κατευθυνόμενες και/ή οι πολλαπλές κεραίες). Η ασύρματη πρόσβαση νέας γενιάς που θα βασίζεται σε προσαρμοσμένη κινητή ευρυζωνική τεχνολογία πρέπει επίσης να διασφαλίζει στους χρήστες σε σταθερή θέση το απαιτούμενο επίπεδο ποιότητας υπηρεσίας, εξυπηρετώντας παράλληλα κάθε άλλο νομαδικό συνδρομητή στη συγκεκριμένη περιοχή.

([67]) Ο όρος FTTx αναφέρεται στα δίκτυα FFTC, FTTN, FTTP, FTTH και FTTB.

([68]) Με τη χρήση τουλάχιστον του πρότυπου καλωδιακού διαποδιαμορφωτή (modem) «DOCSIS 3.0».

([69]) Ενδεικτικά βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.33671 Broadband Delivery UK, Ηνωμένο Βασίλειο.

([70]) Αν σήμερα οι διαφορές μεταξύ μιας περιοχής στην οποία παρέχονται μόνον υπηρεσίες Διαδικτύου στενής ζώνης (με κλήση) και μιας άλλης στην οποία υπάρχει ευρυζωνική σύνδεση δηλώνουν ότι η πρώτη είναι «λευκή» περιοχή, θα πρέπει επίσης να θεωρείται «λευκή» η περιοχή η οποία στερείται ευρυζωνικής υποδομής νέας γενιάς, αλλά παρά ταύτα διαθέτει βασική ευρυζωνική υποδομή.

([71]) Σε σύγκριση με άλλα δίκτυα που δεν φθάνουν στον τελικό χρήστη (όπως το FTTC), ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της υποδομής οπισθόζευξης NGN είναι ότι είναι ανοικτή στη διασύνδεση με άλλα δίκτυα.

([72]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 407/09 — Ισπανία — Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta).

εκτέλεση των έργων πολιτικού μηχανικού (όπως εκσκαφές σε εκτάσεις του δημοσίου, κατασκευή αγωγών κ.λπ.) ώστε να διευκολυνθεί και να επιταχυνθεί η ανάπτυξη, από τους συγκεκριμένους φορείς εκμετάλλευσης, των δικών τους στοιχείων δικτύου. Εξάλλου, οι δημόσιες αρχές μπορεί επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο να κάνουν χρήση δορυφορικών λύσεων.

3.2. **Η διάκριση μεταξύ λευκών, γκρίζων και μαύρων περιοχών όσον αφορά τα βασικά ευρυζωνικά δίκτυα**

57. Για να αξιολογηθούν η αδυναμία της αγοράς και οι στόχοι ισότητας, μπορεί να γίνει διάκριση βάσει του τύπου των πιθανών περιοχών-στόχων. Η διάκριση αυτή επεξηγείται στα ακόλουθα τμήματα. Κατά τον προσδιορισμό των περιοχών-στόχων, όταν η δημόσια παρέμβαση περιορίζεται στο τμήμα οπισθόζευξης του δικτύου, κατά την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων θα λαμβάνεται υπόψη η κατάσταση που επικρατεί τόσο στις αγορές οπισθόζευξης όσο και στις αγορές πρόσβασης ([73]).

58. Τα διαφορετικά κριτήρια που δικαιολογούν τις δημόσιες παρεμβάσεις σε αυτές τις γεωγραφικές περιοχές περιγράφονται κατωτέρω.

59. Με τον όρο «εγγύς μέλλον» νοείται περίοδος τριών ετών. Αν η χορηγούσα αρχή χρειαστεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για την ανάπτυξη της επιδοτούμενης υποδομής, το ίδιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί και για την εκτίμηση της ύπαρξης εμπορικών επενδυτικών σχεδίων. Για να επαληθεύσει ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν σχεδιάζει να αναπτύξει τη δική του υποδομή στο εγγύς μέλλον, η χορηγούσα αρχή θα πρέπει να δημοσιεύσει περίληψη του σχεδιαζόμενου μέτρου ενίσχυσης και να καλέσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Με τον όρο «εγγύς μέλλον» νοείται περίοδος τριών ετών ([74]). Αν η χορηγούσα αρχή χρειαστεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για την ανάπτυξη της επιδοτούμενης υποδομής, το ίδιο χρονικό διάστημα θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί και για την εκτίμηση της ύπαρξης εμπορικών επενδυτικών σχεδίων.

60. Για να επαληθεύσει ότι κανένας ιδιώτης επενδυτής δεν σχεδιάζει να αναπτύξει τη δική του υποδομή στο εγγύς μέλλον, η χορηγούσα αρχή θα πρέπει να δημοσιεύσει περίληψη του σχεδιαζόμενου μέτρου ενίσχυσης και να καλέσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

61. Η απλή «εκδήλωση ενδιαφέροντος» από μέρους ιδιώτη επενδυτή ενέχει τον κίνδυνο να καθυστερήσει την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών στην περιοχή-στόχο, αν στη συνέχεια δεν πραγματοποιηθεί η επένδυση, ενώ ταυτόχρονα παραμένει σε στασιμότητα η δημόσια παρέμβαση. Αν ο συγκεκριμένος φορέας εκμετάλλευσης διαθέτει ισχύ στην αγορά (μονοπώλιο) ενδέχεται να παρέχει στους πολίτες ένα συνδυασμό ποιότητας υπηρεσίας και τιμών που δεν είναι ο βέλτιστος. Ορισμένες κατηγορίες χρηστών μπορεί να μην εξυπηρετούνται ικανοποιητικά ή, ελλείψει ρυθμιζόμενων τιμολογίων χονδρικής πρόσβασης, ενδέχεται οι λιανικές τιμές να είναι υψηλότερες από εκείνες που χρεώνονται για την παροχή των ίδιων υπηρεσιών σε πιο ανταγωνιστικές, αλλά συγκρίσιμες, περιοχές ή περιφέρειες της χώρας. Επιπλέον, εάν οι προοπτικές εισόδου εναλλακτικών φορέων εκμετάλλευσης στην αγορά είναι περιορισμένες, ενδείκνυται ενδεχομένως η χρηματοδότηση εναλλακτικής υποδομής. Μπορεί ακόμη να ζητηθεί από τον φορέα εκμετάλλευσης να συνάψει αντίστοιχη σύμβαση στην οποία ορίζονται οι δεσμεύσεις για την ανάπτυξη του δικτύου. Η σύμβαση αυτή μπορεί να προβλέπει ορισμένα «ορόσημα» τα οποία θα πρέπει να επιτευχθούν στη διάρκεια της τριετούς περιόδου ([75]) καθώς και την υποβολή εκθέσεων προόδου. Αν ένα ορόσημο δεν επιτευχθεί, η χορηγούσα αρχή μπορεί να προωθήσει τα σχέδιά της για δημόσια παρέμβαση. Ο κανόνας αυτός ισχύει για απλά δίκτυα και για δίκτυα NGA.

3.2.1. *«Λευκές περιοχές»: προώθηση του στόχου για εδαφική συνοχή και οικονομική ανάπτυξη*

62. «Λευκές περιοχές» είναι εκείνες στις οποίες δεν υπάρχει καμία ευρυζωνική υποδομή και είναι απίθανο να αναπτυχθεί στο εγγύς μέλλον. Η Αρχή αναγνωρίζει, επομένως, ότι με τη χορήγηση οικονομικής στήριξης για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών σε περιοχές που δεν διαθέτουν επί του παρόντος ευρυζωνικές συνδέσεις, τα κράτη ΕΖΕΣ επιδιώκουν πραγματικούς στόχους συνοχής και οικονομικής ανάπτυξης και, ως εκ τούτου, η παρέμβασή τους είναι πιθανό να συνάδει με το κοινό συμφέρον, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο σημείο 3.4 κατωτέρω ([76]).

([73]) Αποφάσεις της Επιτροπής στην υπόθεση N 407/09 — Ισπανία — Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta) και στην υπόθεση SA. 33438 — Πολωνία, Broadband network for Eastern Poland.

([74]) Η τριετής περίοδος αρχίζει από τη δημοσίευση του προγραμματιζόμενου μέτρου ενίσχυσης.

([75]) Στο πλαίσιο αυτό, ο φορέας εκμετάλλευσης θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι εντός της τριετούς περιόδου θα καλύψει σημαντικό μέρος της σχετικής περιοχής και του πληθυσμού. Ενδεικτικά, η χορηγούσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από κάθε φορέα που εκδηλώνει ενδιαφέρον για τη δημιουργία δικής του υποδομής στην περιοχή-στόχο να υποβάλει εντός δύο μηνών αξιόπιστο επιχειρηματικό σχέδιο, δικαιολογητικά όπως σύμβαση λήψης τραπεζικού δανείου, καθώς και λεπτομερές χρονοδιάγραμμα του σχεδίου ανάπτυξης του δικτύου. Επιπλέον, εντός δώδεκα μηνών θα πρέπει να ξεκινήσει η επένδυση και να ληφθεί άδεια για τα περισσότερα από τα δικαιώματα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του έργου. Κάθε εξάμηνο μπορούν να συμφωνούνται πρόσθετα «ορόσημα» σχετικά με την πρόοδο του μέτρου.

([76]) Βλέπε, ενδεικτικά, τις αποφάσεις της Επιτροπής στην υπόθεση N 607/09 — Ιρλανδία, Rural Broadband Reach, ή στην υπόθεση N 172/09 — Σλοβενία, Broadband development in Slovenia.

3.2.2. *«Γκρίζες περιοχές»: ανάγκη διεξοδικότερης αξιολόγησης*

63. «Γκρίζες περιοχές» είναι εκείνες στις οποίες δραστηριοποιείται ένας φορέας εκμετάλλευσης δικτύου ([77]) και είναι απίθανο να αναπτυχθεί άλλο δίκτυο στο εγγύς μέλλον. Απλώς και μόνο η ύπαρξη ενός φορέα εκμετάλλευσης δικτύου ([78]) δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι δεν υφίσταται αδυναμία της αγοράς ή πρόβλημα συνοχής. Αν ο συγκεκριμένος φορέας εκμετάλλευσης διαθέτει ισχύ στην αγορά (μονοπώλιο) ενδέχεται να παρέχει στους πολίτες ένα συνδυασμό ποιότητας υπηρεσίας και τιμών που δεν είναι ο βέλτιστος. Ορισμένες κατηγορίες χρηστών μπορεί να μην εξυπηρετούνται ικανοποιητικά ή, ελλείψει ρυθμιζόμενων τιμολογίων χονδρικής πρόσβασης, ενδέχεται οι λιανικές τιμές να είναι υψηλότερες από εκείνες που χρεώνονται για την παροχή των ίδιων υπηρεσιών σε πιο ανταγωνιστικές, αλλά συγκρίσιμες, περιοχές ή περιφέρειες της χώρας. Επιπλέον, εάν οι προοπτικές εισόδου εναλλακτικών φορέων εκμετάλλευσης στην αγορά είναι περιορισμένες, ενδείκνυται ενδεχομένως η χρηματοδότηση εναλλακτικής υποδομής ([79]).

64. Εξάλλου, σε περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται ήδη ένας φορέας εκμετάλλευσης δικτύου, οι επιδοτήσεις για την κατασκευή εναλλακτικού δικτύου θα μπορούσαν να νοθεύσουν τη δυναμική της αγοράς. Η Αρχή θα εξετάσει κατά πόσον η κρατική στήριξη υπέρ ενός πρόσθετου, χρηματοδοτούμενου από το δημόσιο δικτύου NGA στις περιοχές αυτές ενδέχεται να νοθεύσει σοβαρά τον ανταγωνισμό και είναι συμβιβάσιμη με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ). Σε αυτή την περίπτωση επιβάλλεται διεξοδικότερη ανάλυση και προσεκτική αξιολόγηση της συμβατότητας.

65. Οι γκρίζες περιοχές θα μπορούσαν να είναι επιλέξιμες για κρατική ενίσχυση, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις συμβατότητας του τμήματος 3.4, αν αποδειχθεί ότι i) δεν παρέχονται κατάλληλες ή προσιτές από οικονομική άποψη υπηρεσίες για την ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών ή των επαγγελματικών χρηστών ([80]) και ότι ii) δεν υπάρχουν λιγότερο στρεβλωτικά μέτρα (περιλαμβανομένων των εκ των προτέρων ρυθμίσεων) για την επίτευξη των ίδιων στόχων.

66. Τα κράτη ΕΖΕΣ θα πρέπει να προσδιορίσουν σαφώς ποιες γεωγραφικές περιοχές θα καλύπτονται από το συγκεκριμένο μέτρο στήριξης, κατά το δυνατόν σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς οργανισμούς. Η διαβούλευση με την ΕΡΑ ενθαρρύνεται, αλλά είναι προαιρετική.

α) αν οι συνολικές συνθήκες της αγοράς δεν είναι ικανοποιητικές εξετάζοντας, μεταξύ άλλων, το επίπεδο των τρεχουσών τιμών ευρυζωνικών υπηρεσιών, το είδος των υπηρεσιών που παρέχονται στους τελικούς χρήστες (οικιακούς και επαγγελματικούς χρήστες), καθώς και τους σχετικούς όρους·

β) αν δεν υπάρχει εκ των προτέρων κανονιστικό πλαίσιο επιβαλλόμενο από εθνική ρυθμιστική αρχή (ΕΡΑ), δεν παρέχεται σε τρίτους αποτελεσματική πρόσβαση στο δίκτυο ή αν οι όροι πρόσβασης δεν συμβάλλουν στον αποτελεσματικό ανταγωνισμό·

γ) αν υπάρχουν συνολικοί φραγμοί εισόδου που αποκλείουν τη δυνητική είσοδο άλλων φορέων ηλεκτρονικών επικοινωνιών ([81]), και

δ) αν μέτρα ή διορθωτικά μέτρα που επέβαλε ενδεχομένως η αρμόδια εθνική ρυθμιστική αρχή ή η αρχή ανταγωνισμού σε σχέση με τον υφιστάμενο πάροχο υπηρεσιών δικτύου δεν μπόρεσαν να επιλύσουν παρόμοια προβλήματα.

([77]) Η ίδια εταιρεία ενδέχεται να εκμεταλλεύεται χωριστά σταθερά και κινητά δίκτυα στην ίδια περιοχή, αλλά το γεγονός αυτό δεν θα αλλάξει το «χρώμα» της εν λόγω περιοχής.

([78]) Η κατάσταση από πλευράς ανταγωνισμού αξιολογείται σύμφωνα με τον αριθμό των φορέων εκμετάλλευσης της υφιστάμενης υποδομής. Στην απόφαση N 330/10 της Επιτροπής — Γαλλία, Programme national Très Haut Débit, διευκρινίστηκε ότι η ύπαρξη πολλών παρόχων λιανικής σε ένα δίκτυο (περιλαμβανομένης της αποδεσμοποίησης τοπικού βρόχου) δεν μετατρέπει την περιοχή σε μαύρη, αλλά ότι παραμένει γκρίζα, δεδομένου ότι υπάρχει μόνο μία υποδομή. Παράλληλα, η ύπαρξη ανταγωνιστικών φορέων εκμετάλλευσης (σε επίπεδο λιανικής) θα θεωρηθεί ένδειξη ότι, μολονότι γκρίζα, η επίμαχη περιοχή ενδέχεται να μην είναι προβληματική όσον αφορά την ύπαρξη αδυναμίας της αγοράς. Θα πρέπει να προσκομιστούν πειστικές αποδείξεις για τα προβλήματα παροχής πρόσβασης ή για την ποιότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας.

([79]) Στην απόφασή της στην υπόθεση N 131/05 — Ηνωμένο Βασίλειο, FibreSpeed Broadband Project Wales, η Επιτροπή έπρεπε να εκτιμήσει αν η χρηματοδοτική στήριξη που χορήγησαν οι ουαλικές αρχές για την κατασκευή δικτύου οπτικής ίνας, ανοικτού και ουδέτερου, το οποίο θα συνέδεε 14 βιομηχανικά πάρκα, θα εξακολουθούσε να θεωρείται συμβιβάσιμη, ακόμη και αν οι στοχευόμενες τοποθεσίες εξυπηρετούνταν ήδη από τον εγκατεστημένο φορέα εκμετάλλευσης δικτύου, ο οποίος παρείχε μισθωμένες γραμμές σε ρυθμιζόμενες τιμές. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι μισθωμένες γραμμές που παρείχε ο εγκατεστημένος φορέας ήταν πολύ ακριβές, σχεδόν απρόσιτες από οικονομική άποψη για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Βλέπε επίσης απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 890/06 — Γαλλία, Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit και απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 284/05 — Ιρλανδία, Regional Broadband Programme: Metropolitan Area Networks («MANs»), phases II and III.

([80]) Εκτός από τις προδιαγραφές της παραγράφου 66, οι χορηγούσες αρχές μπορούν να λαμβάνουν υπόψη δείκτες όπως ο βαθμός διείσδυσης των υπηρεσιών με τα υψηλότερα επίπεδα επιδόσεων, η χρέωση υπερβολικά υψηλών τιμών για υπηρεσίες υψηλών επιδόσεων (περιλαμβανομένων των μισθωμένων γραμμών για τελικούς χρήστες, όπως εξηγείται στην προηγούμενη υποσημείωση), γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα να αποθαρρύνει τη χρήση και την καινοτομία, ή την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που απαιτούν επιδόσεις μεγαλύτερες από εκείνες που παρέχει το υφιστάμενο δίκτυο. Όταν στην περιοχή-στόχο εξυπηρετείται ήδη επαρκώς ένα σημαντικό ποσοστό χρηστών (νοικοκυριών και επιχειρήσεων), πρέπει να εξασφαλίζεται ότι η δημόσια παρέμβαση δεν θα οδηγήσει σε αδικαιολόγητη κατασκευή νέας υποδομής που θα υποσκελίσει την ήδη υφιστάμενη. Στην περίπτωση αυτή, η δημόσια παρέμβαση μπορεί να περιορίζεται μόνο σε μέτρα για την κάλυψη του «ελλείμματος χρηματοδότησης».

([81]) Για παράδειγμα, αν το ήδη υφιστάμενο ευρυζωνικό δίκτυο δημιουργήθηκε βάσει προνομιακής χρήσης/πρόσβασης σε αγωγούς στους οποίους άλλοι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου δεν έχουν δυνατότητα πρόσβασης ή από κοινού χρήσης.

67. Μόνον οι γκρίζες περιοχές που πληρούν τα προαναφερθέντα κριτήρια επιλεξιμότητας θα υποβάλλονται στο κριτήριο συμβατότητας που περιγράφεται στο τμήμα 3.4.

3.2.3. *«Μαύρες περιοχές»: δεν απαιτείται κρατική παρέμβαση*

68. Όταν σε μια δεδομένη γεωγραφική ζώνη υπάρχουν ή θα υπάρξουν στο εγγύς μέλλον τουλάχιστον δύο βασικά ευρυζωνικά δίκτυα διαφορετικών φορέων εκμετάλλευσης και οι ευρυζωνικές υπηρεσίες παρέχονται με ανταγωνιστικούς όρους [ανταγωνισμός βάσει υποδομών ([82])], μπορεί να εικαστεί ότι δεν υφίσταται αδυναμία της αγοράς. Ως εκ τούτου, οι πιθανότητες να αποφέρει η κρατική παρέμβαση περισσότερα οφέλη είναι πολύ περιορισμένες. Τέτοια ποιοτικά κριτήρια πρέπει να σταθμίζονται έναντι του αιτούμενου ποσού ενίσχυσης. Ως εκ τούτου, όταν δεν καταδεικνύεται σαφώς η αδυναμία της αγοράς, η Αρχή θα τηρεί αρνητική στάση έναντι μέτρων για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης πρόσθετης ευρυζωνικής υποδομής σε «μαύρες ζώνες» ([83]).

3.3. **Η διάκριση μεταξύ λευκών, γκρίζων και μαύρων περιοχών όσον αφορά τα δίκτυα NGA**

69. Ο διαχωρισμός που περιγράφεται ανωτέρω στο τμήμα 3.2 μεταξύ «λευκών», «γκρίζων» και «μαύρων» περιοχών είναι επίσης σημαντικός για την αξιολόγηση του συμβιβάσιμου των κρατικών ενισχύσεων υπέρ των δικτύων NGA με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

70. Επί του παρόντος, με την αναβάθμιση του ενεργού εξοπλισμού, ορισμένα προηγμένα βασικά ευρυζωνικά δίκτυα μπορούν επίσης να στηρίξουν ορισμένες ευρυζωνικές υπηρεσίες οι οποίες στο μέλλον ενδέχεται να παρέχονται από δίκτυα NGA (μεταξύ των οποίων υπηρεσίες τριπλής παροχής) και να συμβάλουν έτσι στην επίτευξη των στόχων του ψηφιακού θεματολογίου. Ενδέχεται, ωστόσο, να εμφανιστούν νέα προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν θα είναι δυνατό να υποκατασταθούν ούτε από πλευράς ζήτησης ούτε από πλευράς προσφοράς και τα οποία θα απαιτούν χωρητικότητα, αξιοπιστία και σημαντικά υψηλότερες ταχύτητες αναφόρτωσης και καταφόρτωσης που θα υπερβαίνουν τα υψηλότερα φυσικά όρια της βασικής ευρυζωνικής υποδομής.

3.3.1. *«Λευκές περιοχές NGA»*

71. Ως εκ τούτου, για την αξιολόγηση των κρατικών ενισχύσεων προς τα δίκτυα NGA, «λευκή περιοχή NGA» θα πρέπει να θεωρείται η περιοχή στην οποία δεν υπάρχουν προς το παρόν ούτε είναι πιθανό να δημιουργηθούν εντός τριών ετών ανάλογα δίκτυα από ιδιώτες επενδυτές σύμφωνα με τις παραγράφους 59 έως 61. Μια τέτοια περιοχή είναι επιλέξιμη για κρατική ενίσχυση προς NGA υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κριτήρια συμβατότητας που αναφέρονται στα τμήματα 3.4 και 3.5.

3.3.2. *«Γκρίζες περιοχές NGA»*

72. Μια περιοχή θα πρέπει να θεωρείται «γκρίζα περιοχή NGA» όταν υπάρχει ήδη ή θα αναπτυχθεί κατά τα προσεχή τρία έτη ένα μόνο δίκτυο NGA ([84]) και κανένας φορέας εκμετάλλευσης δεν σχεδιάζει την ανάπτυξη δικτύου NGA κατά τα προσεχή τρία έτη. Όταν εκτιμάται αν και άλλοι επενδυτές σε υπηρεσίες δικτύου θα μπορούσαν να αναπτύξουν πρόσθετα δίκτυα NGA σε δεδομένη περιοχή, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα υφιστάμενα κανονιστικά ή νομοθετικά μέτρα που έχουν ενδεχομένως μειώσει τους φραγμούς εγκατάστασης ανάλογων δικτύων (πρόσβαση σε αγωγούς, κοινή χρήση υποδομής κ.λπ.). Η Αρχή θα πρέπει να πραγματοποιήσει διεξοδικότερη ανάλυση για να εξακριβώσει αν χρειάζεται κρατική παρέμβαση, δεδομένου ότι η κρατική παρέμβαση σε τέτοιες περιοχές εμπεριέχει υψηλό κίνδυνο παραγκωνισμού υφιστάμενων επενδυτών και στρέβλωσης του ανταγωνισμού. Η Αρχή θα διενεργήσει τη σχετική εκτίμησή της βάσει των όρων συμβατότητας που θεσπίζουν οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

3.3.3. *«Μαύρες περιοχές NGA»:*

73. Αν σε μια δεδομένη περιοχή υπάρχουν ή πρόκειται να αναπτυχθούν κατά τα τρία προσεχή έτη τουλάχιστον δύο δίκτυα NGA διαφορετικών φορέων εκμετάλλευσης, η περιοχή θα πρέπει να θεωρείται «μαύρη περιοχή NGA». Η Αρχή θα εξετάσει κατά πόσον η κρατική στήριξη υπέρ ενός πρόσθετου, χρηματοδοτούμενου από το δημόσιο δικτύου NGA στις περιοχές αυτές ενδέχεται να νοθεύσει σοβαρά τον ανταγωνισμό και είναι συμβιβάσιμη με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ βάσει του άρθρου 61 παράγραφος 3 στοιχείο γ).

([82]) Αν υπάρχει μόνο μία υποδομή, ακόμη και αν η υποδομή αυτή χρησιμοποιείται — μέσω αποδεσμοποίησης (ULL) — από διάφορες επιχειρήσεις ηλεκτρονικών επικοινωνιών, θεωρείται ότι πρόκειται για ανταγωνιστική γκρίζα περιοχή. Δεν θεωρείται «μαύρη περιοχή» κατά την έννοια των κατευθυντηρίων γραμμών. Βλέπε επίσης την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA. 31316 Programme national «Très haut débit», Γαλλία.

([83]) Βλέπε απόφαση της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 2006, όσον αφορά το μέτρο ενίσχυσης C 35/05 (πρώην N 59/05) που προτίθενται να λάβουν οι Κάτω Χώρες σχετικά με την κατασκευή ευρυζωνικού δικτύου στο Appingedam (ΕΕ L 86 της 27.3.2007, σ. 1). Στην απόφαση αυτή, η Επιτροπή παρατήρησε ότι οι ανταγωνιστικές πιέσεις της συγκεκριμένης αγοράς δεν ελήφθησαν δεόντως υπόψη. Ειδικότερα, τόνισε ότι η ολλανδική αγορά ευρυζωνικών δικτύων ήταν μια ταχέως εξελισσόμενη αγορά στην οποία οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων καλωδιακής τηλεόρασης και των παρόχων υπηρεσιών Διαδικτύου, επρόκειτο να καθιερώσουν την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών πολύ υψηλής χωρητικότητας χωρίς καμία κρατική στήριξη.

([84]) Η ίδια εταιρεία ενδέχεται να εκμεταλλεύεται χωριστά σταθερά και ασύρματα δίκτυα NGA στην ίδια περιοχή, αλλά το γεγονός αυτό δεν θα μεταβάλει το «χρώμα» της εν λόγω περιοχής.

3.4. **Σχεδιασμός του μέτρου και ανάγκη περιορισμού των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού**

74. Κάθε κρατική παρέμβαση για τη στήριξη ανάπτυξης ευρυζωνικών δικτύων θα πρέπει να πληροί όλες τις αρχές συμβατότητας που περιγράφονται ανωτέρω στο τμήμα 2.5, συμπεριλαμβανομένου του στόχου κοινού συμφέροντος, της ύπαρξης αδυναμίας της αγοράς, της καταλληλότητας και του χαρακτήρα κινήτρου του μέτρου. Όσον αφορά τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, εκτός από την απόδειξη του τρόπου με τον οποίο επιτυγχάνεται ουσιαστική αλλαγή σε όλες τις περιπτώσεις (σε λευκές, γκρίζες και μαύρες περιοχές) ([85]), πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες αναγκαίες προϋποθέσεις, ώστε να καταδειχθεί η αναλογικότητα του μέτρου. Εάν δεν ικανοποιείται οποιοσδήποτε από αυτούς τους όρους, θα απαιτηθεί εμπεριστατωμένη εκτίμηση ([86]) που ενδεχομένως θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

α) Λεπτομερής *χαρτογράφηση και ανάλυση της κάλυψης*: Τα κράτη ΕΖΕΣ θα πρέπει να προσδιορίσουν σαφώς ποιες γεωγραφικές περιοχές θα καλύπτονται από το συγκεκριμένο μέτρο στήριξης ([87]), κατά το δυνατόν σε συνεργασία με τους αρμόδιους εθνικούς οργανισμούς. Η διαβούλευση με την ΕΡΑ ενθαρρύνεται, αλλά είναι προαιρετική. Παραδείγματα βέλτιστης πρακτικής έχουν δείξει τη χρησιμότητα δημιουργίας μιας κεντρικής βάσης δεδομένων της διαθέσιμης υποδομής σε εθνικό επίπεδο, αυξάνοντας έτσι τη διαφάνεια και μειώνοντας το κόστος για την εφαρμογή μικρότερων, τοπικών σχεδίων. Τα κράτη ΕΖΕΣ έχουν διακριτική ευχέρεια να ορίζουν τις περιοχές-στόχους, αλλά θα ήταν σκόπιμο, πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού, να λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές συνθήκες κατά τον καθορισμό των σχετικών περιοχών ([88]).

β) *Δημόσια διαβούλευση:* τα κράτη ΕΖΕΣ θα πρέπει να προβάλλουν επαρκώς τα κύρια χαρακτηριστικά του μέτρου και τον κατάλογο των περιοχών-στόχων, δημοσιεύοντας πληροφορίες για το έργο και καλώντας να υποβληθούν παρατηρήσεις. Η δημοσίευση σε κεντρική ιστοσελίδα σε εθνικό επίπεδο θα διασφάλιζε καταρχήν ότι οι πληροφορίες τίθενται στη διάθεση όλων των ενδιαφερόμενων τρίτων μερών. Επαληθεύοντας επίσης τα αποτελέσματα της χαρτογράφησης σε δημόσια διαβούλευση, τα κράτη μέλη ελαχιστοποιούν, αφενός, τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού σε σχέση με τους υφιστάμενους παρόχους και με εκείνους που έχουν ήδη επενδυτικά σχέδια για το εγγύς μέλλον και, αφετέρου, επιτρέπουν στους εν λόγω επενδυτές να προγραμματίσουν τις δραστηριότητές τους ([89]). Η λεπτομερής χαρτογράφηση και η διεξοδική διαβούλευση δεν εξασφαλίζουν μόνο υψηλό βαθμό διαφάνειας αλλά αποτελούν και ουσιαστικό εργαλείο για τον καθορισμό της ύπαρξης «λευκών», «γκρίζων» και «μαύρων» περιοχών ([90]).

γ) *Διαδικασία επιλογής με διαγωνισμό*: Όποτε οι χορηγούσες αρχές επιλέγουν έναν τρίτο φορέα εκμετάλλευσης για να εγκαταστήσει και να θέσει σε λειτουργία την επιδοτούμενη υποδομή ([91]), η διαδικασία επιλογής πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με το πνεύμα και τις αρχές των οδηγιών της ΕΕ περί δημοσίων συμβάσεων ([92]). Πρέπει να εξασφαλίζει διαφάνεια για όλους τους επενδυτές που επιθυμούν να υποβάλουν προσφορά για την υλοποίηση και/ή διαχείριση του επιδοτούμενου σχεδίου. Η ίση και άνευ διακρίσεων μεταχείριση όλων των υποψηφίων και τα αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις. Η διαδικασία επιλογής με υποβολή προσφορών είναι μέθοδος που επιτρέπει τη μείωση του δημοσιονομικού κόστους και την ελαχιστοποίηση των δυνητικών κρατικών ενισχύσεων, ενώ ταυτόχρονα μειώνει τον επιλεκτικό χαρακτήρα του μέτρου, εφόσον η επιλογή του δικαιούχου δεν είναι εκ των

([85]) Βλέπε παράγραφο 47 ανωτέρω.

([86]) Για διεξοδική εκτίμηση ενδέχεται να απαιτηθεί η κίνηση διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του Μέρους I του πρωτοκόλλου 3 της συμφωνίας μεταξύ των κρατών της ΕΖΕΣ σχετικά με την ίδρυση Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου.

([87]) Η χαρτογράφηση αυτή θα πρέπει να γίνεται βάσει των οικιών που καλύπτονται από συγκεκριμένη υποδομή δικτύου και όχι σε συνάρτηση του πραγματικού αριθμού οικιών ή πελατών που είναι συνδεδεμένοι ως συνδρομητές.

([88]) Για παράδειγμα, οι υπερβολικά μικρές περιοχές-στόχοι ενδεχομένως δεν παρέχουν επαρκή οικονομικά κίνητρα στους φορείς της αγοράς ώστε να υποβάλουν προσφορά για την ενίσχυση, ενώ οι πολύ μεγάλες περιοχές θα μείωναν ενδεχομένως το ανταγωνιστικό αποτέλεσμα της διαδικασίας επιλογής. Πολλές διαδικασίες διαγωνισμού επιτρέπουν επίσης σε επιχειρήσεις διαφορετικών δυνατοτήτων να λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις, ώστε να μην ενισχύεται περισσότερο το μερίδιο αγοράς ενός φορέα εκμετάλλευσης (που κατέχει ήδη δεσπόζουσα θέση) με μέτρα κρατικής ενίσχυσης που ευνοούν τις μεγάλες επιχειρήσεις ή αποθαρρύνουν τεχνολογίες που θα ήταν ανταγωνιστικές κυρίως σε μικρότερες περιοχές-στόχους.

([89]) Όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι υφιστάμενοι φορείς δεν παρείχαν χρήσιμες πληροφορίες σε δημόσια αρχή για τους σκοπούς της αιτούμενης χαρτογράφησης, οι αρχές θα πρέπει να βασίζονται μόνο στις πληροφορίες που έχουν περιέλθει στη διάθεσή τους.

([90]) Βλέπε, ενδεικτικά, την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 266/08 — Γερμανία, Broadband in rural areas of Bayern.

([91]) Η κατάσταση είναι διαφορετική όταν η δημόσια αρχή αποφασίσει να αναπτύξει και να διαχειριστεί το δίκτυο άμεσα (ή μέσω οντότητας πλήρους ιδιοκτησίας της), όπως στην απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 330/10 — Γαλλία Programme national très haut débit και στην υπόθεση SA.33807 (11/N) — Ιταλία, National Broadband Plan. Στην απόφαση αυτή, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ανταγωνιστικά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μετά την ελευθέρωση του τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ένωση, και ιδίως ο ανταγωνισμός που υφίσταται σήμερα στη λιανική αγορά ευρυζωνικών συνδέσεων, στην περίπτωση επιδοτούμενων δικτύων διαχειριζόμενων από το δημόσιο δημόσιο 1) οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου κρατικής ιδιοκτησίας πρέπει να περιορίσουν τη δραστηριότητά τους στις προκαθορισμένες περιοχές-στόχους και να μην επεκταθούν σε άλλες ελκυστικές από εμπορική άποψη περιφέρειες, 2) η δημόσια αρχή πρέπει να περιορίσει τη δραστηριότητά της, ώστε να διατηρήσει την παθητική υποδομή και να χορηγήσει πρόσβαση σε αυτήν, αλλά δεν πρέπει να ασκεί ανταγωνισμό στα επίπεδα λιανικής με εμπορικούς φορείς εκμετάλλευσης και 3) να υπάρχει λογιστικός διαχωρισμός μεταξύ των πόρων που χρησιμοποιούνται για την εκμετάλλευση των δικτύων και των άλλων πόρων που τίθενται στη διάθεση της δημόσιας αρχής.

([92]) Πράξη αναφερόμενη στο σημείο 2 του παραρτήματος XVI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114), ΕΕ L 245 της 7.9.2006, σ. 22, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 44 της 7.9.2006, σ. 18.

προτέρων γνωστή ([93]). Τα κράτη ΕΖΕΣ εξασφαλίζουν διαφανή διαδικασία ([94]) και ανταγωνιστικό αποτέλεσμα ([95]) και πρέπει να χρησιμοποιούν ειδικό κεντρικό δικτυακό τόπο σε εθνικό επίπεδο για να δημοσιεύουν όλες τις εν εξελίξει διαδικασίες διαγωνισμών σχετικά με τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης που αφορούν τις ευρυζωνικές συνδέσεις ([96]).

δ) *Πλέον συμφέρουσα προσφορά:* Στο πλαίσιο της διαδικασίας ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η αρχή που χορηγεί την ενίσχυση θεσπίζει ποιοτικά κριτήρια ανάθεσης βάσει των οποίων αξιολογούνται οι υποβαλλόμενες προσφορές. Στα κριτήρια αυτά μπορεί, για παράδειγμα, να περιλαμβάνονται η επιτευχθείσα γεωγραφική κάλυψη ([97]), η βιωσιμότητα της τεχνολογικής επιλογής ή ο αντίκτυπος της προτεινόμενης λύσης στον ανταγωνισμό ([98]). Τέτοια ποιοτικά κριτήρια πρέπει να σταθμίζονται έναντι του αιτούμενου ποσού ενίσχυσης. Προκειμένου να μειωθεί το ποσό της χορηγούμενης ενίσχυσης, υπό ποιοτικά παρόμοιες, αν όχι ταυτόσημες, συνθήκες, ο υποψήφιος που ζητεί το χαμηλότερο ποσό ενίσχυσης θα πρέπει καταρχήν να λαμβάνει περισσότερα μόρια προτεραιότητας κατά τη συνολική αξιολόγηση της προσφοράς του. Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να καθορίζει πάντοτε εκ των προτέρων τη σχετική σημασία που θα δώσει σε καθένα από τα επιλεγέντα (ποιοτικά) κριτήρια.

ε) *Τεχνολογική ουδετερότητα:* Δεδομένου ότι υπάρχουν διαφορετικές τεχνολογικές λύσεις για την παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών, ο διαγωνισμός δεν θα πρέπει να ευνοεί ούτε να αποκλείει καμιά συγκεκριμένη τεχνολογία ή πλατφόρμα δικτύου. Οι προσφέροντες πρέπει να έχουν δικαίωμα να προτείνουν την παροχή των ζητούμενων ευρυζωνικών υπηρεσιών κάνοντας χρήση ή συνδυάζοντας οποιαδήποτε τεχνολογία κρίνουν πλέον κατάλληλη. Βάσει των αντικειμενικών κριτηρίων του διαγωνισμού, η χορηγούσα αρχή έχει το δικαίωμα να επιλέξει στη συνέχεια την καταλληλότερη τεχνολογική λύση ή συνδυασμό τεχνολογικών λύσεων. Κατ' αρχήν, η καθολική κάλυψη μεγαλύτερων περιοχών-στόχων μπορεί να επιτευχθεί με συνδυασμό τεχνολογιών.

στ) *Χρήση υφιστάμενων υποδομών:* Η αποτελεσματική χονδρική πρόσβαση τρίτων μερών σε επιδοτούμενη ευρυζωνική υποδομή αποτελεί απαραίτητη συνιστώσα κάθε μέτρου κρατικής ενίσχυσης που στηρίζει την ευρυζωνικότητα. Κάθε φορέας εκμετάλλευσης που κατέχει ή ελέγχει υποδομή (ανεξάρτητα αν αυτή όντως χρησιμοποιείται) στην περιοχή-στόχο, και ο οποίος επιθυμεί να συμμετάσχει στον διαγωνισμό, θα πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: Ο όρος αυτός, ο οποίος εφαρμόζεται μόνο στους δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων, δεν υπόκειται σε καμία προηγούμενη ανάλυση της αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας-πλαισίου. Ο τύπος υποχρεώσεων χονδρικής πρόσβασης που επιβάλλονται στα επιδοτούμενα δίκτυα πρέπει να εναρμονίζεται με το χαρτοφυλάκιο των υποχρεώσεων πρόσβασης που καθορίζονται βάσει του τομεακού κανονισμού. Κατ' αρχήν, οι επιδοτούμενες εταιρείες θα πρέπει να παρέχουν ευρύτερο φάσμα προϊόντων χονδρικής πρόσβασης από εκείνα που ορίζουν οι ΕΡΑ βάσει του τομεακού κανονισμού για τους φορείς εκμετάλλευσης που διαθέτουν σημαντική ισχύ στην αγορά δεδομένου ότι, προκειμένου ο δικαιούχος της ενίσχυσης να αναπτύξει τη δική του υποδομή, δεν χρησιμοποιεί μόνο τους ίδιους πόρους αλλά και τα χρήματα των φορολογουμένων. Αυτή η χονδρική πρόσβαση θα πρέπει να χορηγείται το ταχύτερο δυνατόν πριν από την έναρξη λειτουργίας του δικτύου. Η αποτελεσματική πρόσβαση χονδρικής στην επιδοτούμενη υποδομή θα πρέπει να παρέχεται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον επτά ετών. Αν κατά τη λήξη της επταετούς περιόδου ο φορέας της συγκεκριμένης υποδομής ορίζεται από την ΕΡΑ βάσει του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, ως διαθέτων σημαντική ανταγωνιστική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά, θα πρέπει να επιβληθούν υποχρεώσεις πρόσβασης σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Οι ΕΡΑ ή άλλοι αρμόδιοι εθνικοί φορείς ενθαρρύνονται να δημοσιεύουν οδηγίες προς τις χορηγούσες αρχές σχετικά με τις αρχές που πρέπει να διέπουν τους όρους και τα τιμολόγια πρόσβασης σε επίπεδο χονδρικής. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική πρόσβαση, οι ίδιοι όροι πρόσβασης ισχύουν για το σύνολο του επιδοτούμενου δικτύου, περιλαμβανομένων των μερών του εν λόγω δικτύου όπου έχουν χρησιμοποιηθεί οι υφιστάμενες υποδομές. Οι υποχρεώσεις πρόσβασης θα πρέπει να ενισχύονται ανεξάρτητα από τυχόν αλλαγή όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς, τη διαχείριση ή την εκμετάλλευση της επιδοτούμενης υποδομής.

ζ) *Χονδρική πρόσβαση:* Η αποτελεσματική χονδρική πρόσβαση τρίτων μερών σε επιδοτούμενη ευρυζωνική υποδομή αποτελεί απαραίτητη συνιστώσα κάθε μέτρου κρατικής ενίσχυσης που στηρίζει την ευρυζωνικότητα. Ειδικότερα, η χονδρική πρόσβαση επιτρέπει σε τρίτους φορείς εκμετάλλευσης να ανταγωνίζονται τον επιλεγέντα υποψήφιο (όταν ο τελευταίος δραστηριοποιείται και σε λιανικό επίπεδο), ενισχύοντας έτσι την επιλογή και τον ανταγωνισμό στους τομείς τους οποίους αφορά το μέτρο, ενώ παράλληλα αποφεύγεται η δημιουργία περιφερειακών μονοπωλίων παροχής υπηρεσιών. Ο όρος αυτός, ο οποίος εφαρμόζεται μόνο στους δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων, δεν υπόκειται σε καμία

([93]) Βλέπε ενδεικτικά, τις αποφάσεις της Επιτροπής στην υπόθεση N 475/07 — Ιρλανδία, National Broadband Scheme (NBS), και στην υπόθεση N 157/06 — Ηνωμένο Βασίλειο, South Yorkshire Digital region Broadband Project.

([94]) Όταν το αντικείμενο αυτής της ανταγωνιστικής διαδικασίας επιλογής είναι δημόσια σύμβαση που καλύπτεται από τις οδηγίες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις 2004/17/ΕΚ (πράξη που αναφέρεται στο σημείο 4 του παραρτήματος XVI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, ΕΕ L 245 της 7.9.2006, σ. 22 και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 44 της 7.9.2006, σ. 18) ή 2004/18/ΕΚ [πράξη που αναφέρεται σημείο 2 του παραρτήματος XVI της συμφωνίας για τον ΕΟΧ (ΕΕ L 245 της 7.9.2006, σ. 22, και συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 44 της 7.9.2006, σ. 18)], η προκήρυξη δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, ώστε να εξασφαλιστεί εκτενής ανταγωνισμός στον ΕΟΧ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των οδηγιών αυτών. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τα στοιχεία που αφορούν τον διαγωνισμό θα πρέπει να δημοσιοποιούνται τουλάχιστον σε εθνική κλίμακα.

([95]) Όταν η ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής δεν συγκεντρώσει επαρκή αριθμό υποψηφίων, ο υπολογισμός του κόστους που προτείνει ο επιτυχών υποψήφιος μπορεί να τεθεί υπό εξέταση από εξωτερικό ελεγκτή.

([96]) Αν, για τεχνικούς λόγους, δεν είναι εφικτή η δημιουργία εθνικού δικτυακού τόπου, θα πρέπει να προβλέπονται περιφερειακοί δικτυακοί τόποι. Οι δικτυακοί αυτοί τόποι θα πρέπει να είναι διασυνδεδεμένοι μεταξύ τους.

([97]) Σε όρους γεωγραφικής περιοχής, όπως ορίζεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

([98]) Για παράδειγμα, οι τοπολογίες δικτύων που επιτρέπουν πλήρη και αποτελεσματική αποδεσμοποίηση μπορούν να λαμβάνουν περισσότερα μόρια. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στο παρόν στάδιο ανάπτυξης της αγοράς, η σημειο-σημειακή τοπολογία οδηγεί περισσότερο σε μακροπρόθεσμο ανταγωνισμό σε σύγκριση με τη σημειο-πολυσημειακή τοπολογία, μολονότι το κόστος ανάπτυξης είναι συγκρίσιμο, ιδίως στις αστικές περιοχές. Τα σημειο-πολυσημειακά δίκτυα θα είναι σε θέση να παρέχουν πλήρη και αποτελεσματική αποδεσμοποίηση μόνον εφόσον η πρόσβαση σε δίκτυο WDM-PON τυποποιηθεί και καταστεί υποχρεωτική βάσει των εφαρμοστέων κανονιστικών πλαισίων.

προηγούμενη ανάλυση της αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 7 της οδηγίας-πλαισίου ([99]). Ο τύπος υποχρεώσεων χονδρικής πρόσβασης που επιβάλλονται στα επιδοτούμενα δίκτυα πρέπει να εναρμονίζεται με το χαρτοφυλάκιο των υποχρεώσεων πρόσβασης που καθορίζονται βάσει του τομεακού κανονισμού ([100]). Κατ' αρχήν, οι επιδοτούμενες εταιρείες θα πρέπει να παρέχουν ευρύτερο φάσμα προϊόντων χονδρικής πρόσβασης από εκείνα που ορίζουν οι ΕΡΑ βάσει του τομεακού κανονισμού για τους φορείς εκμετάλλευσης που διαθέτουν σημαντική ισχύ στην αγορά ([101]) δεδομένου ότι, προκειμένου ο δικαιούχος της ενίσχυσης να αναπτύξει τη δική του υποδομή, δεν χρησιμοποιεί μόνο τους ίδιους πόρους αλλά και τα χρήματα των φορολογουμένων ([102]). Αυτή η χονδρική πρόσβαση θα πρέπει να χορηγείται το ταχύτερο δυνατόν πριν από την έναρξη λειτουργίας του δικτύου ([103]).

Η αποτελεσματική πρόσβαση χονδρικής στην επιδοτούμενη υποδομή ([104]) θα πρέπει να παρέχεται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον επτά ετών. Αν κατά τη λήξη της επταετούς περιόδου ο φορέας της συγκεκριμένης υποδομής ορίζεται από την ΕΡΑ βάσει του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου, ως διαθέτων σημαντική ανταγωνιστική ισχύ στη συγκεκριμένη αγορά, θα πρέπει να επιβληθούν υποχρεώσεις πρόσβασης σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών ([105]). Οι ΕΡΑ ή άλλοι αρμόδιοι εθνικοί φορείς ενθαρρύνονται να δημοσιεύουν οδηγίες προς τις χορηγούσες αρχές σχετικά με τις αρχές που πρέπει να διέπουν τους όρους και τα τιμολόγια πρόσβασης σε επίπεδο χονδρικής. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική πρόσβαση, οι ίδιοι όροι πρόσβασης ισχύουν για το σύνολο του επιδοτούμενου δικτύου, περιλαμβανομένων των μερών του εν λόγω δικτύου όπου έχουν χρησιμοποιηθεί οι υφιστάμενες υποδομές ([106]). Οι υποχρεώσεις πρόσβασης θα πρέπει να ενισχύονται ανεξάρτητα από τυχόν αλλαγή όσον αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς, τη διαχείριση ή την εκμετάλλευση της επιδοτούμενης υποδομής.

η) *Τιμολόγηση χονδρικής πρόσβασης:* Η θέσπιση κριτηρίων αναφοράς αποτελεί σημαντικό εργαλείο μέσω του οποίου εξασφαλίζεται ότι η χορηγούμενη ενίσχυση θα συμβάλει στη δημιουργία συνθηκών αγοράς όμοιων με εκείνες που επικρατούν σε άλλες ανταγωνιστικές αγορές ευρυζωνικών υπηρεσιών. Οι τιμές χονδρικής πρόσβασης θα πρέπει να βασίζονται στις αρχές τιμολόγησης που καθορίζει η ΕΡΑ και σε κριτήρια αναφοράς και θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ενισχύσεις που έχει λάβει ο φορέας εκμετάλλευσης δικτύου ([107]). Όσον αφορά το κριτήριο αναφοράς, ισχύουν οι μέσες δημοσιευμένες τιμές χονδρικής που ισχύουν σε άλλες συγκρίσιμες πιο ανταγωνιστικές περιοχές της χώρας ή της Ένωσης ή, ελλείψει ανάλογων δημοσιευμένων τιμών, οι τιμές που έχει ήδη θεσπίσει ή εγκρίνει η ΕΡΑ για τις οικείες αγορές και υπηρεσίες. Αν δεν υπάρχουν επίσημες ή ρυθμιζόμενες τιμές αναφοράς για ορισμένα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης, οι τιμές θα πρέπει να διαμορφώνονται με βάση την αρχή της κοστοστρέφειας, σύμφωνα με τη μέθοδο που έχει θεσπιστεί βάσει του τομεακού κανονιστικού πλαισίου ([108]). Λόγω της πολυπλοκότητας της συγκριτικής ανάλυσης των τιμών χονδρικής πρόσβασης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χορηγήσουν στην ΕΡΑ την εντολή, καθώς και την αναγκαία στελέχωση, να συμβουλεύει τις αρχές που χορηγούν τις ενισχύσεις για σχετικά θέματα. Λεπτομερή περιγραφή του σχεδίου ενισχύσεων πρέπει να αποστέλλεται στην ΕΡΑ τουλάχιστον 2 μήνες πριν από την κοινοποίηση, ώστε να παρέχεται στην ΕΡΑ εύλογο χρονικό διάστημα για να υποβάλει τη γνώμη της. Εφόσον η ΕΡΑ έχει αποκτήσει αυτή την αρμοδιότητα, η χορηγούσα αρχή θα πρέπει να ζητεί συμβουλές από την ΕΡΑ κατά τον καθορισμό των τιμών και των όρων χονδρικής πρόσβασης. Τα τεύχη δημοπράτησης πρέπει να αναγράφουν σαφώς τα κριτήρια αναφοράς.

θ) *Μηχανισμός παρακολούθησης και ανάκτησης:* Οι χορηγούσες αρχές πρέπει να παρακολουθούν στενά την εφαρμογή του ευρυζωνικού σχεδίου καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής του. Εφόσον ο φορέας εκμετάλλευσης επιλέγεται βάσει ανταγωνιστικής υποβολής προσφορών, είναι συνήθως μικρότερη η ανάγκη να παρακολουθείται η μετέπειτα εξέλιξη της αποδοτικότητας του σχεδίου. Σε πολλές περιπτώσεις, μπορεί να είναι σκόπιμο να καθορίζεται εκ των προτέρων το ποσό της ενίσχυσης, ώστε να καλύπτεται το αναμενόμενο έλλειμμα χρηματοδότησης, κατά τη διάρκεια δεδομένης χρονικής περιόδου, και όχι να καθορίζεται το ποσό της ενίσχυσης βάσει του κόστους και των εσόδων όπως αυτά προκύπτουν. Στο προηγούμενο μοντέλο, υπάρχουν συνήθως περισσότερα κίνητρα για να περιορίσει η εταιρεία το κόστος και να καταστεί αποδοτικότερη με την πάροδο του χρόνου. Εάν, ωστόσο, η εξέλιξη των μελλοντικών δαπανών και εσόδων

([99]) Για την παραπομπή, βλέπε ανωτέρω υποσημείωση 3. Εξάλλου, στις περιπτώσεις που τα κράτη ΕΖΕΣ τάσσονται υπέρ ενός διαχειριστικού μοντέλου στο οποίο η επιδοτούμενη ευρυζωνική υποδομή παρέχει μόνο χονδρικές και όχι λιανικές υπηρεσίες πρόσβασης σε τρίτους, οι ενδεχόμενες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού μειώνονται ακόμη περισσότερο, δεδομένου ότι ένα τέτοιο μοντέλο διαχείρισης δικτύου συμβάλλει στην αποφυγή δυνητικά περίπλοκων προβλημάτων συμπίεσης περιθωρίων και συγκαλυμμένων μορφών διακρίσεων όσον αφορά την πρόσβαση. Βλέπε για παράδειγμα την υπόθεση SA.30317 High-speed broadband in Portugal.

([100]) Εφόσον το μέτρο κρατικής ενίσχυσης καλύπτει τη χρηματοδότηση νέων στοιχείων παθητικής υποδομής, όπως αγωγούς ή πυλώνες, θα πρέπει επίσης να χορηγείται χρονικά απεριόριστη πρόσβαση σε αυτούς. Βλέπε ενδεικτικά τις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 53/2010 — Γερμανία, *Federal framework programme on ducts support*, N 596/09 — Ιταλία — *Bridging the digital divide in Lombardia*, N 383/09 — Γερμανία — Τροποποίηση της απόφασης N 150/08 *Broadband in the rural areas of Saxony*, N 330/2010 — Γαλλία — *Programme national Très Haut Débit*.

([101]) Για παράδειγμα, για τα δίκτυα των δικτύων επόμενης γενιάς (NGA), το σημείο αναφοράς θα πρέπει να είναι ο κατάλογος προϊόντων πρόσβασης που περιλαμβάνονται στη σύσταση NGA.

([102]) Εφόσον χορηγείται κρατική ενίσχυση για τη χρηματοδότηση της κατασκευής αγωγών, οι αγωγοί αυτοί θα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλοι, ώστε να εξυπηρετούν πολλά καλωδιακά δίκτυα και να επιτρέπουν λύσεις σημειο-πολυσημειακής και σημειο-σημειακής τοπολογίας.

([103]) Σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου παρέχει και λιανικές υπηρεσίες, σύμφωνα με τη σύσταση NGA, αυτό κατά κανόνα συνεπάγεται τη χορήγηση πρόσβασης τουλάχιστον 6 μήνες πριν από την έναρξη παροχής των λιανικών αυτών υπηρεσιών.

([104]) Η αποτελεσματική πρόσβαση χονδρικής στην επιδοτούμενη υποδομή μπορεί να παρέχεται μέσω των προϊόντων χονδρικής πρόσβασης που αναφέρονται αναλυτικά στο προσάρτημα II.

([105]) Για την παραπομπή, βλέπε ανωτέρω υποσημείωση 3.

([106]) Για παράδειγμα, η χρησιμοποίηση χονδρικής πρόσβασης από τρίτους δεν μπορεί να περιορίζεται μόνο στις λιανικές ευρυζωνικές υπηρεσίες.

([107]) Ο βαθμός στον οποίο λαμβάνεται υπόψη το ποσό της ενίσχυσης μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με την κατάσταση που επικρατεί από την άποψη του ανταγωνισμού στη διαδικασία επιλογής με προκήρυξη διαγωνισμού και στην περιοχή-στόχο. Κριτήριο αναφοράς θα είναι επομένως το ανώτατο όριο της τιμής χονδρικής.

([108]) Προκειμένου να αποφευχθεί η τεχνητή διόγκωση του κόστους από τους φορείς εκμετάλλευσης, τα κράτη ΕΖΕΣ ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν συμβάσεις που παρέχουν κίνητρα στις επιχειρήσεις να μειώνουν σταδιακά το κόστος τους. Για παράδειγμα, σε αντίθεση με τις συμβάσεις cost-plus (κόστος κτήσης συν το κέρδος), η σύμβαση σταθερής τιμής θα παρέχει στην εταιρεία το κίνητρο να μειώσει σταδιακά το κόστος.

περιβάλλεται από υψηλό βαθμό αβεβαιότητας και υπάρχει έντονη ασυμμετρία πληροφόρησης, η δημόσια αρχή μπορεί επίσης να υιοθετήσει μοντέλα χρηματοδότησης που δεν είναι εντελώς εκ των προτέρων, αλλά μάλλον αποτελούν συνδυασμό εκ των προτέρων και εκ των υστέρων μοντέλων (π.χ. με τη χρησιμοποίηση τρόπων ανάκτησης που θα επιτρέπουν μια ισορροπημένη κατανομή των μην αναμενόμενων κερδών). Προκειμένου να μην τεθεί δυσανάλογα υψηλή επιβάρυνση στα μικρά, τοπικά έργα, θα δικαιολογούνταν ενδεχομένως ένα ελάχιστο όριο για τον μηχανισμό ανάκτησης. Ως εκ τούτου, τα κράτη ΕΖΕΣ θα πρέπει να εφαρμόζουν τον μηχανισμό ανάκτησης, εάν το ποσό ενίσχυσης του σχεδίου υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ ([109]). Οι χορηγούσες αρχές μπορούν να προβλέψουν ότι τα πρόσθετα κέρδη που είναι απαιτητά από τον επιλεγέντα υποψήφιο θα μπορούσαν να δαπανηθούν για την περαιτέρω επέκταση του ευρυζωνικού δικτύου εντός του καθεστώτος-πλαισίου και με τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές του αρχικού μέτρου ενίσχυσης. Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για τον επιλεγέντα υποψήφιο όσον αφορά τη ληφθείσα επιδότηση θα καταστήσει ευκολότερη την παρακολούθηση από τις χορηγούσες αρχές της εφαρμογής του καθεστώτος, καθώς και τυχόν επιπλέον κερδών που θα προκύψουν ([110]).

ι) *Διαφάνεια*: Τα κράτη ΕΖΕΣ δημοσιεύουν σε κεντρική ιστοσελίδα τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες για τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης: το πλήρες κείμενο του εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων και των διατάξεων εφαρμογής του, το όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, το ποσό της ενίσχυσης, την ένταση της ενίσχυσης και τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία. Οι πληροφορίες αυτές δημοσιεύονται μετά την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση της ενίσχυσης, διατηρούνται επί τουλάχιστον 10 έτη και διατίθενται στο ευρύ κοινό χωρίς περιορισμούς. Οι πληροφορίες αυτές δημοσιεύονται μετά την έκδοση της απόφασης για τη χορήγηση της ενίσχυσης, διατηρούνται επί τουλάχιστον 10 έτη και διατίθενται στο ευρύ κοινό χωρίς περιορισμούς. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται να παρέχει στα εξουσιοδοτημένα τρίτα μέρη πλήρη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την υποδομή του (που αφορούν, μεταξύ άλλων, τους αγωγούς, τα οδικά κυτία και τις οπτικές ίνες) η οποία αναπτύχθηκε με μέτρο κρατικής ενίσχυσης ([111]). Αυτό θα επιτρέψει σε άλλους φορείς εκμετάλλευσης να εξακριβώσουν εύκολα τη δυνατότητα πρόσβασης στην εν λόγω υποδομή· θα πρέπει επίσης να παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες σχετικά με το ευρυζωνικό δίκτυο σε κεντρικό μητρώο ευρυζωνικών υποδομών, εφόσον υπάρχει τέτοια βάση δεδομένων στο κράτος μέλος, και/ή στην ΕΡΑ.

ια) *Υποβολή εκθέσεων:* αρχής γενομένης από την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε χρήση το δίκτυο, για τη διάρκεια του μέτρου ενίσχυσης, η χορηγούσα αρχή της κρατικής ενίσχυσης οφείλει να υποβάλλει έκθεση ανά διετία στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ([112]). Στην περίπτωση εθνικών ή περιφερειακών καθεστώτων-πλαισίων, οι εθνικές ή περιφερειακές αρχές θα πρέπει να ενοποιήσουν τις πληροφορίες των μεμονωμένων μέτρων και να υποβάλουν έκθεση στην Αρχή. Κατά την έκδοση απόφασης με βάση τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, η Αρχή μπορεί να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων όσον αφορά τη χορηγηθείσα ενίσχυση.

3.5. **Στήριξη της ταχείας ανάπτυξης των δικτύων NGA**

75. Όπως συμβαίνει και με την πολιτική που ακολουθείται για την ανάπτυξη βασικών ευρυζωνικών δικτύων, οι κρατικές ενισχύσεις υπέρ της ανάπτυξης δικτύων NGA ενδέχεται να συνιστούν ενδεδειγμένο και αιτιολογημένο μέσο, εφόσον πληρούνται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις. Παρότι οι εμπορικοί φορείς εκμετάλλευσης λαμβάνουν τις αποφάσεις τους για επενδύσεις σε δίκτυα NGA βάσει της προσδοκώμενης αποδοτικότητας, η επιλογή της δημόσιας αρχής πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη το δημόσιο συμφέρον κατά τη χρηματοδότηση μιας ανοικτής και ουδέτερης πλατφόρμας επί της οποίας πολλαπλοί φορείς εκμετάλλευσης θα είναι σε θέση να ασκούν ανταγωνισμό για την παροχή υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες.

76. Κάθε μέτρο για τη στήριξη εγκατάστασης δικτύων NGA, πρέπει να πληροί τους όρους συμβατότητας που αναφέρονται στα τμήματα 2.5 και 3.4. Επιπλέον, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθοι όροι, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών στις οποίες θα πραγματοποιηθεί η δημόσια επένδυση σε δίκτυα NGA.

α) *Χονδρική πρόσβαση*: Λόγω της οικονομικής διάστασης των δικτύων NGA, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλίζεται σε τρίτους φορείς εκμετάλλευσης αποτελεσματική χονδρική πρόσβαση. Ιδίως σε περιοχές στις οποίες υπάρχουν ήδη ανταγωνιστικοί μεταξύ τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών ευρυζωνικών υπηρεσιών ([113]), στις οποίες πρέπει να διασφαλιστεί η διατήρηση της ανταγωνιστικής κατάστασης της αγοράς που επικρατούσε πριν από την παρέμβαση. Οι συνθήκες πρόσβασης που περιγράφονται ανωτέρω στο τμήμα 3.4 προσδιορίζονται στη συνέχεια. Το επιδοτούμενο δίκτυο πρέπει

([109]) Η ρήτρα ανάκτησης δεν είναι αναγκαία σε περίπτωση κρατικών υποδομών, αποκλειστικά χονδρικής πρόσβασης, τις οποίες διαχειρίζεται η δημόσια αρχή με μοναδικό σκοπό τη χορήγηση δίκαιης και χωρίς διακρίσεις πρόσβασης σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης, εφόσον πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στην υποσημείωση 93.

([110]) Με βάση τα παραδείγματα βέλτιστης πρακτικής προτείνεται παρακολούθηση και ανάκτηση επί 7 τουλάχιστον έτη και κατανομή των τυχόν επιπλέον κερδών (δηλαδή κερδών υψηλότερων από τα προβλεπόμενα στο αρχικό επιχειρηματικό σχέδιο ή από τον μέσο όρο του κλάδου) μεταξύ του δικαιούχου και των δημόσιων αρχών σύμφωνα με την ένταση ενίσχυσης του μέτρου.

([111]) Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά (για παράδειγμα κάθε έξι μήνες) και να είναι διαθέσιμες σε κοινόχρηστο μορφότυπο.

([112]) Τα εν λόγω πληροφοριακά αυτά στοιχεία θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον: εκτός από τις πληροφορίες που έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί στην παράγραφο 74 στοιχείο ι), την ημερομηνία που τέθηκε σε λειτουργία το δίκτυο, τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης, τον αριθμό των αιτούντων πρόσβαση και των παρόχων υπηρεσιών στο δίκτυο, τον αριθμό των εξυπηρετούμενων νοικοκυριών και τα ποσοστά χρησιμοποίησης.

([113]) Συμπεριλαμβανομένων των φορέων εκμετάλλευσης LLU.

συνεπώς να προσφέρει πρόσβαση με δίκαιους και ισότιμους όρους σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης που τη ζητούν και να τους εξασφαλίζει τη δυνατότητα αποτελεσματικής και πλήρους αποδεσμοποίησης ([114]). Επιπλέον, οι τρίτοι φορείς εκμετάλλευσης πρέπει να έχουν πρόσβαση σε παθητική και όχι μόνο σε ενεργητική ([115]) υποδομή δικτύου ([116]). Εκτός από τη δυφιορρευματική πρόσβαση και την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και υποβρόχο, η υποχρέωση πρόσβασης θα πρέπει επομένως να περιλαμβάνει και το δικαίωμα χρήσης αγωγών και πυλώνων, ανενεργών οπτικών ινών ή οδικών κυτίων ([117]). Επί επτά τουλάχιστον έτη θα πρέπει να χορηγείται πρόσβαση χονδρικής, ενώ το δικαίωμα πρόσβασης σε αγωγούς και πυλώνες δεν θα πρέπει να υπόκειται σε χρονικό περιορισμό. Αυτό με την επιφύλαξη κάθε παρόμοιας κανονιστικής υποχρέωσης που μπορεί να επιβληθεί από την ΕΡΑ στη συγκεκριμένη αγορά για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού ή μέτρων που θεσπίζονται μετά την εκπνοή της περιόδου αυτής ([118]).

Ενδεχομένως σε περιοχές με χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, όπου υπάρχουν περιορισμένες ευρυζωνικές υπηρεσίες, ή στις μικρές τοπικές εταιρείες, η επιβολή όλων των ειδών προϊόντων πρόσβασης μπορεί να αυξήσει ενδεχομένως δυσανάλογα το επενδυτικό κόστος ([119]) χωρίς να αποφέρει σημαντικά οφέλη όσον αφορά την ενίσχυση του ανταγωνισμού ([120]). Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να προβλέπεται η προσφορά προϊόντων πρόσβασης που απαιτούν δαπανηρές μη προβλεπόμενες παρεμβάσεις στην επιδοτούμενη υποδομή (π.χ. συνεγκατάσταση σε ενδιάμεσα σημεία διανομής) μόνο σε περίπτωση εύλογης ζήτησης από τρίτο φορέα εκμετάλλευσης. Η ζήτηση θεωρείται εύλογη αν i) ο αιτών πρόσβαση παρέχει ένα συνεκτικό επιχειρηματικό σχέδιο το οποίο δικαιολογεί την ανάπτυξη του προϊόντος στο επιδοτούμενο δίκτυο και ii) δεν προσφέρεται ήδη στην ίδια γεωγραφική περιοχή από άλλον φορέα εκμετάλλευσης συγκρίσιμο προϊόν πρόσβασης σε τιμές ισοδύναμες με εκείνες που εφαρμόζονται σε περισσότερο πυκνοκατοικημένες περιοχές ([121]).

Αντιθέτως, δεν μπορεί να γίνεται επίκληση της προηγούμενης παραγράφου στις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές, όπου είναι δυνατό να αναμένεται ανάπτυξη του ανταγωνισμού υποδομής. Ως εκ τούτου, στις περιοχές αυτές, το επιδοτούμενο δίκτυο θα πρέπει να καλύπτει όλα τα είδη των προϊόντων πρόσβασης δικτύου που ενδέχεται να ζητούν οι φορείς εκμετάλλευσης ([122]).

β) *Δίκαιη και χωρίς διακρίσεις μεταχείριση*: Η επιδοτούμενη υποδομή πρέπει να επιτρέπει την παροχή ανταγωνιστικών και οικονομικά προσιτών υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες από ανταγωνιστικούς φορείς εκμετάλλευσης. Όταν ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου χαρακτηρίζεται από κάθετη ολοκλήρωση, πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή επαρκείς διασφαλίσεις για την πρόληψη τυχόν σύγκρουσης συμφερόντων, αδικαιολόγητων διακρίσεων έναντι των αιτούντων πρόσβαση ή των παρόχων περιεχομένου και κάθε άλλου συγκαλυμμένου έμμεσου πλεονεκτήματος. Με το ίδιο πνεύμα, τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να περιλαμβάνουν την πρόβλεψη ότι οι προσφέροντες που προτείνουν ένα μοντέλο αποκλειστικά χονδρικής, ένα μοντέλο αποκλειστικά παθητικής υποδομής ή και τα δύο λαμβάνουν επιπλέον μόρια.

([114]) Στο παρόν στάδιο ανάπτυξης της αγοράς, η σημειο-σημειακή τοπολογία μπορεί να είναι πράγματι αδεσμοποίητη. Αν ο επιλεγείς προσφέρων αναπτύξει σημειο-πολυσημειακή τοπολογία δικτύου, πρέπει να είναι σαφώς υποχρεωμένος να παρέχει αποτελεσματική αποδεσμοποίηση μέσω πολυπλεξίας διαφορετικών μηκών κύματος (WDM), μόλις η πρόσβαση τυποποιηθεί και είναι διαθέσιμη από εμπορική άποψη. Μέχρι να πραγματοποιηθεί η αποδεσμοποίηση μέσω WDM, ο επιλεγείς υποψήφιος υποχρεούται να παρέχει στους αιτούντες πρόσβαση ένα εικονικό προϊόν αποδεσμοποίησης, όσο το δυνατόν πλησιέστερο προς τη φυσική αποδεσμοποίηση.

([115]) Αν οι τρίτοι φορείς εκμετάλλευσης είναι έμμεσοι δικαιούχοι, θα πρέπει ενδεχομένως να παρέχουν οι ίδιοι δυφιορρευματική πρόσβαση όταν αποκτούν χονδρική πρόσβαση. Παρά το γεγονός ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε μόνο για παθητική υποδομή, ζητήθηκε και ενεργητική πρόσβαση, για παράδειγμα στην απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 330/2010 — Γαλλία, Programme national Très Haut Débit.

([116]) Όπως ο «εξοπλισμός πελάτη στον χώρο του» ή άλλος εξοπλισμός που χρειάζεται για τη λειτουργία του δικτύου. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαία η αναβάθμιση ορισμένων τμημάτων του δικτύου, ώστε να παρέχουν αποτελεσματική πρόσβαση, αυτό πρέπει να προβλέπεται στα προγράμματα των αρμόδιων για τη χορήγηση αρχών, όπως: πρόβλεψη αγωγών με επαρκές μέγεθος, αύξηση του μεγέθους των οδικών κυτίων ώστε να παρέχεται αποτελεσματική αποδεσμοποίηση κ.λπ.

([117]) Η αυστηρή υποχρέωση πρόσβασης είναι καθοριστική για να επιτρέψει την ενασχόληση με το πρόβλημα προσωρινής υποκατάστασης μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχονται από τους υφιστάμενους φορείς εκμετάλλευσης δικτύου ADSL και εκείνων που θα παρέχονται από του μελλοντικούς φορείς εκμετάλλευσης δικτύου NGA. Η υποχρέωση πρόσβασης θα διασφαλίζει ότι, με την εγκατάσταση του επιδοτούμενου δικτύου, οι ανταγωνιζόμενοι φορείς ADSL μπορούν να μεταφέρουν τους πελάτες τους σε ένα δίκτυο πρόσβασης νέας γενιάς και να αρχίσουν έτσι τον σχεδιασμό των δικών τους μελλοντικών επενδύσεων χωρίς να υφίστανται πραγματικό ανταγωνιστικό μειονέκτημα. Ενδεικτικά, βλέπε απόφαση N 461/09 — Ηνωμένο Βασίλειο, Cornwall & Isles of Scilly Next Generation Broadband.

([118]) Ως προς αυτό, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ενδεχόμενη διατήρηση των ειδικών συνθηκών αγοράς που δικαιολόγησαν τη χορήγηση ενίσχυσης υπέρ της συγκεκριμένης υποδομής.

([119]) Η δυσανάλογη αύξηση του κόστους πρέπει να αποδειχθεί με λεπτομερή και αντικειμενικό υπολογισμό του κόστους από τη χορηγούσα αρχή.

([120]) Βλέπε ενδεικτικά, την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 330/2010 — Γαλλία, Programme national très haut débit και στην υπόθεση SA.33671 — Ηνωμένο Βασίλειο, Broadband Delivery UK.

([121]) Άλλες προϋποθέσεις μπορεί να γίνουν αποδεκτές από την Αρχή στο πλαίσιο ανάλυσης της αναλογικότητας με βάση τις ιδιομορφίες της υπόθεσης και της συνολικής εξισορρόπησης. Βλέπε για παράδειγμα, την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N 330/10 — Γαλλία, Programme national très haut débit και στην υπόθεση SA.33671 — Ηνωμένο Βασίλειο, Broadband Delivery UK. Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις, η πρόσβαση πρέπει να χορηγείται εντός προθεσμίας η οποία συνηθίζεται για τη συγκεκριμένη αγορά. Σε περίπτωση σύγκρουσης, η χορηγούσα αρχή της ενίσχυσης μπορεί να ζητήσει τη συμβουλή της ΕΡΑ ή άλλου αρμόδιου εθνικού φορέα.

([122]) Ενδεικτικά, σε περίπτωση παθητικών σταθερών δικτύων πρέπει να είναι σε θέση να υποστηρίξει τόσο τη σημειο-σημειακή όσο και τη σημειο-πολυσημειακή τοπολογία, ανάλογα με την επιλογή των φορέων εκμετάλλευσης. Ιδίως στις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές, εφόσον είναι επιλέξιμες για κρατικές ενισχύσεις, δεν θεωρείται ότι ωφελεί το δημόσιο συμφέρον η χορήγηση ενισχύσεων σε επενδύσεις για απλή αναβάθμιση των υφιστάμενων δικτύων που δεν συνεπάγονται ουσιαστική αλλαγή επίσης και από πλευράς ανταγωνισμού.

(77) Τα σχέδια κρατικών ενισχύσεων που έχουν σκοπό τη χρηματοδότηση δικτύων οπισθόζευξης ([123]), ή περιορίζονται σε έργα πολιτικού μηχανικού και παρέχουν πρόσβαση σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης και όλες τις τεχνολογίες, εμφανίζουν ιδιαίτερα ευνοϊκά χαρακτηριστικά για τον ανταγωνισμό. Το χαρακτηριστικό αυτό θα λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση τέτοιων σχεδίων.

3.6. **Ενισχύσεις προς υπερταχέα ευρυζωνικά δίκτυα**

(78) Με βάση τους στόχους του ψηφιακού θεματολογίου, ιδίως την επίτευξη διείσδυσης 50 % σε διαδικτυακές συνδέσεις άνω των 100 Mbps, και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι στις αστικές περιοχές ιδίως ενδέχεται να υπάρχουν ανάγκες υψηλότερων επιδόσεων σε σύγκριση με εκείνες που είναι πρόθυμοι να προσφέρουν οι εμπορικοί επενδυτές στο εγγύς μέλλον, κατά παρέκκλιση της παραγράφου 73, η κρατική παρέμβαση θα μπορούσε κατ' εξαίρεση να επιτρέπεται για τα δίκτυα NGA που είναι ικανά να παρέχουν εξαιρετικά υψηλές ταχύτητες άνω των 100 Mbps.

(79) Στις «μαύρες περιοχές NGA», τέτοιου είδους παρέμβαση μπορεί να επιτραπεί μόνον αν η «ουσιαστική αλλαγή» που προβλέπεται στην παράγραφο (47) αποδεικνύεται βάσει των ακόλουθων σωρευτικών κριτηρίων:

α) τα υφιστάμενα ή προγραμματιζόμενα ([124]) δίκτυα NGA δεν φθάνουν στις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη με δίκτυα οπτικών ινών ([125])·

β) η κατάσταση της αγοράς δεν εξελίσσεται προς την κατεύθυνση της επίτευξης ανταγωνιστικής παροχής υπερταχειών υπηρεσιών ([126]) άνω των 100 Mbps στο εγγύς μέλλον από τα επενδυτικά σχέδια των εμπορικών φορέων σύμφωνα με την παράγραφο 59 έως 61·

γ) υπάρχει αναμενόμενη ζήτηση ανάλογων ποιοτικών βελτιώσεων ([127]).

80. Στην κατάσταση που περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο, κάθε νέο επιδοτούμενο δίκτυο πρέπει να τηρεί τους όρους συμβατότητας των παραγράφων 74 και 76. Επιπλέον, η χορηγούσα αρχή πρέπει επίσης να αποδείξει ότι:

α) το επιδοτούμενο δίκτυο εμφανίζει σημαντικά ενισχυμένα τεχνολογικά χαρακτηριστικά και επιδόσεις σε σύγκριση με τα επαληθεύσιμα χαρακτηριστικά και τις επιδόσεις των υφιστάμενων ή σχεδιαζόμενων δικτύων ([128])· και

β) το επιδοτούμενο δίκτυο θα βασίζεται σε ανοικτή αρχιτεκτονική και θα λειτουργεί αποκλειστικά ως δίκτυο χονδρικής πρόσβασης· και

γ) η ενίσχυση δεν οδηγεί σε υπερβολική στρέβλωση του ανταγωνισμού με άλλες τεχνολογίες NGA που αποτέλεσαν πρόσφατα αντικείμενο σημαντικών νέων επενδύσεων υποδομής από τους φορείς της αγοράς στις ίδιες περιοχές-στόχους ([129]).

81. Μόνο αν πληρούνται αυτοί οι συμπληρωματικοί όροι, μπορεί η δημόσια χρηματοδότηση των δικτύων αυτών να θεωρηθεί συμβιβάσιμη βάσει του κριτηρίου στάθμισης. Με άλλους όρους, η εν λόγω χρηματοδότηση θα πρέπει να οδηγήσει σε σημαντική, βιώσιμη, ευνοϊκή για τον ανταγωνισμό και όχι προσωρινή τεχνολογική πρόοδο, χωρίς να δημιουργεί δυσανάλογα αντικίνητρα στις ιδιωτικές επενδύσεις.

Τελικές διατάξεις

82. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές τίθενται σε ισχύ από την πρώτη ημέρα μετά την έγκρισή τους. Η Αρχή θα εφαρμόσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σε όλα τα κοινοποιούμενα μέτρα ενίσχυσης για τα οποία καλείται να λάβει απόφαση μετά την έκδοση των κατευθυντήριων γραμμών, ακόμη και αν τα σχέδια κοινοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία αυτή.

([123]) Βλέπε ανωτέρω παράγραφο 56. Οι παρεμβάσεις που υπερβαίνουν το επίπεδο του κεντρικού γραφείου θα θεωρούνται ήδη NGA και όχι NGN. Βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση SA.34031 — Next generation broadband in Valle d'Aosta.

([124]) Με βάση αξιόπιστα επενδυτικά σχέδια για την επόμενη τριετία σύμφωνα με τις παραγράφους 59 έως 61.

([125]) Για παράδειγμα, τα δίκτυα NGA δεν φθάνουν στον χώρο του τελικού χρήστη με οπτική ίνα στην περίπτωση των δικτύων FTTN, όπου οι οπτικές ίνες είναι εγκατεστημένες μόνο μέχρι τους κόμβους (κυτία). Ομοίως, ορισμένα καλωδιακά δίκτυα χρησιμοποιούν επίσης οπτικές ίνες μέχρι τα κυτία και συνδέουν τους τελικούς χρήστες με ομοαξονικά καλώδια.

([126]) Για παράδειγμα, σε περιοχή όπου υπάρχει ένα δίκτυο FTTC ή ισοδύναμο δίκτυο και ένα αναβαθμισμένο καλωδιακό δίκτυο (τουλάχιστον Docsis 3.0) οι συνθήκες της αγοράς θεωρούνται εν γένει αρκούντως ανταγωνιστικές ώστε να μπορούν να εξελίσσονται προς την κατεύθυνση της παροχής υπερταχειών υπηρεσιών χωρίς να απαιτείται κρατική παρέμβαση.

([127]) Βλέπε για παράδειγμα τους δείκτες στις υποσημειώσεις 81 και 82.

([128]) Βλέπε παράγραφο 59 έως 61 ανωτέρω.

([129]) Αυτό θα συμβαίνει κατά κανόνα όταν, λόγω της ενίσχυσης, οι φορείς της αγοράς δεν μπορούν να αποσβέσουν τις επενδύσεις σε υποδομές οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε κατάλληλη χρονική περίοδο, λαμβανομένου υπόψη του συνήθους χρόνου απόσβεσης. Θα ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη οι ακόλουθοι (διασυνδεδεμένοι) παράγοντες: το μέγεθος της επένδυσης, η ηλικία της, η ελάχιστη περίοδος που απαιτείται για να είναι ικανοποιητική η απόδοση της επένδυσης και οι ενδεχόμενες επιπτώσεις της ανάπτυξης του νέου επιδοτούμενου υπερταχέος δικτύου στον αριθμό των συνδρομητών στα υφιστάμενα δίκτυα NGA, καθώς και οι σχετικές τιμές εγγραφής.

83. Σύμφωνα με την αρχή των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης ([130]), η Αρχή θα εφαρμόσει στην παράνομη ενίσχυση τους κανόνες που ίσχυαν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης. Ως εκ τούτου, θα εφαρμόσει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές στην περίπτωση παράνομης ενίσχυσης που χορηγήθηκε μετά τη δημοσίευσή της.

84. Η Αρχή προτείνει στα κράτη ΕΖΕΣ, με βάση το άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, να λάβουν τα ενδεδειγμένα μέτρα και τροποποιήσουν, όταν είναι αναγκαίο, τα υφιστάμενα σε αυτά καθεστώτα ενισχύσεων, ώστε να τα εναρμονίσουν με τις διατάξεις αυτών των κατευθυντήριων γραμμών εντός δώδεκα μηνών από τη θέσπισή τους.

85. Τα κράτη της ΕΖΕΣ καλούνται να παράσχουν τη ρητή και άνευ όρων συγκατάθεσή τους για τα προτεινόμενα αναγκαία μέτρα εντός δύο μηνών από την ημερομηνία λήψης των μέτρων. Αν δεν λάβει σχετική απάντηση, η Αρχή θα θεωρήσει ότι το οικείο κράτος δεν συμφωνεί με τα προτεινόμενα μέτρα.

86. Η Αρχή θα επανεξετάζει τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με τις μελλοντικές αναθεωρήσεις της αντίστοιχης Ανακοίνωσης της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων.

([130]) ΕΕ L 73 της 19.3.2009, σ. 23, συμπλήρωμα ΕΟΧ αριθ. 15 της 19.3.2009, σ. 1. Βλέπε http://www.eftasurv.int/?1=1&showLinkID=15119&1=1

Προσάρτημα I

Τυπικές παρεμβάσεις για τη στήριξη της ευρυζωνικότητας

Κατά την πρακτική της εξέτασης υποθέσεων, η Επιτροπή παρατηρεί ορισμένους περισσότερο επαναλαμβανόμενους μηχανισμούς χρηματοδότησης που χρησιμοποιούν τα ευρωπαϊκά μέλη για να προωθήσουν την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων, που εκτιμώνται με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Ο ακόλουθος κατάλογος είναι ενδεικτικός και όχι εξαντλητικός, διότι οι δημόσιες αρχές μπορεί να αναπτύσσουν διαφορετικούς τρόπους στήριξης της ανάπτυξης της ευρυζωνικότητας ή να αποκλίνουν από τα περιγραφόμενα μοντέλα. Τα δορυφορικά δίκτυα περιλαμβάνουν συνήθως κρατικές ενισχύσεις, εκτός εάν η επένδυση πραγματοποιείται σύμφωνα με την αρχή του επενδυτή σε οικονομία αγοράς (βλέπε τμήμα 2.2). Χορήγηση χρηματικών πόρων («χρηματοδότηση για την κάλυψη κενών»):

1. **Χορήγηση χρηματικών πόρων** [«χρηματοδότηση για την κάλυψη κενών» ([1])]: Στις περισσότερες περιπτώσεις που εξέτασε η Επιτροπή, το κράτος του ΕΟΧ ([2]) χορηγεί άμεσες χρηματικές επιχορηγήσεις σε επενδυτές ευρυζωνικών συνδέσεων ([3]) για τη δημιουργία, τη διαχείριση και την εμπορική εκμετάλλευση ευρυζωνικού δικτύου ([4]). Οι επιχορηγήσεις αυτού του είδους κατά κανόνα εμπεριέχουν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, δεδομένου ότι η επιχορήγηση χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους και παρέχει πλεονέκτημα στον επενδυτή για να ασκεί εμπορική δραστηριότητα με όρους που δεν θα ήταν δυνατοί στην αγορά. Στην περίπτωση αυτή, δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι αφενός οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύου που λαμβάνουν την επιχορήγηση και αφετέρου οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδιώκουν χονδρική πρόσβαση στο επιδοτούμενο δίκτυο.

2. **Στήριξη σε είδος**: Σε άλλες περιπτώσεις, τα κράτη του ΕΟΧ στηρίζουν την ανάπτυξη ευρυζωνικών συνδέσεων χρηματοδοτώντας τη δημιουργία ενός πλήρους ευρυζωνικού δικτύου (ή τμημάτων του), το οποίο τίθεται στη συνέχεια στη διάθεση επενδυτών του τομέα ηλεκτρονικών επικοινωνιών οι οποίοι θα χρησιμοποιήσουν αυτά τα στοιχεία δικτύου για το δικό τους σχέδιο ανάπτυξης ευρυζωνικών συνδέσεων. Η στήριξη αυτή μπορεί να λάβει πολλές μορφές, με συνηθέστερη την παροχή από τα κράτη του ΕΟΧ παθητικής ευρυζωνικής υποδομής με την εκτέλεση έργων πολιτικού μηχανικού (π.χ. μέσω της εκσκαφής ενός δρόμου) ή μέσω της τοποθέτησης αγωγών ή ανενεργών οπτικών ινών ([5]). Αυτή η μορφή στήριξης δημιουργεί πλεονέκτημα για τους επενδυτές ευρυζωνικών συνδέσεων που εξοικονομούν το αντίστοιχο επενδυτικό κόστος ([6]) καθώς και για τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδιώκουν πρόσβαση χονδρικής στο επιδοτούμενο δίκτυο.

3. **Ευρυζωνικό δίκτυο (ή τμήματα δικτύου) που ανήκει στο κράτος:** Κρατική ενίσχυση μπορεί επίσης να υπάρχει αν το κράτος, αντί να παράσχει στήριξη σε επενδυτή ευρυζωνικών συνδέσεων, κατασκευάζει ευρυζωνικό δίκτυο (ή τμήματα ευρυζωνικού δικτύου) και το εκμεταλλεύεται άμεσα μέσω κλάδου της δημόσιας διοίκησης ή μέσω δημόσιας επιχείρησης ([7]). Αυτό το μοντέλο παρέμβασης συνίσταται τυπικά στην κατασκευή δημόσιας παθητικής υποδομής δικτύου, με στόχο να καταστεί διαθέσιμη σε φορείς εκμετάλλευσης ευρυζωνικών δικτύων μέσω της χορήγησης χονδρικής πρόσβασης στο δίκτυο με ισότιμους όρους. Η λειτουργία του δικτύου και η χορήγηση πρόσβασης χονδρικής σε αυτό έναντι αμοιβής συνιστά οικονομική δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Η κατασκευή ευρυζωνικού δικτύου με σκοπό την εμπορική του εκμετάλλευση συνιστά οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με τη νομολογία (δηλαδή ότι κατά τον χρόνο κατασκευής του ευρυζωνικού δικτύου μπορεί να υφίσταται ήδη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ) ([8]). Οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδιώκουν πρόσβαση χονδρικής στο δίκτυο το οποίο ανήκει στο Δημόσιο θα θεωρούνται επίσης δικαιούχοι ενίσχυσης.

4. **Ευρυζωνικό δίκτυο υπό τη διαχείριση παραχωρησιούχου:** Τα κράτη ΕΖΕΣ μπορούν επίσης να χρηματοδοτήσουν την ανάπτυξη ευρυζωνικού δικτύου, το οποίο παραμένει μεν υπό κρατική ιδιοκτησία, αλλά η εκμετάλλευσή του θα παρέχεται μέσω διαδικασίας προκήρυξης διαγωνισμού σε εμπορικό φορέα εκμετάλλευσης ο οποίος θα αναλαμβάνει τη διαχείριση και την εκμετάλλευσή του σε επίπεδο χονδρικής ([9]). Επίσης, στην περίπτωση αυτή, το μέτρο ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση, δεδομένου ότι το δίκτυο κατασκευάζεται με σκοπό την εκμετάλλευσή του. Ο φορέας εκμετάλλευσης που

([1]) Η «χρηματοδότηση για την κάλυψη κενών» αναφέρεται στη διαφορά μεταξύ του επενδυτικού κόστους και των αναμενόμενων κερδών από τους ιδιώτες επενδυτές.

([2]) Ή οποιαδήποτε άλλη δημόσια αρχή που χορηγεί την ενίσχυση.

([3]) Ο όρος «επενδυτές» δηλώνει επιχειρήσεις και/ή φορείς εκμετάλλευσης ηλεκτρονικών δικτύων επικοινωνιών που επενδύουν στην κατασκευή και ανάπτυξη ευρυζωνικών υποδομών.

([4]) Παραδείγματα χρηματοδότησης για την κάλυψη κενών αποτελούν οι αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις SA.33438 a.o — Πολωνία — Broadband network project in Eastern Poland, SA 32866 — Ελλάδα — Ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων σε αγροτικές περιοχές της Ελλάδας, SA.31851 — Ιταλία — Broadband Marche, N 368/115 — Γερμανία — Amendment of State aid broadband scheme N115/2008- Broadband in the rural areas of Germany.

([5]) Αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 53/3010 — Γερμανία, Federal framework programme on ducts support, N 596/09 — Ιταλία — Bridging the digital divide in Lombardia, Βλέπε επίσης N 383/09 — Γερμανία — Τροποποίηση της απόφασης N 150/08 Broadband in the rural areas of Saxony.

([6]) Το κόστος των έργων πολιτικού μηχανικού και άλλες επενδύσεις σε παθητική υποδομή μπορεί να αντιπροσωπεύουν έως και το 70 % του συνολικού κόστους ενός ευρυζωνικού σχεδίου.

([7]) Απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση N330/2010 — Γαλλία — Programme national Très Haut Débit, που κάλυψε διάφορους τρόπους παρέμβασης, μεταξύ των οποίων έναν βάσει του οποίου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να θέσουν σε λειτουργία δικά τους ευρυζωνικά δίκτυα ως «δημόσια επιχείρηση».

([8]) Υποθέσεις T-443/08 και T-455/08 Freistaat Sachsen κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. II-1311.

([9]) Αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 497/2010 — Ηνωμένο Βασίλειο, SHEFA — 2 Interconnect, N 330/2010 — Γαλλία — Programme national Très Haut Débit, N 183/2009 — Λιθουανία, RAIN project.

διαχειρίζεται και εκμεταλλεύεται το δίκτυο, καθώς και οι τρίτοι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδιώκουν πρόσβαση χονδρικής στο δίκτυο θα θεωρούνται επίσης δικαιούχοι της ενίσχυσης.

Προσάρτημα II

Γλωσσάριο τεχνικών όρων

Για τους σκοπούς των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: Οι ορισμοί παρατίθενται με την επιφύλαξη περαιτέρω αλλαγών στην αγορά, καθώς και ενδεχόμενων τεχνολογικών και κανονιστικών αλλαγών.

Τμήμα πρόσβασης: Το τελευταίο τμήμα που συνδέει το δίκτυο οπισθόζευξης με τις εγκαταστάσεις του τελικού χρήστη.

Δίκτυο οπισθόζευξης: το τμήμα του ευρυζωνικού δικτύου, το οποίο αποτελεί τον ενδιάμεσο σύνδεσμο μεταξύ του βασικού δικτύου και του δικτύου πρόσβασης και μεταφέρει δεδομένα προς και από το παγκόσμιο δίκτυο.

Πρόσβαση δυφιορρεύματος: Ο πάροχος χονδρικής πρόσβασης εγκαθιστά σύνδεσμο πρόσβασης υψηλής ταχύτητας στις εγκαταστάσεις του πελάτη, τον οποίο θέτει και στη διάθεση τρίτων μερών.

Σκοτεινές οπτικές ίνες: Σκοτεινές ίνες χωρίς συνδεδεμένα συστήματα μετάδοσης.

Αγωγός: Υπόγεια σωλήνωση που περιέχει καλώδια (οπτικής ίνας, χαλκού ή ομοαξονικά) ευρυζωνικού δικτύου.

Πλήρης αποδεσμοποίηση: Η υλική αποδεσμοποίηση χορηγεί πρόσβαση στη γραμμή πρόσβασης του τελικού καταναλωτή και επιτρέπει στα ίδια συστήματα μετάδοσης του ανταγωνιστή να μεταδίδουν απευθείας από τη γραμμή αυτή. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εικονική αποδεσμοποίηση μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμη με τη φυσική αποδεσμοποίηση.

Οπτική ίνα έως το σπίτι (FTTH): Το δίκτυο οπτικής ίνας έως το σπίτι, το οποίο φθάνει στον χώρο του τελικού χρήστη με οπτικές ίνες, δηλαδή δίκτυο πρόσβασης αποτελούμενο από γραμμές οπτικής ίνας στο τμήμα τροφοδότη και στο ακραίο τμήμα του δικτύου πρόσβασης (περιλαμβανομένης εσωτερικής καλωδίωσης).

Οπτική ίνα έως το κτίριο (FTTB): Οπτική ίνα έως το κτίριο, που φθάνει στον χώρο του τελικού χρήστη με οπτική ίνα, δηλαδή τα καλώδια οπτικής ίνας τοποθετούνται έξω από το κτίριο, αλλά τα καλώδια χαλκού, τα ομοαξονικά ή τα καλώδια τοπικού δικτύου (LAN) χρησιμοποιούνται εντός του κτιρίου.

Οπτική ίνα έως τον κόμβο (FTTN): Η οπτική ίνα φθάνει μέχρι ένα οδικό κυτίο σύνδεσης που μπορεί να βρίσκεται πολλά χιλιόμετρα μακριά από τον χώρο του πελάτη, και η τελική σύνδεση πραγματοποιείται με καλώδιο χαλκού [με οπτική ίνα έως το κυτίο/δίκτυα ψηφιακής συνδρομητικής γραμμής πολύ υψηλής ταχύτητας (VDSL)] ή με ομοαξονικό καλώδιο (στο καλωδιακό δίκτυο/διαποδιαμορφωτή DOCSIS 3). Η οπτική ίνα έως τον κόμβο συχνά θεωρείται προσωρινό, ενδιάμεσο βήμα προς την πλήρη σύνδεση FTTH.

Ουδέτερα δίκτυα: δίκτυα που μπορούν να στηρίξουν οποιοδήποτε είδος τοπολογίας δικτύου. Στην περίπτωση των δικτύων FTTH, η υποδομή πρέπει να μπορεί να υποστηρίξει τη σημειο-σημειακή και τη σημειο-πολυσημειακή τοπολογία.

Δίκτυα πρόσβασης νέας γενιάς (NGA): δίκτυα πρόσβασης που βασίζονται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει σε οπτικά στοιχεία και είναι ικανά να παρέχουν ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης με βελτιωμένα χαρακτηριστικά σε σύγκριση με τα υφιστάμενα βασικά ευρυζωνικά δίκτυα.

Παθητικό δίκτυο: Ευρυζωνικό δίκτυο χωρίς κανένα ενεργό στοιχείο. Συνήθως περιλαμβάνει τεχνικά έργα υποδομής, αγωγούς και ανενεργές οπτικές ίνες, καθώς και οδικά κυτία.

Παθητική χονδρική πρόσβαση: Πρόσβαση σε μέσο μετάδοσης χωρίς κανένα ηλεκτρονικό στοιχείο.

Σημειο-πολυσημειακή: Τοπολογία δικτύου που διαθέτει μεμονωμένες αποκλειστικές γραμμές πελατών μέχρι έναν ενδιάμεσο παθητικό κόμβο [π.χ. οδικό κυτίο] όπου οι γραμμές αυτές ενώνονται σε μια μεριζόμενη γραμμή. Η συνάθροιση μπορεί να είναι είτε παθητική [με διαχωριστές όπως στην αρχιτεκτονική παθητικού οπτικού δικτύου (PON)] είτε ενεργητική (όπως η FTTC).

Σημειο-σημειακή: Τοπολογία δικτύου μέσω της οποίας οι γραμμές των πελατών παραμένουν αποκλειστικές καθ' όλη τη διαδρομή από τον συνδρομητή έως το "μητροπολιτικό σημείο παρουσίας".

Προϊόντα χονδρικής πρόσβασης: Η πρόσβαση επιτρέπει στον φορέα εκμετάλλευσης να χρησιμοποιεί τις εγκαταστάσεις ενός άλλου φορέα. Τα προϊόντα χονδρικής πρόσβασης που μπορούν να παρέχονται σε επιδοτούμενο δίκτυο είναι τα εξής:

— **Δίκτυο FTTH/FTTB:** πρόσβαση σε αγωγό, πρόσβαση σε ανενεργές ίνες, αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο (αποδεσμοποίηση WDM-PON ή ODF (οπτικός κατανεμητής)), και δυφιορρευματική πρόσβαση.

— **Καλωδιακά δίκτυα:** πρόσβαση σε αγωγούς και δυφιορρευματική πρόσβαση.

— **Δίκτυα FTTC:** πρόσβαση σε αγωγούς, αποδεσμοποίηση υποβρόχου και δυφιορρευματική πρόσβαση.

— **Παθητική υποδομή δικτύου:** πρόσβαση σε αγωγό, πρόσβαση σε σκοτεινές οπτικές ίνες και/ή αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο. Σε περίπτωση καθετοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης: οι υποχρεώσεις πρόσβασης (που διαφέρουν από την πρόσβαση σε παθητική υποδομή) πρέπει να επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις της σύστασης NGA.

— **Ευρυζωνικά δίκτυα ADSL:** αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, δυφιορρευματική πρόσβαση.

— **Κινητά ή ασύρματα δίκτυα:** δυφιορρευματική πρόσβαση, κοινοχρησία ιστών κεραιών και πρόσβαση στα δίκτυα οπισθόζευξης.

— **Δορυφορική πλατφόρμα:** δυφιορρευματική πρόσβαση.

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL